

UZASADNIENIE

I. Wstęp

Niniejsza inicjatywa ustawodawcza Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej jest następstwem nieuwzględnienia przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej i Senat Rzeczypospolitej Polskiej w pracach nad kolejną ustawą o rynku kryptoaktywów (druk sejmowy nr 2064) zastrzeżeń sformułowanych przez Prezydenta RP we wniosku z dnia 1 grudnia 2025 r. o ponowne rozpatrzenie przez Sejm ustawy z dnia 7 listopada 2025 r. o rynku kryptoaktywów. Sejm w dniu 5 grudnia 2025 r., w wyniku rozpatrzenia wniosku Prezydenta RP, nie uchwalił ponownie ustawy w trybie art. 122 ust. 5 Konstytucji, to jest nie odrzucił weta. W dniu 10 grudnia 2025 r. Rada Ministrów wniosła do Sejmu projekt ustawy o rynku kryptoaktywów (druk sejmowy nr 2064) zawierający tożsame rozwiązania, które z przyczyn konstytucyjnych lub systemowych Prezydent RP zakwestionował w powyżej powołanym wniosku o ponowne rozpatrzenie ustawy, to jest w zakresie nadmiernych kosztów nadzoru jako istotnej bariery regulacyjnej dla przedsiębiorców, mechanizmu blokady domen internetowych oraz blokad rachunków w trybie administracyjnym. Konstrukcja rozwiązań, do których Prezydent RP miał fundamentalne zastrzeżenia i uniemożliwiająca zgodę na ich wejście do porządku prawnego, nie uległa zmianie w trakcie prac legislacyjnych w parlamencie nad projektem ustawy zawartym w druku sejmowym nr 2064, z wyjątkiem zmiany w art. 79 ust. 1 dotyczącym obniżenia wysokości kosztów nadzoru dla emitentów tokenów powiązanych z aktywami lub tokenów będących e-pieniędzem. W dniu 18 grudnia 2025 r. Sejm uchwalił ponownie ustawę o rynku kryptoaktywów w zasadzie w brzmieniu analogicznym jak to z 7 listopada 2025 r., z jedną poprawką w art. 79 ust. 1, o której mowa powyżej. Wobec niezmienionego brzmienia ustawy i zignorowania wszystkich zgłoszonych zastrzeżeń, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 12 lutego 2026 r. wystąpił z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie przez Sejm ustawy z dnia 18 grudnia 2015 r. o rynku kryptoaktywów. W dniu 17 kwietnia 2026 r. Sejm w wyniku rozpatrzenia wniosku Prezydenta RP nie uchwalił ponownie ustawy w trybie art. 122 ust. 5 Konstytucji RP.

W ocenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej nieuzasadnione zignorowanie po raz kolejny przez Radę Ministrów, a następnie przez Sejm i Senat, istotnych zastrzeżeń natury konstytucyjnej lub systemowej, uzasadnia wystąpienie z niniejszą inicjatywą ustawodawczą. Zawarte są w niej rozwiązania, które usuwają te zastrzeżenia. W pozostałym zakresie projekt ustawy zawiera propozycje rozwiązań, które były już dwukrotnie przyjmowane przez Sejm i

Senat.

Niniejsza inicjatywa ustawodawcza stanowi zatem kompromisowe rozwiązanie, a jednocześnie usuwa nieuzasadniony na płaszczyźnie konstytucyjnej i społeczno-gospodarczej upór aktualnej koalicji rządzącej we wprowadzeniu adekwatnych rozwiązań umożliwiających prowadzenie działalności gospodarczej na rynku kryptoaktywów bez konieczności ponoszenia nieuzasadnionych, nadmiernych kosztów nadzoru oraz uwzględniających we właściwy sposób zasady konstytucyjne dotyczące swobody prowadzenia działalności gospodarczej oraz ochrony własności i innych praw majątkowych przy blokadzie domen internetowych oraz rachunków kryptoaktywów. Treść zaś uzasadnienia, poza koniecznymi modyfikacjami, odpowiada treści uzasadnieniu rządowego projektu ustawy z druku sejmowego nr 2064 r., a więc zawiera elementy i treści, które były przedmiotem analiz formalnych Sejmu. Powinno to przyspieszyć procedowanie Sejmu nad projektem ustawy oraz wyłączyć oportunistyczne i niekonstruktywne wnioski co do jego uzupełniania przed pierwszym czytaniem projektu ustawy.

II. Cel projektowanej ustawy

Celem projektowanej ustawy jest zapewnienie stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1114 z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie rynków kryptoaktywów oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 1095/2010 oraz dyrektyw 2013/36/UE i (UE) 2019/1937 (Dz. Urz. UE L 150 z 09.06.2023, str. 40, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem MiCA” lub „rozporządzeniem 2023/1114”. Projektowana ustawa poprzez zmianę ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2025 r. poz. 644), zwanej dalej „ustawą o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu” lub „u.p.p.p.f.t.”, służy również zapewnieniu stosowania przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1113 w sprawie informacji towarzyszących transferom środków pieniężnych i niektórych kryptoaktywów oraz zmiany dyrektywy (UE) 2015/849 (Dz. Urz. UE L 150 z 09.06.2023, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem 2023/1113”.

Rozporządzenie MiCA określa zharmonizowane dla wszystkich państw członkowskich ramy prawne dla rynków kryptoaktywów, wprowadzając szczegółowe przepisy dotyczące kryptoaktywów, związanych z nimi usług i działań, które nie są jeszcze objęte unijnymi aktami ustawodawczymi dotyczącymi usług finansowych. Ramy te mają przede wszystkim służyć wspieraniu innowacji i uczciwej konkurencji, a jednocześnie zapewniać wysoki poziom ochrony posiadaczy detalicznych i integralności rynków kryptoaktywów w Unii Europejskiej. Zaproponowanie transparentnych ram prawnych i jednolite uregulowanie przedmiotowej

materii ma na celu umożliwienie dostawcom usług w zakresie kryptoaktywów zwiększenie skali ich działalności w wymiarze transgranicznym oraz ułatwienie tym podmiotom dostępu do usług bankowych, aby mogły sprawniej prowadzić swoją działalność. Unijne ramy dotyczące rynków kryptoaktywów przewidują proporcjonalne traktowanie emitentów kryptoaktywów i dostawców usług w zakresie kryptoaktywów, zapewniając tym samym równe szanse wejścia na rynek oraz bieżący, jak i przyszły rozwój rynków kryptoaktywów. Proponowane w rozporządzeniu MiCA rozwiązania mają na celu wsparcie stabilności finansowej i należytego funkcjonowania systemów płatniczych, a także przeciwdziałanie zagrożeniom dla polityki pieniężnej, jakie mogą stwarzać kryptoaktywa. Ponadto właściwe regulacje mają przyczynić się do utrzymania konkurencyjności państw członkowskich Unii Europejskiej na światowych rynkach finansowych i technologicznych oraz zapewnić klientom znaczne korzyści w postaci dostępu do tańszych, szybszych i bezpieczniejszych usług finansowych.

Rozporządzenie MiCA reguluje między innymi emitowanie, publiczne oferowanie, i dopuszczanie do obrotu na platformach obrotu kryptoaktywów tokenów powiązanych z aktywami (ang. *asset-referenced tokens*, ART), tokenów będących pieniądzem elektronicznym (ang. *electronic money token*, EMT) oraz pewnych kategorii tokenów innych niż tokeny ART i EMT. Ponadto na podstawie przepisów rozporządzenia MiCA zostaje wprowadzone zezwolenie na prowadzenie działalności w charakterze dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów (ang. *crypto-service asset provider*, CASP). Dostawcy po uzyskaniu zezwolenia będą uprawnieni do świadczenia na rzecz klientów usług w zakresie kryptoaktywów przewidzianych w przedmiotowym rozporządzeniu. Docelowo rozporządzenie MiCA zobowiązuje państwa członkowskie do wyznaczenia organu właściwego, odpowiedzialnego, wraz z europejskim systemem nadzoru, za nadzór nad podmiotami objętymi regulacją rozporządzenia MiCA, w tym przede wszystkim poprzez wydawanie zezwoleń oraz nakładanie sankcji za nieprzestrzeganie rozporządzenia MiCA.

III. Najważniejsze rozwiązania przewidziane w proponowanych przepisach ustawy:

- 1) Wyznaczenie Komisji Nadzoru Finansowego (dalej: KNF lub Komisja) jako właściwego organu odpowiedzialnego za wykonywanie funkcji i obowiązków wynikających z rozporządzenia 2023/1114 i wprowadzenie narzędzi służących skutecznemu wykonywaniu przez KNF nadzoru i realizacji postanowień przedmiotowego rozporządzenia.
- 2) Określenie obowiązków emitentów tokenów powiązanych z aktywami i tokenów będących e-pienniędzem oraz dostawców usług w zakresie kryptoaktywów, w tym zobowiązanie

ww. emitentów do przekazywania KNF informacji dotyczących ich działalności, które będą podlegały ocenie tego organu nadzorczego. Przewiduje się również wyposażenie KNF w uprawnienie żądania od podmiotów nadzorowanych dodatkowych, lecz niezbędnych informacji od tych podmiotów, w celu należytego wykonywania nadzoru.

3) Wprowadzenie środków nadzorczych mających na celu przeciwdziałanie naruszeniom, których mogą dopuścić się podmioty nadzorowane. W przypadku naruszenia przepisów rozporządzenia 2023/1114 lub przepisów projektowanej ustawy, aktów delegowanych lub wykonawczych, proponuje się przyznanie KNF środków nadzorczych w szczególności w postaci nakazu wstrzymania oferty publicznej kryptoaktywów, przerwania jej przebiegu na określony czas, zakazu rozpoczęcia oferty publicznej lub zakazu dopuszczenia kryptoaktywów do obrotu.

4) Upoważnienie KNF do nakładania sankcji na oferujących, emitentów lub osoby ubiegające się o dopuszczenie kryptoaktywów, a także wprowadzenie kompetencji nadzorczych KNF w zakresie m.in. możliwości nałożenia kary pieniężnej na osoby zawodowo pośredniczące w zawieraniu transakcji związanych z kryptoaktywami lub realizujące takie transakcje. Przewiduje się również wyposażenie KNF w uprawnienie do nakładania sankcji administracyjnoprawnych na dostawców usług w zakresie kryptoaktywów.

5) Wprowadzenie odpowiedzialności karnej za przestępstwa popełniane m.in. w związku z dokonywaniem emisji tokenów powiązanych z aktywami lub tokenów będących e-pieniędzem, czy świadczeniem usług w zakresie kryptoaktywów. Za popełnienie czynów będzie groziła grzywna, kara ograniczenia wolności lub kara pozbawienia wolności. Odpowiedzialność karna została wprowadzona w odniesieniu do najpoważniejszych naruszeń. Podejście to, jak i sama surowość kar zbieżna jest z podejściem wynikającym z innych ustaw regulujących funkcjonowanie rynku finansowego, gdzie za podobne lub wręcz tożsame naruszenia przewidziano odpowiedzialność karną z zastosowaniem tych samych kar. Surowość kar uzależniona jest zatem od stopnia przewinienia oraz pozostaje w ścisłym związku z rodzajem czynu poddanego kryminalizacji. Rozwiązanie to ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa obrotu, w tym przede wszystkim konsumentów i inwestorów.

6) Ustalenie zakresu tajemnicy zawodowej związanej ze świadczeniem usług w zakresie kryptoaktywów oraz jej zasad i udostępniania informacji stanowiących tę tajemnicę. Projektowane rozwiązanie przewiduje stworzenie katalogu sytuacji, w których informacje stanowiące tajemnicę zawodową mogą być na żądanie ujawnione wymienionym organom lub

podmiotom. Prócz wspomnianych sytuacji ustawa określa katalog podmiotów, wobec których ujawnienie informacji stanowiących tajemnicę zawodową nie będzie naruszeniem.

7) Wprowadzenie możliwości składania oświadczeń woli w postaci elektronicznej w odniesieniu do czynności dotyczących usług w zakresie kryptoaktywów, dotyczących oferty publicznej i innych czynności wykonywanych w ramach działalności podmiotów w zakresie regulowanym przepisami rozporządzenia 2023/1114. Przewiduje się nadanie tak złożonemu oświadczeniu woli mocy równej oświadczeniu złożonemu w formie pisemnej zastrzeżonej pod rygorem nieważności.

IV. Szczegółowe rozwiązania zaproponowane w projekcie ustawy:

- 1) **Art. 1** ustawy określa zakres przedmiotowy ustawy, tj. szczegółowe zasady prowadzenia działalności w zakresie kryptoaktywów (m.in. przepisy dotyczące tajemnicy zawodowej, przechowywania dokumentacji oraz wydawania zezwoleń) oraz zasady odpowiedzialności cywilnej w związku z dokumentem informacyjnym dotyczącym kryptoaktywa oraz zmienionym dokumentem informacyjnym dotyczącym kryptoaktywa. Projekt ustawy określa również organizację i wykonywanie nadzoru nad oferującymi, osobami ubiegającymi się o dopuszczenie kryptoaktywów do obrotu, emitentami tokenów powiązanych z aktywami i tokenów będących e-pieniędzem oraz dostawcami usług w zakresie kryptoaktywów.
- 2) **Art. 2** zawiera objaśnienia określeń stosowanych w projektowanej ustawie, w tym przez odesłanie do odpowiednich przepisów m. in. rozporządzenia 2023/1114. Projekt ustawy wprowadza m.in. definicję dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów, odsyłając wprost do definicji zawartej w art. 3 ust. 1 pkt 15 rozporządzenia 2023/1114, która określa dostawcę jako osobę prawną lub inne przedsiębiorstwo, których działalność zawodowa lub działalność gospodarcza polega na profesjonalnym świadczeniu co najmniej jednej usługi w zakresie kryptoaktywów na rzecz klientów i którym zezwolono na świadczenia usług w zakresie kryptoaktywów zgodnie z art. 59 tego rozporządzenia. Należy jednak zwrócić uwagę, że definicja ta koresponduje wprost z brzmieniem art. 59 ust. 3 rozporządzenia 2023/1114 stanowiącym, że do celów ust. 1 lit. a tego przepisu inne przedsiębiorstwa, które nie są osobami prawnymi, mogą świadczyć usługi w zakresie kryptoaktywów tylko wówczas, jeżeli forma prawna tych przedsiębiorstw zapewnia poziom ochrony interesów osób trzecich równoważny poziomowi zapewnianemu przez osoby prawne i jeżeli przedsiębiorstwa te podlegają równoważnemu nadzorowi ostrożnościowemu odpowiedniemu dla ich formy prawnej.

Tym samym podmiot niespełniający tego warunku nie może być dostawcą usług w zakresie kryptoaktywów. Należy wskazać, że rejestr domen zdefiniowany w pkt 22 niniejszego artykułu posiłkuje się definicją zawartą w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2555 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu cyberbezpieczeństwa na terytorium Unii, zmieniającej rozporządzenie (UE) nr 910/2014 i dyrektywę (UE) 2018/1972 oraz uchylającą dyrektywę (UE) 2016/1148 (dyrektywa NIS 2) (Dz. Urz. UE L 333 z 27.12.2022, str. 80), która odnosi się m.in. do rejestru nazw domen najwyższego poziomu. Projekt ustawy nie ma jednak na celu wdrożenia jej do polskiego porządku prawnego. W Polsce za rejestr domen odpowiedzialny jest NASK (Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa).

- 3) **Art. 3** wskazuje, że dokumenty związane z dokonywaniem czynności dotyczących usług w zakresie kryptoaktywów lub czynności dotyczących oferty publicznej na podstawie przepisów rozporządzenia 2023/1114 oraz innych czynności wykonywanych w ramach działalności podmiotów w zakresie regulowanym przepisami rozporządzenia 2023/1114, mogą być sporządzane w postaci elektronicznej. Należy tu wskazać na art. 78¹ § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku – Kodeks cywilny, zwanej dalej „Kodeksem cywilnym”, w którym wprowadzono zasadę, zgodnie z którą forma elektroniczna oświadczeń woli jest równoważna formie pisemnej tych oświadczeń. Do zachowania elektronicznej formy czynności prawnej konieczne jest jednak opatrzenie tego oświadczenia kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Dokumenty sporządzane w takiej postaci powinny być utworzone, utrwalone, przekazane, przechowywane i zabezpieczone w sposób zapewniający ich integralność i bezpieczeństwo. Zgodnie z ust. 3 projektowanego przepisu, oświadczenia woli złożone w postaci elektronicznej (również nieopatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym) zawarte w dokumentach, o których mowa w ust. 1 tego przepisu, będą spełniały wymogi formy pisemnej, również w przypadku, gdy forma ta została zastrzeżona pod rygorem nieważności. Celem takiej konstrukcji przepisu jest rozszerzenie możliwości składania oświadczeń woli drogą elektroniczną z wykorzystaniem formularzy elektronicznych. W przedmiotowym przepisie przewidziano również upoważnienie ustawowe dla ministra właściwego do spraw instytucji finansowych do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowego sposobu tworzenia, utrwalania, przekazywania, przechowywania i zabezpieczania ww. dokumentów, z uwzględnieniem zapewnienia bezpieczeństwa obrotu oraz ochrony

praw i interesów klientów. Przepis ten jest wzorowany na art. 13 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, zwanej dalej „ustawą o obrocie instrumentami finansowymi”. Umożliwienie elektronicznego zawierania umów wynika również z postępującej cyfryzacji przestrzeni publicznej. Jest to zatem środek cieszący się współcześnie dużą i wciąż rosnącą popularnością.

- 4) Zgodnie z **art. 4** ust. 1 osoby fizyczne zatrudnione przez dostawcę usług w zakresie kryptoaktywów albo wykonujące na jego rzecz pracę na podstawie umowy cywilnoprawnej, powinny posiadać wiedzę i kompetencje w zakresie rynku finansowego niezbędne do wykonywania ich obowiązków. W ust. 2 wprowadzono wyjątek w odniesieniu do regulacji przewidzianej ust.1, która nie będzie miała zastosowania w przypadku osób nieposiadających wiedzy lub kompetencji w zakresie rynku finansowego niezbędnych do wykonywania ich obowiązków. Wyjątek ten będzie jednak możliwy jedynie pod warunkiem, że wykonywanie obowiązków przez taką osobę będzie odbywało się pod nadzorem osoby fizycznej zatrudnionej przez dostawcę usług w zakresie kryptoaktywów albo wykonującej na jego rzecz pracę na podstawie umowy cywilnoprawnej, posiadającej wiedzę i kompetencje w zakresie rynku finansowego niezbędne do wykonywania jej obowiązków. Zgodnie z ust. 3 osoba fizyczna nadzorująca osobę, która nie posiada wiedzy lub kompetencji niezbędnych do wykonywania przez nią obowiązków, będzie ponosiła odpowiedzialność za wykonywane przez tę osobę tych obowiązków. Dodatkowo należy zaznaczyć, że wyjątek przewidziany w ust. 2 został określony w wytycznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA), które zostały wydane zgodnie z art. 81 ust. 15 rozporządzenia 2023/1114. Według wytycznych dotyczących kryteriów oceny wiedzy i kompetencji zgodnie z rozporządzeniem w sprawie rynku kryptoaktywów (MiCA) opublikowanych 28 stycznia 2026 r. przez ESMA (ESMA35-24871704-2922), kluczowym celem ww. wytycznych jest zapewnienie minimalnego poziomu wiedzy i kompetencji pracowników udzielających klientom porad i informacji na temat kryptoaktywów lub usług związanych z kryptoaktywami, w celu zwiększenia poziomu ochrony inwestorów. Aby osiągnąć ten cel, ww. wytyczne zostały opracowane w oparciu o wytyczne do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniającej dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014, str. 349), które analogicznie do tych wydawanych na podstawie art. 81 ust. 15 rozporządzenia 2023/1114 dotyczą wiedzy i kompetencji pracowników udzielających

porad lub informacji na temat produktów inwestycyjnych. Istotnym elementem ww. wytycznych jest procedura określająca postępowanie dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów, w przypadku gdy pracownik nie posiada niezbędnej wiedzy i kompetencji w zakresie świadczenia odpowiednich usług związanych z kryptoaktywami. Z tego względu projektodawca zdecydował się na uregulowanie wyżej omówionego wyjątku w przepisach projektowanej ustawy. Ust. 4 określa obowiązek spoczywający na dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów w zakresie zapewniania utrzymywania i pogłębiania wiedzy oraz kompetencji w zakresie rynku finansowego osób, o których mowa w ust. 1, a także zapewniania zdobywania wiedzy oraz kompetencji w zakresie rynku finansowego przez osobę fizyczną zatrudnioną przez tego dostawcę albo wykonującą na jego rzecz pracę na podstawie umowy cywilnoprawnej, udzielającą klientom lub potencjalnym klientom porad lub informacji, nieposiadającą takiej wiedzy lub takich kompetencji. Zgodnie z tym przepisem na dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów spoczywa również obowiązek ustanowienia i wdrożenia polityki w zakresie przeprowadzania szkoleń ww. osób i potwierdzania ich wiedzy oraz kompetencji. Natomiast zgodnie z ust. 5 polityka ta będzie podlegać zatwierdzeniu przez organ zarządzający dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów. Zgodnie z ust. 6 minister właściwy do spraw instytucji finansowych jest zobligowany do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowych wymagań, jakie powinny spełniać osoby, o których mowa w ust. 1 tego przepisu, w zakresie posiadanej przez nie wiedzy i kompetencji w zakresie rynku finansowego niezbędnych do wykonywania obowiązków, sposobu i okresu nadzoru nad osobami fizycznymi zatrudnionymi przez dostawcę usług w zakresie kryptoaktywów albo wykonującymi na jego rzecz pracę na podstawie umowy cywilnoprawnej, udzielającymi klientom lub potencjalnym klientom porad lub informacji, o których mowa w ust. 1, nieposiadającymi wiedzy lub kompetencji, o których mowa w tym przepisie, sposobu postępowania dostawców usług w zakresie kryptoaktywów dla zapewnienia prawidłowości wykonywania obowiązków przy udzielaniu klientom lub potencjalnym klientom porad lub informacji, o których mowa w ust. 1, utrzymania i pogłębiania wiedzy oraz kompetencji w zakresie rynku finansowego osoby fizycznej, o której mowa w ust. 1, oraz zdobywania wiedzy oraz kompetencji w zakresie rynku finansowego przez osobę fizyczną, o której mowa w pkt 2, jak również minimalnych wymagań jakie powinna spełniać polityka, o której mowa w ust. 4 pkt 3. Przy wydaniu ww. rozporządzenia konieczne będzie uwzględnienie konieczności zapewnienia profesjonalnego, rzetelnego, bezpiecznego i sprawnego

prowadzenia działalności przez dostawców usług w zakresie kryptoaktywów oraz zakresu prowadzonej przez nich działalności. Przepis ma na celu zapewnienie ochrony klientów dostawców usług w zakresie kryptoaktywów, którzy świadczą usługi doradztwa w zakresie kryptoaktywów na wniosek tych klientów lub z własnej inicjatywy, a także dostawców usług w zakresie kryptoaktywów, którzy świadczą usługi zarządzania portfelami kryptoaktywów. Osoby, o których mowa w projektowanym art. 4 ust. 1 powinny posiadać odpowiednią wiedzę i kompetencje, by móc ocenić, czy określone usługi w zakresie kryptoaktywów lub określone kryptoaktywa są odpowiednie dla klientów. Przepisy obejmują swym zakresem osoby fizyczne, o których mowa w art. 81 ust. 7 rozporządzenia 2023/1114 udzielające doradztwa oraz zarządzające portfelem w zakresie kryptoaktywów w imieniu dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów oraz osoby fizyczne zatrudnione przez dostawcę usług w zakresie kryptoaktywów lub wykonujące na jego rzecz pracę na podstawie umowy cywilnoprawnej udzielające klientom informacji o oferowanych przez niego usługach w zakresie kryptoaktywów oraz kryptoaktywach będących ich przedmiotem, które nie świadczą usług doradztwa w tym zakresie.

- 5) **Art. 5** reguluje kwestie świadczenia przez dostawcę usług w zakresie kryptoaktywów i wprowadza m.in. obowiązek posiadania przez dostawcę usług w zakresie kryptoaktywów regulaminu świadczenia usług w zakresie kryptoaktywów. W ust. 1 wskazuje się, że dostawca ten świadczy usługi w zakresie kryptoaktywów na podstawie ww. regulaminu oraz umowy o świadczenie tej usługi zawartej z klientem. Przepis ten zdejmuje z podmiotu świadczącego usługi obowiązek posiadania jednolitego regulaminu w sytuacjach, gdy specyfika danego kryptoaktywa uniemożliwia standardowe określenie zasad współpracy. Wyjątek ten ma zastosowanie, gdy unikalna konstrukcja instrumentu lub sposób obrotu wymagają indywidualnego podejścia do praw i obowiązków każdego klienta z osobna. Ust. 3 stanowi o wyłączeniu wymogu opracowania ww. regulaminu, wskazując na sytuacje, w której nie stosuje się tego obowiązku, tj. przypadku, gdy konstrukcja kryptoaktywów objętych umową o świadczenie usług w zakresie kryptoaktywów lub specyfika obrotu tymi kryptoaktywami uniemożliwia uregulowanie praw i obowiązków związanych z zawarciem i realizacją umowy o świadczeniu usług, w sposób jednolity dla wszystkich klientów.
- 6) **Art. 6** w ust. 1 i ust. 2 określa kolejno terminy wygaśnięcia zezwolenia na prowadzenie działalności jako dostawca usług w zakresie kryptoaktywów oraz uprawnienie dla KNF

do określenia, w drodze decyzji, terminu zakończenia prowadzenia działalności jako dostawca usług w zakresie kryptoaktywów, w celu zabezpieczenia interesu publicznego. Przepis ust. 1 będzie odpowiednio stosowany do zezwolenia udzielonego emitentowi tokenów powiązanych z aktywami, o którym mowa w art. 16 ust. 1 rozporządzenia 2023/1114. Ust. 3 reguluje zakres działań dostawców usług w zakresie kryptoaktywów lub podmiotów, którym cofnięto zezwolenie, jakie mogą podejmować w przypadku otwarcia likwidacji albo ogłoszenia upadłości lub cofnięcia zezwolenia, do czasu odpowiednio wygaśnięcia zezwolenia (w pierwszym przypadku) i zaprzestania prowadzenia działalności (w drugim przypadku). Zgodnie z ust. 4 zdanie pierwsze dostawca usług w zakresie kryptoaktywów w przypadku wygaśnięcia zezwolenia na prowadzenie działalności jako dostawca usług w zakresie kryptoaktywów, wdraża i utrzymuje procedury zgodnie z przepisem art. 64 ust. 8 rozporządzenia 2023/1114. Ponadto przepis ten określa, że w przypadkach, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu albo cofnięcia zezwolenia, jeżeli procedury, o których mowa w art. 64 ust. 8 rozporządzenia 2023/1114, nie są stosowane przez podmiot, którego zezwolenie wygasło albo przez podmiot, któremu cofnięto zezwolenie, albo przez dostawcę usług w zakresie kryptoaktywów lub są stosowane nieprawidłowo lub gdy leży to w interesie klientów, Komisja może, w drodze decyzji, nakazać tym podmiotom przeniesienie na innego dostawcę usług w zakresie kryptoaktywów praw i obowiązków wynikających z umów zawartych z klientami. Uwzględnienie przesłanki interesu klientów pozwoli na reakcję Komisji w przypadku gdy procedura jest stosowana i w dodatku prawidłowo, a jednak dojdzie do sytuacji, w której dostawca usług w zakresie kryptoaktywów albo podmiot, któremu cofnięto zezwolenie nie będzie miał możliwości samodzielnego przeniesienia praw i obowiązków wynikających z umów zawartych z klientami. W takiej sytuacji, ze względu na interes klientów, Komisja będzie mogła uruchomić procedurę przeniesienia. Decyzja Komisji wydawana na podstawie ust. 4 nie będzie środkiem nadzorczym, nie jest to także sankcja dla dostawcy. Przepis ten odnosi się bowiem do sytuacji już po zaistnieniu cofnięcia lub wygaśnięcia zezwolenia na prowadzenie działalności jako dostawca usług w zakresie kryptoaktywów i reguluje praktyczny problem pozostawiania u takiego dostawcy aktywów jego byłych klientów. Przepis art. 6 ust. 4 ma charakter pomocniczy względem obowiązku wyrażonego w art. 64 ust. 8 rozporządzenia 2023/1114, który wskazuje, że dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów ustanawiają, wdrażają i utrzymują odpowiednie procedury zapewniające terminowe i uporządkowane przenoszenie kryptoaktywów i środków

pieniężnych swoich klientów do innego dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów w przypadku cofnięcia im zezwolenia. Należy podkreślić, że przywołany przepis rozporządzenia mówi jedynie o obowiązku posiadania takich procedur, jednak nie nakłada na dostawcę obowiązku przeniesienia w praktyce aktywów swoich byłych klientów. Co do zasady dostawca usług w zakresie kryptoaktywów, zgodnie z ust. 3, do czasu zakończenia działalności, będzie wykonywał wyłącznie czynności zmierzające do zakończenia działalności, w tym wynikające z postanowień umów zawartych z klientami, bez możliwości zawierania nowych umów dotyczących usług w zakresie kryptoaktywów. W tym czasie powinny zadziałać wszystkie procedury (przewidziane w art. 64 ust. 8 rozporządzenia 2023/1114), które wdroży w celu terminowego i uporządkowanego przenoszenia kryptoaktywów i środków do innego dostawcy. Interwencja Komisji w formie decyzji ma więc zastosowanie tylko w wyjątkowych sytuacjach. Dlatego też powinna ona mieć fakultatywny charakter. W tym przypadku dotychczasowy dostawca usług w zakresie kryptoaktywów będzie zobowiązany do niezwłocznego wydania przejmującemu dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów dokumentów dotyczących umów zawartych z klientami. Komisja, dokonując wyboru podmiotu, do którego zostaną przeniesione umowy klientów będzie brała pod uwagę np. wymogi kapitałowe takiego podmiotu i jego sytuację finansową, zakres usług, które świadczy ten podmiot, jego lokalizację, wysokość opłat i prowizji pobieranych z tytułu czynności wykonywanych w ramach prowadzonej działalności, fakt czy na podmiot została nałożona sankcja administracyjna, w tym za istotne naruszenie przepisów prawa, zasad uczciwego obrotu lub naruszenie interesu zleceniodawcy oraz czy aktualnie nie toczy się wobec niego postępowanie. Przepisy przewidują również sytuację, gdy uzyskanie zgody podmiotu, do którego umowy mają zostać przeniesione oraz zgody klientów w praktyce, może być trudne lub niemożliwe. Ust. 6 nakłada na dotychczasowego dostawcę obowiązek niezwłocznego wydania dokumentacji związanej z umowami podmiotowi przejmującemu, co jest warunkiem niezbędnym do kontynuacji obsługi klientów. ust. 7 i 8 przewidują mechanizm przymusowego przeniesienia kryptoaktywów, środków pieniężnych, dokumentacji i informacji w przypadku, gdy nie udało się uzyskać zgody innych dostawców lub samych klientów na przeniesienie praw i obowiązków (o których mowa w ust. 5). W takim scenariuszu Komisja władczo wyznacza dostawcę przejmującego, kierując się bezpieczeństwem obrotu oraz stabilnością podmiotu przejmującego. Ze względu na przymusowy charakter tego środka, uzasadniony koniecznością ratowania mienia klientów przed

skutkami upadłości lub likwidacji, w tych konkretnych przypadkach zgoda klientów nie jest wymagana. W przypadku gdy nie doszło do przeniesienia praw i obowiązków np. w razie niewydania przez Komisję ww. decyzji, dotychczasowy dostawca usług w zakresie kryptoaktywów niezwłocznie zawiadamia Komisję o wyznaczeniu podmiotu przechowującego dokumenty dotyczące umów zawartych przez tego dostawcę z klientami (ust. 9). W przypadku wyznaczenia przechowawcy przez sąd rejestrowy zawiadomienia będzie dokonywał ten sąd. Ust. 10 wskazuje, że regulacja zawarta w ust. 1 będzie stosowana odpowiednio do zezwolenia udzielonego również emitentowi tokenów powiązanych z aktywami. Ust. 11 odnosi się natomiast do przypadku określonego w art. 60 ust. 11 rozporządzenia 2023/1114 lub o równoważnym skutku, wobec których przepisy ust. 2–9 ustawy tego artykułu będą stosowane odpowiednio. Zgodnie z art. 60 ust. 11 rozporządzenia 2023/1114 prawo do świadczenia usług w zakresie kryptoaktywów, w przypadku podmiotów, o których mowa w art. 60 ust. 1 rozporządzenia 2023/1114 (np. banki, firmy inwestycyjne, instytucje pieniądza elektronicznego), ustaje po cofnięciu odpowiedniego zezwolenia, które umożliwiło danemu podmiotowi świadczenie usług w zakresie kryptoaktywów bez konieczności uzyskania zezwolenia zgodnie z art. 59 tego rozporządzenia (zezwoienia odrębnego na prowadzenie działalności jako dostawca usług w zakresie kryptoaktywów). Podmioty nadzorowane, o których mowa w art. 60 ust. 1 rozporządzenia świadczą usługi w zakresie kryptoaktywów na podstawie powiadomienia, o którym mowa w tym artykule i tym samym nie są zobowiązane do uzyskania oddzielnego zezwolenia. Prawo do świadczenia usług w zakresie kryptoaktywów ustaje również w przypadkach nałożenia na te podmioty sankcji w postaci zakazu (całkowitego bądź częściowego) świadczenia usług w zakresie kryptoaktywów, w przypadku naruszenia przepisów regulujących świadczenie usług w zakresie kryptoaktywów, zgodnie z art. 105 ustawy. Ponadto, przepisy art. 6 ust. 2–9 ustawy, w przypadku podmiotów, o których mowa w art. 60 ust. 1 rozporządzenia 2023/1114, będą miały także zastosowanie w przypadku wygaśnięcia zezwolenia, likwidacji, upadłości czy wykreślenia z odpowiedniego rejestru tych podmiotów, o ile ustawy szczególne regulujące działalność tych podmiotów wiąże z tym skutek w postaci utraty zezwolenia na podstawową działalność tych podmiotów.

- 7) **Art. 7** nakłada na dostawcę usług w zakresie kryptoaktywów obowiązek przechowywania wszelkiej dokumentacji związanej z prowadzoną działalnością przez okres pięciu lat, licząc od pierwszego dnia roku następującego po roku, w którym

zaprzestał prowadzenia tej działalności. Obowiązek ten dotyczy dokumentacji, dla której nie upłynął okres przechowywania, o którym mowa w art. 68 ust. 9 rozporządzenia 2023/1114. Rozwiązanie to jest uzasadnione specyfiką obrotu kryptoaktywami i koniecznością sprawowania skutecznego nadzoru nad rynkiem kryptoaktywów, w tym dla zapewnienia skuteczności środków nadzorczych. Obowiązkiem tym objęto zarówno dostawców krajowych, jak i zagranicznych, prowadzących działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polski. Ust. 3 i 4 wyposażają KNF, w związku z wykonywaniem zadań w zakresie nadzoru, w niezbędne środki do przeprowadzenia kontroli, m.in. przysługujące upoważnionemu przedstawicielowi KNF prawo wstępu do siedziby i lokalu dostawców usług w zakresie kryptoaktywów oraz podmiotów trzecich świadczących usługi przechowywania dokumentacji, a także możliwość wglądu do dokumentacji dostawców usług w zakresie kryptoaktywów, związanej z prowadzoną przez nich działalnością. Niniejszy przepis odpowiada art. 68 rozporządzenia 2023/1114, przy czym dodatkowo precyzuje czynności na potrzeby nadzorcze Komisji, co jest zgodne z art. 68 ust. 10 tego rozporządzenia.

- 8) **Art. 8** realizuje konieczność uwzględnienia w projekcie ustawy przepisu statuującego, że zezwolenia uzyskane na podstawie rozporządzenia 2023/1114 nie przechodzą np. na nabywcę przedsiębiorstwa, w skład którego takie zezwolenie wchodzi. Przepis ten ma uniemożliwić sytuację, w której podmiot nabywający przedsiębiorstwo wraz z tym nabyciem, bez konieczności przejścia procedury licencyjnej i bez konieczności spełnienia wszelkich warunków związanych z uzyskaniem zezwolenia, wszedłby w posiadanie zezwolenia na wykonywanie działalności reglamentowanej przepisami prawa. Przepisy rozporządzenia 2023/1114 przewidują szereg wymogów, jakie musi spełniać podmiot, aby uzyskać zezwolenie i obowiązek weryfikacji ich spełnienia przez organ nadzoru. Podmioty, które nie przejdą pozytywnie weryfikacji nie mogą prowadzić działalności w zakresie kryptoaktywów. Przepis ten ma przede wszystkim na celu zapewnienie bezpieczeństwa obrotu oraz ochrony inwestorów i innych uczestników rynku kryptoaktywów.
- 9) **Art. 9** ma na celu zapewnienie ochrony klienta, aby wykluczyć sytuację, w których będzie dochodziło do obchodzenia przepisów rozporządzenia 2023/1114. Jednym z takich przykładów jest zawieranie transakcji przez dostawcę usług w zakresie kryptoaktywów (sprzedający) bezpośrednio z klientem (kupujący), który w celu wykonania transakcji w imieniu klienta nabywa kryptoaktywa na swój rachunek. Przepis ten zapewnia ochronę klienta i zapewnia stosowanie przepisu art. 3 ust. 1 pkt 21

rozporządzenia 2023/1114 określającego, że wykonywanie zleceń związanych z kryptoaktywami w imieniu klientów oznacza zawieranie w imieniu klientów umów nabycia lub sprzedaży co najmniej jednego kryptoaktywa lub umów subskrypcji w imieniu klientów co najmniej jednego kryptoaktywa i obejmuje zawieranie umów sprzedaży kryptoaktywów w momencie ich oferty publicznej lub dopuszczenia do obrotu.

- 10) **Art. 10** reguluje aspekt zawierania transakcji dotyczących kryptoaktywów stanowiąc, że przyjmowanie i przekazywanie zleceń związanych z kryptoaktywami w imieniu klientów może polegać również na kojarzeniu dwóch lub większej liczby podmiotów w celu doprowadzenia do zawarcia transakcji między tymi podmiotami.
- 11) **Art. 11** reguluje kwestię zabezpieczenia wierzytelności na kryptoaktywach, określając formę zabezpieczenia (forma blokady, zastawu na kryptoaktywach lub zabezpieczenia finansowego). Zgodnie z rozporządzeniem 2023/1114, środki klientów, w tym kryptoaktywa, są prawnie wydzielone z majątku dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów (art. 75 ust. 7 akapit 2 rozporządzenia MiCA). Jednocześnie dostawca ma obowiązek wprowadzić odpowiednie mechanizmy mające na celu zabezpieczenie praw własności klientów (art. 70 ust. 5 rozporządzenia MiCA). W związku z powyższym, należy wprowadzić również przepisy uprawniające dostawcę do ustanawiania zabezpieczeń wierzytelności na kryptoaktywach klientów, które to wierzytelności wynikają z określonego stosunku prawnego klienta. Uszczegółowienia wymagają w szczególności warunki ustanowienia takiego zabezpieczenia. Powyższe jest wynikiem jednego z głównych celów rozporządzenia MiCA, tj. wprowadzenia odpowiednich mechanizmów bezpieczeństwa na rynku obrotu kryptoaktywami, w zakresie w jakim został on objęty zakresem tego rozporządzenia. Ponadto, oprócz wspomnianych wyżej warunków ustanawiania takich wierzytelności, konieczne jest również uszczegółowienie w zakresie czynności związanych z dokonywaniem ww. wierzytelności, stąd w projekcie zawarto delegację do wydania rozporządzenia w tym zakresie (art. 12 projektowanej ustawy). Ust. 1 omawianego przepisu określa przypadki, w których dostawca usług w zakresie kryptoaktywów podejmuje działania związane z ustanowieniem zabezpieczenia wierzytelności na kryptoaktywach. Wymienione warunki w tym ustępie muszą zostać spełnione łącznie, aby dostawca mógł wykonać zabezpieczenie. Ust. 2 wiąże się z odmową podjęcia działań przez dostawcę usług w zakresie kryptoaktywów w celu ustanowienia zabezpieczenia wierzytelności, jeśli z przedstawionej umowy o ustanowieniu zabezpieczenia wierzytelności lub z dokumentu,

z którego wynika zabezpieczona wierzytelność, wynika, że są one niezgodne z prawem. Ust. 3 stanowi, że przedmiotowa odmowa musi zawierać również uzasadnienie.

12) **Art. 12** stanowi delegację do wydania przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych rozporządzenia w sprawie trybu i szczegółowych warunków postępowania dostawców usług w zakresie kryptoaktywów w zakresie zabezpieczenia wierzytelności na kryptoaktywach. Zgodnie z rozporządzeniem 2023/1114, środki klientów, w tym kryptoaktywa, są prawnie wydzielone z majątku dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów (art. 75 ust. 7 akapit 2 MiCA). Jednocześnie dostawca usług w zakresie kryptoaktywów ma obowiązek wprowadzić odpowiednie mechanizmy mające na celu zabezpieczenie praw własności klientów (art. 70 ust. 5 MiCA). W związku z powyższym, należy wprowadzić również przepisy uprawniające dostawcę do ustanawiania zabezpieczeń wierzytelności na kryptoaktywach klientów, które to wierzytelności wynikają z określonego stosunku prawnego klienta. Powyższe jest wynikiem jednego z głównych celów rozporządzenia MiCA, tj. wprowadzenia odpowiednich mechanizmów bezpieczeństwa na rynku obrotu kryptoaktywami, w zakresie w jakim został on objęty nadzorem tego rozporządzenia.

13) **Art. 13** w ust. 1 i 2 zezwala m.in. instytucji kredytowej, na wykorzystanie na własny rachunek środków pieniężnych powierzonych jej przez klientów, o ile następuje to w ramach wykonywania przez nich czynności bankowych. Dodatkowo konieczne jest wprowadzenie przepisów dotyczących prowadzenia przez dostawcę usług w zakresie kryptoaktywów rachunku pieniężnego, na którym rejestrowane są środki pieniężne powierzone przez klienta, służące dokonywaniu rozliczeń w następstwie czynności mających za przedmiot kryptoaktywa. Dostawca usług w zakresie kryptoaktywów ma zapewnić, aby środki pieniężne powierzone przez klientów były przechowywane na rachunku dającym się wyodrębnić od wszelkich innych rachunków wykorzystywanych do przechowywania środków pieniężnych należących do dostawców usług w zakresie kryptoaktywów. Rachunek pieniężny prowadzony przez tego dostawcę ma służyć do dokonywania zapisów ewidencyjnych związanych z aktywnością inwestora na rynku kryptoaktywów. Rachunek pieniężny służy wyłącznie do obsługi rachunku kryptoaktywów. W przypadku niektórych usług dostawca usług w zakresie kryptoaktywów w celu wykonania czynności dla klienta będzie musiał przenieść jego kryptoaktywa na swój rachunek kryptoaktywów. W takiej sytuacji niezbędne jest objęcie kryptoaktywów klientów ochroną przed postępowaniem egzekucyjnym kierowanym przeciwko dostawcy lub upadłością dostawcy. Ust. 3 stanowi, że środki

pieniężne klientów muszą być deponowane w związku z zapewnieniem ich bezpieczeństwa, odrębnie od środków pieniężnych dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów. Zgodnie z ust. 4, do rachunku pieniężnego stosuje się odpowiednio przepisy art. 725 (istota umowy rachunku bankowego), art. 727 (odmowa wykonania zlecenia płatniczego przez bank), art. 728 § 3 (zgłoszenie niezgodności zmian stanu rachunku lub salda), art. 729–731 (obowiązki posiadacza rachunku imiennego, rozwiązanie umowy rachunku, przedawnienie roszczeń ze stosunku rachunku bankowego) i art. 733 (rozliczenia pieniężne) Kodeksu cywilnego. Jednocześnie, w ust. 5 dookreślono, że zasady ustalania oprocentowania środków pieniężnych powierzonych przez klienta dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów, mają regulować umowy pomiędzy klientem a dostawcą.

- 14) **Art. 14** wprowadza fakultatywną delegację ustawową do wydania przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych rozporządzenia w zakresie wskazanym w delegacji. Rozporządzenie MiCA określa wiele zasad w ogólny sposób, delegując jednocześnie uprawnienia do wydania regulacyjnych standardów technicznych (dalej: RTS – regulatory technical standards), które będą precyzowały zarówno warunki świadczenia usług przez dostawców, jak i warunki techniczno-organizacyjne ich funkcjonowania. Prawodawca unijny dostrzega zatem konieczność ustanowienia dodatkowych wymogów w tym zakresie na poziomie RTS. Istnieje jednak ryzyko, że do czasu wejścia w życie ustawy nie zostaną one opublikowane. W takim wypadku konieczne będzie przyjęcie rozwiązania krajowego i określenie tych wymogów w rozporządzeniu. Ponadto biorąc pod uwagę ryzyko jakie wiąże się z działalnością związaną ze świadczeniem usług w zakresie kryptoaktywów, konieczne jest doprecyzowanie pewnych elementów trybu i warunków postępowania dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów oraz warunków technicznych i organizacyjnych wymaganych do prowadzenia działalności przez dostawcę usług w zakresie kryptoaktywów. Doprecyzowanie kwestii w zakresie promowania dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów i świadczonych przez niego usług (**pkt 1 lit. a**), jak również kontaktów tego dostawcy z klientami i potencjalnymi klientami (**pkt 1 lit. b**) wynika z jednego z celów rozporządzenia 2023/1114, jakim jest zapewnienie ochrony klientów rynku kryptoaktywów. Mając na względzie charakter tego rynku, w szczególności fakt, że promowanie usług, jak i samego dostawcy, jak również kontakty z klientami lub potencjalnymi klientami odbywają się w znacznej mierze w przestrzeni internetowej, w tym poprzez media społecznościowe, pozostawienie swobody doregulowania tych

kwestii na poziomie aktu wykonawczego jest kwestią zasadniczą w zapewnieniu ochrony klientów tego rynku. Delegacja przewidziana w **pkt 1 w lit. c** dotycząca trybu i warunków postępowania dostawców usług w zakresie kryptoaktywów w zakresie zawierania transakcji służy doprecyzowaniu na poziomie rozporządzenia różnych istotnych z punktu widzenia realizacji zlecenia aspektów zawierania przez dostawcę (również w imieniu klienta) transakcji. Delegacja ta jest związana z art. 10 projektu ustawy dotyczącym przyjmowania i przekazywania zleceń związanych z kryptoaktywami. Istotnym elementem dotyczącym zawierania transakcji jest również ustanawianie zabezpieczenia transakcji, tj. szczegółowe uregulowanie sposobu postępowania w przypadku wykonania zobowiązań klienta z tytułu wykonanej transakcji. Delegacja przewidziana w **pkt 1 lit d** dotyczy świadczenia usług, w tym minimalnych wymagań, jakie spełniać powinien regulamin, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy. W zakresie dokonywania rozrachunku transakcji na kryptoaktywach (**pkt 1 lit e**), może być konieczne określenie kilku praktycznych aspektów. W art. 67 rozporządzenia 2023/1114 są określone bowiem ogólne wymogi ostrożnościowe, w tym również dotyczące zabezpieczeń, które dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów muszą cały czas spełniać podczas prowadzonej działalności. Rozporządzenie MiCA w motywie 61 wskazuje ponadto, że dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów prowadzący platformę obrotu kryptoaktywami powinni zapewniać terminowy rozrachunek, który powinien być inicjowany w ciągu 24 godzin od realizacji transakcji na platformie obrotu. Delegacja przewidziana w **punkcie 2** dotyczy szczegółowych warunków technicznych i organizacyjnych wymaganych do prowadzenia działalności przez dostawcę usług w zakresie kryptoaktywów. Wydanie aktu wykonawczego w zakresie przechowywania, rejestrowania i zabezpieczania kryptoaktywów oraz środków pieniężnych klientów (**pkt 2 lit. a**), jak również wyodrębniania kryptoaktywów i środków pieniężnych klienta (**pkt 2 lit. b**), może być niezbędne z uwagi na doszczegółowienie kwestii uregulowanych w art. 70 rozporządzenia 2023/1114 odnoszących się do sprawowania pieczy nad kryptoaktywami i środkami pieniężnymi klientów, a także art. 75 tego rozporządzenia odnoszącego się do zapewniania przechowywania kryptoaktywów i administrowania nimi w imieniu klientów. Aby zapewnić właściwe stosowanie art. 75 może okazać się potrzebne również wydanie aktu wykonawczego w zakresie rejestrowania zawieranych transakcji oraz przechowywania i archiwizacji dokumentów i innych nośników informacji sporządzanych w związku z prowadzeniem działalności (**pkt 2 lit. c i d**). Ponadto przedmiotowa delegacja ustawowa

wskazuje, że minister właściwy do spraw instytucji finansowych, wydając akt wykonawczy uwzględni tak kluczowe kwestie, jak konieczność zapewnienia profesjonalnego, rzetelnego, bezpiecznego i sprawnego prowadzenia działalności przez dostawców usług w zakresie kryptoaktywów, właściwej ochrony interesów klientów tych dostawców oraz bezpieczeństwa i integralności rynku kryptoaktywów

- 15) **Art. 15** wskazuje, że materiały marketingowe oferty publicznej kryptoaktywa innego niż tokeny powiązane z aktywami lub tokeny będące e-pieniędzem, o której mowa w art. 4 ust. 2 lit. a rozporządzenia 2023/1114, mogą być rozpowszechniane jedynie do mniej niż 150 osób na terytorium jednego państwa członkowskiego Unii Europejskiej oraz nie mogą być udostępniane nieoznaczonemu adresatowi.
- 16) **Art. 16** ustanawia jednolitą formułę przeliczeniową na walutę krajową dla kwot wyrażonych w euro określonych w przepisach rozporządzenia 2023/1114. Dotyczy to m.in. wymogów kapitałowych, cen oraz kar. Ustalenie reguł przeliczeniowych na złote jest konieczne dla zapewnienia transparentności obrotu oraz przejrzystości wszelkich przepływów finansowych tak, aby nie budziły one żadnych wątpliwości. Określa się sposoby wyznaczania dnia, którego kurs należy uwzględnić przy przeliczaniu ww. kwot.
- 17) **Art. 17** otwiera rozdział drugi „Tajemnica zawodowa” i wprowadza przepis pomocniczy względem art. 100, 101 i 129 rozporządzenia 2023/1114, które regulują i definiują tajemnicę zawodową, zasady ochrony danych oraz krąg podmiotów, które objęte zostaną obowiązkiem zachowania tajemnicy zawodowej. Zgodnie z art. 100 rozporządzenia 2023/1114, za informacje objęte tajemnicą zawodową należy uznać wszystkie informacje, które właściwe organy wymieniają między sobą na podstawie ww. rozporządzenia, a które dotyczą warunków biznesowych lub operacyjnych oraz innych kwestii gospodarczych lub osobowych. Wyjątek dotyczy jedynie informacji ujawnionych przez właściwy organ na potrzeby postępowania sądowego, spraw karnych i podatkowych. Obrót instrumentami finansowymi wszelkiego rodzaju wiąże się z koniecznością przetwarzania danych osobowych, w tym danych wrażliwych. Nie ulega wątpliwości, że należy zapewnić szczególną ochronę danym przetwarzanym przez przedstawicieli obrotu profesjonalnego w sferze kryptoaktywów. Za informacje poddane ochronie uznaje się informacje dotyczące interesów podmiotów, na rzecz których są świadczone usługi w zakresie kryptoaktywów. W celu zapewnienia poufności danych osobowych przetwarzanych przez podmioty zobowiązane do zachowania tajemnicy zawodowej, w szczególności biorąc pod uwagę, że jedną z

kategorii tych danych będą dane osobowe rozumiane jako wszelkie informacje o zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osobie, przepis zawiera doprecyzowanie obejmując swym zakresem konkretnie imię i nazwisko strony umowy lub innej czynności prawnej albo firmę (nazwę), oraz adres. Należy również wskazać, że wspomniany w pkt 3 tego przepisu rejestr pozycji odnosi się do rejestru pozycji odpowiadających prawom każdego klienta do kryptoaktywów. Rejestr ten, zgodnie z art. 75 ust. 2 rozporządzenia 2023/1114, prowadzony jest przez dostawcę usług w zakresie kryptoaktywów w imieniu każdego klienta, celem zapewnienia przechowywania kryptoaktywów i administrowania nimi w imieniu klientów.

18) **Art. 18** określa katalog podmiotów obowiązanych do zachowania tajemnicy zawodowej. Są to w pierwszej kolejności osoby wchodzące w skład organów statutowych dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów lub podmioty pozostające z dostawcą usług w zakresie kryptoaktywów w stosunku zlecenia lub innym stosunku prawnym o podobnym charakterze. W drugiej kolejności, do zachowania tajemnicy zawodowej zobowiązane są osoby pozostające w stosunku pracy, zlecenia lub innym stosunku prawnym o podobnym charakterze z dostawcą usług w zakresie kryptoaktywów lub podmiotami pozostającymi z dostawcą usług w zakresie kryptoaktywów w stosunku zlecenia lub innym stosunku prawnym o podobnym charakterze. Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej trwa również po zakończeniu pełnienia funkcji lub ustania stosunków prawnych powodujących powstanie tego obowiązku. Przepis zobowiązuje do zachowania tajemnicy zawodowej również osoby, którym informacje stanowiące tajemnicę zostały ujawnione. Ponadto określona została odpowiedzialność (lub jej brak) za szkody wynikające z nieuprawnionego ujawnienia informacji stanowiącej tajemnicę zawodową i wykorzystania jej niezgodnie z przeznaczeniem.

19) **Art. 19** przyznaje dostawcom usług w zakresie kryptoaktywów uprawnienie do przekazywania sobie nawzajem informacji o przysługujących im względem klientów wierzytelnościach z tytułu świadczonych usług. Uprawnienie to rozciąga się na informacje objęte tajemnicą zawodową w zakresie, w jakim są one niezbędne do ochrony interesów uprawnionych przed nierzetelnymi klientami. Wprowadzenie tego przepisu do projektu ustawy podyktowane jest względami bezpieczeństwa, gdyż istnieje wysokie ryzyko poniesienia straty wskutek działań nierzetelnego klienta. Istotna dla zapewnienia bezpieczeństwa działalności prowadzonej przez dostawców usług w zakresie kryptoaktywów jest również wymiana informacji w celach zapobiegania

przestępstwom na szkodę takich dostawców bądź na szkodę ich klientów, czy też w celach wykonywania obowiązków w zakresie określonym w przepisach o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Omawiana kwestia ma także kluczowe znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa innych uczestników obrotu, w tym nieprofesjonalnych uczestników rynku finansowego. Bezpośrednia wymiana informacji pomiędzy dostawcami usług w zakresie kryptoaktywów w celu zapobiegania przestępstwom może prowadzić m.in. do szybkiego reagowania i eliminowania na wczesnym etapie przypadków wykorzystywania rachunków kryptoaktywów do celów przestępczych, w szczególności, jeśli ich posiadacze wykorzystują w takich celach wiele rachunków prowadzonych u różnych dostawców i dokonywane są pomiędzy nimi transfery (w sytuacji gdy jeden z dostawców zauważy np. powiązania pomiędzy transferami z takich rachunków na rachunki prowadzone u innych dostawców). Rozwiązanie takie przynosi istotne korzyści w obszarze bezpieczeństwa w przypadku banków (art. 106d ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 1646, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą – Prawo bankowe”). W projekcie przyjęto zasadność wymiany informacji objętych tajemnicą zawodową dla celów ochrony interesów dostawców przed nierzetelnymi klientami, więc tym bardziej zasadne wydaje się dopuszczenie do wymiany takich informacji w celach antyfraudowych i przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu.

- 20) **Art. 20** określa katalog podmiotów, na których żądanie podmioty obowiązane do zachowania tajemnicy zawodowej, o których mowa w art. 18 ust. 1 projektowanej ustawy, muszą ujawnić informacje prawnie chronione. Jest to niezbędna regulacja, zwłaszcza w przypadku naruszeń i na potrzeby postępowań prowadzonych na podstawie prawa, w tym postępowań sądowych. Mając na względzie ryzyko wykorzystywania kryptoaktywów do finansowania terroryzmu i prania pieniędzy, nieodzowne jest zapewnienie najwyższego standardu bezpieczeństwa, co znajduje wyraz we włączeniu do katalogu podmiotów służb wywiadowczych i kontrwywiadowczych. Celem pkt 4 niniejszego przepisu jest dostosowanie zapisu niniejszej ustawy do uprawnień organów Krajowej Administracji Skarbowej, z którymi może się wiązać konieczność pozyskania informacji stanowiących tajemnicę zawodową w rozumieniu niniejszej ustawy. Analogiczne unormowanie przekazywania informacji stanowiących tajemnicę zawodową występuje w ustawie o obrocie instrumentami finansowymi oraz w ustawie z dnia 7 lipca 2022 r. o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom (Dz. U. z 2024 r. poz. 984,

z późn. zm.), a więc w przepisach sektorowych odnoszących się do podmiotów podlegających pod analogiczny nadzór finansowy, co podmioty podlegające pod przepisy rozporządzenia 2023/1114. Katalog podmiotów wskazanych w przepisie odpowiada, co do zasady, art. 149 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi.

21) **Art. 21** określa przypadki, w których przekazanie informacji stanowiących tajemnicę zawodową nie narusza obowiązku jej zachowania. Objęcie ochroną informacji wiąże się z sankcją za ich nieuprawnione udostępnienie. Jednakże konieczne jest wprowadzenie wyjątków od tej zasady, w szczególnie uzasadnionych przypadkach. Ujęty w niniejszym artykule katalog ma więc charakter zamknięty i precyzyjnie wskazuje podmioty, którym udostępnienie informacji prawnie chronionych nie stanowi czynu zabronionego. Przepis wskazujący przypadki, w których przekazanie określonym podmiotom informacji stanowiącej tajemnicę zawodową nie stanowi naruszenia obowiązku zachowania tej tajemnicy jest wzorowany na art. 150 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi.

22) **Art. 22** nakłada na dostawców usług w zakresie kryptoaktywów obowiązek stosowania odpowiednich rozwiązań technicznych i organizacyjnych celem zapewnienia ochrony tajemnicy zawodowej oraz obowiązek opracowania i wdrożenia regulaminu w zakresie ochrony przepływu informacji stanowiących tajemnicę zawodową. Przepis określa również zakres przedmiotowy ww. regulaminu, tj. szczegółowe rozwiązania stosowane przez danego dostawcę, których celem jest zapobieganie nieupoważnionemu dostępowi i wykorzystywaniu informacji stanowiących tajemnicę zawodową przez osoby nieuprawnione, ochrona przepływu tych informacji między dostawcą a innymi podmiotami oraz sposób przepływu tych informacji u dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów. Obowiązki informacyjne emitentów tokenów powiązanych z aktywami, emitentów tokenów będących e-pieniędzem oraz dostawców usług w zakresie kryptoaktywów wynikają bezpośrednio z przepisów rozporządzenia 2023/1114. Dodatkowo art. 94 rozporządzenia 2023/1114 umożliwia zobowiązanie m.in. tych podmiotów do przedstawienia informacji i dokumentów, które zdaniem właściwego organu mogą być istotne dla wykonywania spoczywających na nim obowiązków.

23) **Art. 23** stosownie do postanowień rozporządzenia 2023/1114, zobowiązuje emitentów tokenów powiązanych z aktywami i emitentów tokenów będących e-pieniędzem do przekazywania Komisji wszelkich informacji dotyczących prowadzonej przez nich działalności, ich sytuacji finansowej oraz zdarzeń, które mogą mieć wpływ na ich

działalność związaną z emisją tokenów powiązanych z aktywami lub tokenów będących e-pieniędzem, a także informacje związane z wypełnianiem przez nich wymogów wynikających z rozporządzenia 2023/1114 związanych z emisją tokenów, w tym informacje dotyczące wartości wyemitowanych tokenów lub wielkości rezerwy aktywów. Należy przy tym uwzględnić koncepcję podziału nadzoru pomiędzy poszczególne państwa członkowskie przyjętej w rozporządzeniu 2023/1114 (państwo macierzyste vs państwo przyjmujące). To, czy dany podmiot będzie miał obowiązek raportowania określonych informacji do Komisji, będzie uzależnione od tego czy Rzeczpospolita Polska będzie dla takiego podmiotu macierzystym państwem członkowskim czy państwem przyjmującym. Kwestia ta jest kluczowa dla określenia podmiotów, które podlegają obowiązkom wynikającym z projektowanej ustawy i z rozporządzenia 2023/111, oraz określenia zakresu tych obowiązków. W związku z powyższym należy doprecyzować, że obowiązki spoczywają na emitentach i dostawcach usług w zakresie kryptoaktywów, dla których Polska jest macierzystym państwem członkowskim w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 33 rozporządzenia 2023/1114. Emitenci będą zobowiązani przekazywać informacje dotyczące prowadzonej przez nich działalności, ich sytuacji finansowej, zdarzeń, które mogą mieć wpływ na ich działalność związaną z emisją tokenów oraz informacje związane z wypełnianiem przez nich wymogów wynikających z rozporządzenia 2023/1114 związanych z emisją tokenów, w tym informacje dotyczące wartości wyemitowanych tokenów lub wielkości rezerwy aktywów. Z kolei dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów będą przekazywać Komisji informacje dotyczące prowadzonej przez nich działalności, ich sytuacji finansowej oraz zdarzeń, które mogą mieć wpływ na ich działalność związaną ze świadczeniem usług w zakresie kryptoaktywów. Zgodnie z ust. 3, o zmianach w informacjach przekazywanych przez emitentów tokenów powiązanych z aktywami i dostawców usług w zakresie kryptoaktywów przy okazji składania wniosku o udzielenie zezwolenia oraz o zmianach danych zawartych w powiadomieniu, o którym mowa odpowiednio w art. 17 ust. 1 lit. b i art. 60 ust. 7 rozporządzenia 2023/1114, powinny być na bieżąco przekazywane Komisji. Ust. 4 wprowadza podstawę prawną do przekazywania Komisji przez emitentów, oferujących i osoby ubiegające się o dopuszczenie do obrotu, informacji o podaniu do publicznej wiadomości informacji, o których mowa w art. 88 ust. 1 rozporządzenia 2023/1114 lub opóźnieniu podania do publicznej wiadomości tych informacji zgodnie z art. 88 ust. 2 rozporządzenia 2023/1114. Zgodnie z ust. 5 przekazywane informacje powinny być rzetelne, jasne i

niewprowadzające w błąd. Ust. 6 odnosi się do dokumentów potwierdzających informacje, o których mowa w tym artykule, które ww. podmioty przekazują Komisji, jeśli informacje przez nie przekazane wymagają takiego potwierdzenia. Ust. 7 określa sposób przekazywania Komisji informacji i dokumentów niezbędnych do realizacji obowiązku informacyjnego przez podmioty do tego obowiązane. Informacje te i dokumenty będą przekazywane w postaci elektronicznej. W gestii Komisji pozostawiono udostępnienie do tego celu systemu teleinformatycznego i określenie formatu, w którym dane mają być przekazywane. Ust. 9 zawiera obligatoryjne upoważnienie dla ministra właściwego do spraw instytucji finansowych do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowego zakresu informacji, o których mowa w ust. 1–4 tego przepisu, formy i terminów ich przekazania oraz dokumentów określonych w ust. 6. Wydając rozporządzenie minister będzie uwzględniał konieczność ujednolicenia sposobu przekazywania ww. informacji oraz zapewnienia efektywności sprawowania nadzoru przez Komisję oraz uniknięcia nadmiernych obciążeń administracyjnych podmiotów określonych w ust. 1–6 tego przepisu. Założeniem do wydania przedmiotowego rozporządzenia jest wyeliminowanie obowiązków informacyjnych, które mogłyby się powielać z tymi, które już spoczywają na podmiotach nadzorowanych. W sytuacji, gdy podmioty obowiązane do wykonywania obowiązków informacyjnych jak banki krajowe, domy maklerskie czy też instytucje płatnicze podejmą również działalność w zakresie emisji kryptoaktywów (tokenów powiązanych z aktywami lub tokenów będących e-pieniędzem) czy też odpowiednio świadczenie usług w zakresie kryptoaktywów doszłoby do sytuacji kumulacji obowiązków informacyjnych z tytułu dodatkowego statutu tych podmiotów wynikającego z nowej działalności. Przekazywanie nadmiarowych informacji, które KNF posiadałby z innego już tytułu prawnego byłoby nadmiarowe z punktu widzenia podmiotów nadzorowanych, jak i z punktu widzenia organu nadzoru. Natomiast celem ust. 8 jest stworzenie podstawy pozwalającej na ograniczenie i uproszczenie obowiązków informacyjnych, określonych w ust. 1–4 tego przepisu. Proponuje się regulację, zgodnie z którą w przypadku, gdy informacje lub dokumenty potwierdzające te informacje zostały już przekazane Komisji na podstawie odrębnych przepisów, podmioty, o których mowa w ust. 1–4 tego przepisu, zostaną zwolnione z obowiązku ponownego ich przekazania, pod warunkiem poinformowania Komisji o dacie i podstawie prawnej tego przekazania.

24) **Art. 24** stanowi skorzystanie z możliwości jaką przewiduje art. 22 ust. 2 rozporządzenia 2023/1114 dotyczący nakazania przez organ właściwy emitentom tokenów powiązanych z aktywami wywiązanie się z obowiązku sprawozdawczości, o którym mowa w ust. 1 tego przepisu rozporządzenia, w odniesieniu do wyemitowanych tokenów powiązanych z aktywami o wartości mniejszej niż 100 000 000 euro. W odniesieniu do tokena będącego e-pieniędzem, o którym mowa w art. 58 ust. 3 rozporządzenia 2023/1114, proponowany przepis zakłada obowiązek raportowania w przypadku tokena będącego e-pieniędzem denominowanego w każdej walucie, która nie jest walutą urzędową jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej, którego wartość emisji jest niższa niż 100 000 000 euro. Wprowadzono także obowiązek raportowania w przypadku tokenów będących e-pieniędzem denominowanych w walucie, która jest walutą urzędową jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej, w tym w walucie polskiej. Proponowany przepis ma na celu prowadzenie efektywnego nadzoru nad podmiotami uprawnionymi do emisji tokenów będących e-pieniędzem, istotne jest w tym zakresie posiadanie przez nadzorcę pełnego obrazu działalności prowadzonej przez te podmioty. Wskazać należy, że rozporządzenie MiCA nie rozgranicza wymogów, jak i zakresu nadzoru w zależności od waluty, o jaką jest oparty token będący e-pieniędzem. W związku z tym proponuje się takie podejście zastosować także w odniesieniu do sprawozdawczości na podstawie art. 22 ust. 1 rozporządzenia MiCA. Ponadto informacje przekazywane na podstawie art. 22 ust. 1 rozporządzenia 2023/1114 wykorzystywane są do oceny, czy dany token należy uznać za znaczący. Ograniczenie przedmiotowe czy walutowe w kontekście tej sprawozdawczości pozbawiłoby organ właściwy informacji ilościowych dla innych tokenów będących e-pieniędzem i ewentualnej dalszej ich oceny jako znaczących.

25) Przepisy **art. 25–28** służą zapewnieniu skutecznego zastosowania art. 23 rozporządzenia 2023/1114.

26) **Art. 25** w ust. 1 wskazuje jakie elementy w szczególności powinien zawierać plan, o którym mowa w art. 23 ust. 1 lit b rozporządzenia 2023/1114, tj. plan mający na celu zapewnienie utrzymania szacowanej w ujęciu kwartalnym średniej dziennej liczby i średniej łącznej dziennej wartości tych transakcji na poziomie, odpowiednio, poniżej 1 mln transakcji i 200 000 000 euro. Katalog tych elementów obejmuje m.in. szacowany czas osiągnięcia poziomu, o którym mowa w art. 23 ust. 1 lit b rozporządzenia 2023/1114, czy opis planowanych działań zmierzających do jego osiągnięcia oraz prognozowany harmonogram tych działań. Ust. 2 nakłada obowiązek

zatwierdzenia tego planu przez organ zarządzający emitenta tokenów powiązanych z aktywami. Ust. 3 obowiązuje emitenta tokenów powiązanych z aktywami do uaktualnienia planu po wystąpieniu istotnego zdarzenia wpływającego na jego treść.

27) **Art. 26** ust. 1 określa termin, w jakim Komisja zatwierdza plan, o którym mowa w art. 23 ust. 1 lit b rozporządzenia 2023/1114. Ust. 2 przewiduje natomiast, że jeżeli plan ten nie spełnia wymagań określonych w art. 25 ust. 1 projektu ustawy lub występują inne istotne okoliczności zagrażające jego skutecznemu wdrożeniu, emitent tokenów powiązanych z aktywami, na żądanie Komisji, zmienia plan, w terminie 20 dni roboczych od dnia otrzymania tego żądania.

28) **Art. 27** przepis wprowadza obowiązek ciągłego raportowania związanego z wdrożeniem i wykonywaniem planu, o którym mowa w art. 23 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2023/1114. Zgodnie z art. 23 rozporządzenia 2023/1114 organ nadzoru ma kompetencje do wyrażenia zgody na wznowienie emisji tokenów powiązanych z aktywami służących jako środek wymiany i z tego względu powinien posiadać umocowane w ustawie kompetencje pozwalające na monitorowanie prawidłowego wykonywania zatwierdzonego uprzednio planu. Ust. 2 przewiduje, że Komisja zezwala na wznowienie przez emitenta tokenów powiązanych z aktywami emisji tych tokenów, w przypadku gdy emitent ten realizując plan, spełnia warunki określone w art. 23 ust. 5 rozporządzenia 2023/1114 oraz przedstawi Komisji dowody na potwierdzenie ich spełnienia.

29) **Art. 28** przesądza, biorąc pod uwagę brzmienie art. 58 ust. 3 rozporządzenia 2023/1114, że przepisy art. 25–27 stosuje się odpowiednio do emitentów tokenów będących e-pieniędzem.

30) **Art. 29–37** Zgodnie z art. 41 i 42 rozporządzenia 2023/1114 mają odzwierciedlać zasady nabywania znacznych pakietów akcji w całym sektorze finansowym wyznaczone przez dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniającą dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (przekształcenie) (Dz.U. L 173 z 12/06/2014, s. 349–496). Dyrektywa ta została zaimplementowana do prawa polskiego w art. 106–110 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi. Z systemowego punktu widzenia istotne jest, aby zasady nabycia znacznych pakietów akcji w całym sektorze finansowym były podobne. Ponadto proponowane przepisy mają na celu doprecyzowanie procedury powiadamiania o nabyciu albo objęciu znacznych pakietów udziałów lub akcji emitentów tokenów powiązanych z aktywami lub dostawców usług

w zakresie kryptoaktywów, o której mowa w art. 41 i art. 83 rozporządzenia 2023/1114. Przepisy rozporządzenia nie ustanowiły wystarczająco szczegółowej procedury postępowania w przypadku tych transakcji, więc koniecznym stało się doprecyzowanie jej na poziomie ustawowym. W związku z tym wprowadza się przepisy regulujące zakres informacji składanych wraz z powiadomieniem, język powiadomienia i załączanych dokumentów, możliwość złożenia stosownego oświadczenia w miejsce wymaganych dokumentów, możliwość ustanowienia pełnomocnika do doręczeń czy obowiązek poinformowania emitenta o transakcji.

- 31) W **art. 29** ustanowiono obowiązek powiadomienia Komisji przez potencjalnego nabywcę, który zamierza, bezpośrednio lub pośrednio, stać się jednostką dominującą emitenta tokenów powiązanych z aktywami lub dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów w sposób inny niż przez nabycie albo objęcie udziałów lub akcji emitenta tokenów powiązanych z aktywami lub dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów.
- 32) W **art. 30** dookreśla jakie jednostki i podmioty uważa się za pośrednio stające się jednostką dominującą emitenta tokenów powiązanych z aktywami lub dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów albo pośrednio nabywające lub obejmujące udziały lub akcje tego emitenta lub tego dostawcy.
- 33) W **art. 31** ust. 1 odnosi się do podmiotów wskazanych w art. 29 projektu ustawy lub art. 41 ust. 1 lub art. 83 ust. 1 rozporządzenia 2023/1114 i precyzuje sytuację, w której obowiązek powiadomienia spoczywa zarówno na potencjalnym nabywcy, jak i pierwotnej jednostce dominującej, a także wskazuje kiedy taki obowiązek spoczywa jedynie na pierwotnej jednostce dominującej. Rozwiązanie przewidziane w pkt 2 tego ustępu stanowi szczególny przypadek względem przepisów rozporządzenia MiCA i nie jest z nim sprzeczne, ponieważ ma na celu przede wszystkim uregulowanie sytuacji wyjątkowej, w przypadku złożonej grupy kapitałowej, a także zdjęcie obowiązku dokonania przedmiotowego powiadomienia ze wszystkich podmiotów w grupie kapitałowej, co stanowi ułatwienie dla podmiotów objętych tą regulacją. Należy przy tym wskazać, że pierwotna jednostka dominująca, o której mowa w przedmiotowym przepisie, to jednostka dominująca podmiotu, który staje się jednostką dominującą emitenta lub dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów. Przepis ten dotyczy dużych grup spółek, które nierzadko mają piętrową strukturę – w takiej organizacji, podmiot, który zamierza nabyć pakiet sam jest zazwyczaj jednostką zależną. Ust. 2 wskazuje podmioty, których dotyczy obowiązek złożenia powiadomienia. Ust. 2 wzorowany jest

na brzmieniu art. 106 ust. 4 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi. Zgodnie z projektowanym przepisem obowiązek zawiadomienia dotyczy także zastawnika i użytkownika udziału lub akcji, jeżeli zgodnie z art. 187 § 2, art. 300²³ § 2 lub art. 340 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych są oni uprawnieni do wykonywania prawa głosu z udziału lub akcji.

Ust. 3 precyzuje kiedy powstaje ten obowiązek. Przepis ten jest wzorowany na konstrukcji przepisu art. 106 ust. 5 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi. Ust. 4 określa, że do podmiotów, o których mowa w ust. 2 projektowanego przepisu, przepisy ust. 1 i art. 30 stosuje się odpowiednio.

34) **Art. 32** reguluje kwestię podmiotów działających w porozumieniu, którego przedmiotem jest nabycie albo objęcie udziałów lub akcji emitenta tokenów powiązanych z aktywami lub dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów w liczbie zapewniającej osiągnięcie albo przekroczenie poziomów określonych w art. 41 ust. 1 lub art. 83 ust. 1 rozporządzenia 2023/1114, wykonywania prawa głosu z udziału lub akcji na poziomach określonych w art. 41 ust. 1 lub art. 83 ust. 1 rozporządzenia 2023/1114 lub wykonywania uprawnień jednostki dominującej emitenta tokenów powiązanych z aktywami lub dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów. Przepis ten stanowi doszczegółowienie przepisów rozporządzenia 2023/1114. Ust. 2 określa kiedy działanie w porozumieniu, którego przedmiotem jest nabycie albo objęcie udziałów lub akcji emitenta tokenów powiązanych z aktywami lub dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów w liczbie zapewniającej osiągnięcie albo przekroczenie poziomów określonych w art. 41 ust. 1 lub art. 83 ust. 1 rozporządzenia 2023/1114 będzie domniemane. Ust. 3 określa, że w przypadku działania podmiotów w porozumieniu powiadomienie składają wszystkie strony tego porozumienia łącznie. Przepis ten jest wzorowany na treści art. 106 ust. 8 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi.

35) **Art. 33** w ust. 1 precyzuje, że językiem, w którym ma zostać sporządzone powiadomienie, o którym mowa w art. 29 projektowanej ustawy lub art. 41 ust. 1 lub art. 83 ust. 1 rozporządzenia 2023/1114, a także załączane dokumenty jest język polski. W ust. 2 wskazuje sposób tłumaczenia tych dokumentów, a także precyzuje, że istnieje obowiązek legalizacji dokumentów urzędowych sporządzonych w innym języku przez konsula Rzeczypospolitej Polskiej, chyba że umowa międzynarodowa, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, stanowi inaczej.

- 36) Zgodnie z **art. 34** w uzasadnionych przypadkach, podmiot składający powiadomienie lub osoba, której dana sprawa dotyczy, może, zamiast wymaganych dokumentów, złożyć jedynie stosowne oświadczenie zawierające wymagane przepisami informacje.
- 37) **Art. 35** reguluje kwestię podmiotów składających powiadomienie, o którym mowa w art. 29 projektu ustawy lub art. 41 ust. 1 lub art. 83 ust. 1 rozporządzenia 2023/1114, którzy nie mają miejsca zamieszkania lub zwykłego pobytu albo siedziby w Rzeczypospolitej Polskiej lub innym państwie członkowskim. W takim przypadku, podmiot ten jest obowiązany ustanowić na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pełnomocnika do doręczeń w toku postępowania w przedmiocie powiadomienia. Ponadto zgodnie z ust. 2, w razie niedopełnienia ww. obowiązku, pisma w toku postępowania pozostawione będą w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia.
- Art. 36** reguluje, że w sytuacji nabycia albo objęcia udziałów lub akcji w określonych przypadkach, tj. z naruszeniem określonych przepisów rozporządzenia 2023/1114, pomimo wyrażenia przez Komisję sprzeciwu, przed upływem terminu uprawniającego Komisję do zgłoszenia sprzeciwu lub w okresie zawieszenia okresu oceny dokonywanej przez Komisję, lub po upływie wyznaczonego przez Komisję terminu na nabycie albo objęcie udziałów lub akcji – zabrania się wykonywania prawa głosu z tych udziałów lub akcji. Natomiast zgodnie z ust. 2 podmioty wskazane w tym przepisie, naruszające określone przepisy rozporządzenia 2023/1114 nie mogą uczestniczyć w czynnościach z zakresu reprezentacji tego emitenta lub tego dostawcy. Ponadto w ust. 3 uregulowany został przypadek wykonywania uprawnień jednostki dominującej emitenta tokenów powiązanych z aktywami lub dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów w określonych sytuacjach. Ust. 4 dodatkowo wskazuje, że uchwały zgromadzenia wspólników lub walnego zgromadzenia emitenta tokenów powiązanych z aktywami lub dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów podjęte z naruszeniem określonych przepisów są nieważne, chyba że spełniają wymogi kworum oraz większości głosów bez uwzględnienia głosów nieważnych. Ust. 5 stanowi, że czynności z zakresu reprezentacji emitenta tokenów powiązanych z aktywami lub dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów podejmowane z udziałem członków zarządu lub rady dyrektorów z naruszeniem przepisu ust. 2 są nieważne. Dodatkowo wskazuje się, że przepis art. 58 § 3 Kodeksu cywilnego stosuje się w takim przypadku.
- 38) **Art. 37** ustanawia 14-dniowy termin, w którym podmiot nabywający albo obejmujący udziały lub akcje, zgodnie z art. 29 niniejszej ustawy lub art. 41 ust. 1 lub art. 83 ust. 1 rozporządzenia 2023/1114, jest obowiązany poinformować emitenta tokenów

powiązanych z aktywami lub dostawcą usług w zakresie kryptoaktywów, których udziałów lub akcji dane nabycie albo objęcie dotyczy.

- 39) **Art. 38** ust. 1 nadaje KNF uprawnienie do żądania od wskazanych podmiotów spełnienia obowiązku udzielenia pisemnych lub ustnych wyjaśnień oraz informacji niezwłocznie. Przepis określa również formę przekazania żądanych przez KNF informacji. Celem niniejszego przepisu jest zapewnienie KNF skutecznego nadzoru i wykonywania zadań, jest to także niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa obrotu, wykrywania nieprawidłowości, ochrony inwestorów, wykrywania czynów zabronionych i niezwłocznego podjęcia odpowiednich działań. Nadto przepis określa podmioty nadzorowane zobowiązane do wypełnienia obowiązku, o którym mowa w tym przepisie, oraz podstawę prawną działalności poddanej nadzorowi. W ust. 2 przewidziano odpowiednie stosowanie ust. 1 do osób pozostających w stosunku pracy lub innym stosunku prawnym o podobnym charakterze z podmiotami określonymi w ust. 1 oraz biegłych rewidentów, osób wchodzących w skład organów zarządzających firm audytorskich wykonujących rewizję finansową na rzecz podmiotów objętych rozporządzeniem 2023/1114 i projektowaną ustawą. Natomiast ust. 3 odnosi się do podmiotów innych niż określone w ust. 1, będących stroną umowy, transakcji lub porozumienia z emitentem tokenów powiązanych z aktywami lub tokenów będących e-pieniędzem, oferującym lub osobą ubiegającą się o dopuszczenie do obrotu kryptoaktywów i stanowi realizację art. 94 ust. 1 lit. a rozporządzenia 2023/1114, który odnosi się uprawnienia właściwego organu nadzoru do zobowiązania „dowolnej osoby do udzielania informacji”. Ust. 4 i 5 określają zasady postępowania biegłych rewidentów i firm audytorskich badających sprawozdania finansowe dostawców usług w zakresie kryptoaktywów lub jednostek wobec nich dominujących w przypadku zaistnienia wymienionych w przepisie zdarzeń. Ust. 6 wskazuje, że wykonywanie ww. obowiązków nie narusza obowiązku zachowania tajemnicy w rozumieniu ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.
- 40) **Art. 39** przyznaje Komisji, w razie wątpliwości co do prawidłowości, rzetelności lub kompletności sprawozdań finansowych lub skonsolidowanych sprawozdań finansowych wskazanych podmiotów lub innych informacji finansowych, których obowiązek sporządzenia wynika z odrębnych przepisów (w tym przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości), lub informacji poufnych, lub prawidłowości prowadzenia ksiąg rachunkowych, kompetencję do zlecenia firmie audytorskiej

dokonania kontroli tych sprawozdań, informacji i ksiąg rachunkowych albo zobowiązania ww. podmiotów do zlecenia dokonania tej kontroli wskazanej przez Komisję firmie audytorskiej. Kompetencja ta wynika z art. 94 ust. 1 lit. x rozporządzenia 2023/1114. W przypadku, gdy kontrola wykaże, że wątpliwości Komisji były uzasadnione, podmioty nadzorowane są zobowiązane zwrócić Komisji koszty związane ze zleceniem ich wykonania. Umowa z firmą audytorską będzie zawierana zgodnie z przepisami dotyczącymi zamówień publicznych.

41) **Rozdział 4 (art. 40 – art. 55)** „Plan naprawy, plan wykupu i plan, o którym mowa w art. 74 rozporządzenia 2023/1114” zawiera przepisy zapewniające efektywne stosowanie art. 46, art. 47 oraz art. 74 rozporządzenia MiCA. Istnieje wysokie ryzyko, że ww. przepisy rozporządzenia 2023/1114 mogą rodzić trudności w ich skutecznym stosowaniu bez dodatkowych przepisów krajowych w zakresie dotyczącym zarówno planu naprawy (procedowania nad nim), planu wykupu, jak i wdrożenia stosownych środków ostrożnościowych wczesnej interwencji. W związku z powyższym zaproponowano proceduralne doprecyzowanie zasad stosowania przepisów rozporządzenia MiCA na wzór regulacji zawartej w ustawie o obrocie instrumentami finansowymi (art. 110zj i nast.). W ocenie projektodawcy zasadne jest: doprecyzowanie procedury zatwierdzania planów, o których mowa w ww. przepisach, w tym określenie w nich stosownych wskaźników i powiązanie planów z systemem zarządzania podmiotem nadzorowanym:

- wskazanie, że plan naprawy podlega zatwierdzeniu przez KNF w drodze decyzji, wraz z terminami oraz szczegółową procedurą jego zmian lub uzupełniania, gdy nie będzie spełniał wymogów prawem określonych;
- doprecyzowanie obowiązku aktualizacji planu – cyklicznego i na żądanie KNF;
- określenie szczegółowej procedury, gdy plan lub jego aktualizacja nie będą spełniały wymagań określonych przepisami rozporządzenia MiCA wraz z obowiązkiem nakazania złożenia nowego planu i określeniem skutków, gdy nowy plan w dalszym ciągu nie będzie spełniał ww. wymagań;
- określenie przesłanek i trybu zastosowania środków wczesnej interwencji.

Art. 40 określa kolejno że plan naprawy podlega zatwierdzeniu przez Komisję w drodze decyzji w terminie 6 miesięcy od dnia jego otrzymania. Zgodnie z ust. 2, w przypadku gdy plan naprawy nie spełnia wymagań określonych w art. 46 ust. 1 rozporządzenia 2023/1114, Komisja wzywa ww. emitenta do zmiany planu naprawy, w terminie 40 dni

roboczych od dnia doręczenia wezwania. Na wniosek tego emitenta wskazany termin będzie mógł zostać przedłużony przez Komisję o miesiąc. Ust. 3 określa przypadek gdy zmieniony plan naprawy nadal nie będzie spełniał wymagań określonych w art. 46 ust. 1 rozporządzenia 2023/1114, koniecznych do zapewnienia jego właściwego wdrożenia, Komisja, w drodze decyzji, będzie odmawiała jego zatwierdzenia. Zgodnie z ust. 4 w decyzji tej Komisja będzie wyznaczała termin (nie dłuższy niż miesiąc), w którym dany emitent powinien przedstawić nowy plan naprawy, oraz wskazywała obszary działalności tego emitenta, które zostaną uznane przez Komisję za wymagające uwzględnienia w planie naprawy. Ust. 5 wskazuje natomiast, że nowy plan naprawy będzie zatwierdzany przez Komisję w terminie 6 miesięcy od dnia jego otrzymania oraz przesądza o stosowaniu przepisów ust. 2 i 3. Przepisy ust. 6 oraz ust. 7 dotyczą rozdzielenia na plany naprawy odnoszące się odpowiednio do banków oraz domów maklerskich. Zgodnie z ust. 6 w przypadku, jeżeli emitent tokenów powiązanych z aktywami lub tokenów będących e-pieniędzem jest instytucją kredytową, plan naprawy może stanowić część planu naprawy, o którym mowa w art. 141m–141o ustawy – Prawo bankowe. Natomiast w ust. 7 wskazuje się, że w sytuacji gdy emitent tokenów powiązanych z aktywami lub tokenów będących e-pieniędzem jest domem maklerskim, który sporządził plan naprawy zgodnie z art. 110zj ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi albo jest objęty grupowym planem naprawy zgodnie z art. 110 zl ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, plan naprawy może stanowić część planu naprawy, o którym mowa w art. 110zj ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, albo grupowego planu naprawy, którym objęty jest dom maklerski. Ust. 8 precyzuje, że w przypadkach, o których mowa w ust. 6 i 7, nie znajdują zastosowania przepisy ust. 1–5 oraz art. 41–44 i art. 52i 53 ustawy. Zgodnie z ust. 9 przepisów ust. 6 i 7 nie stosuje się do emitentów znaczących tokenów powiązanych z aktywami.

Art. 41 stanowi doprecyzowanie art. 46 rozporządzenia 2023/1114 w zakresie terminu, w którym emitenci tokenów powiązanych z aktywami oraz emitenci tokenów będących e-pieniędzem obowiązani będą do aktualizacji planu naprawy. Jest uzasadnione, aby przepisy rangi ustawowej precyzyjnie określały kiedy taka aktualizacja byłaby wymagana (wzorowano się w tym zakresie m. in. na art. 110zj ust. 7 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi) w powiązaniu z celami planu naprawy i środkami służącymi do ich osiągnięcia wynikającymi z art. 46 ust. 1 rozporządzenia MiCA oraz terminem, w którym w ramach wynikającego z ww. przepisu rozporządzenia MiCA

ciągłego obowiązku monitorowania własnej sytuacji i związanej z tym aktualizacji planu naprawy ww. podmioty powinny przekazać Komisji aktualizację planu naprawy. Przedmiotowa aktualizacja planu będzie przedkładana niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni roboczych od dnia jej sporządzenia.

Art. 42 określa, że w przypadku, gdy Bankowy Fundusz Gwarancyjny (dalej: BFG) jest organem przymusowej restrukturyzacji dla danego emitenta tokenów powiązanych z aktywami lub tokenów będących e-pieniędzem, Komisja przekazuje BFG zatwierdzony plan naprawy (również plan po aktualizacji) w terminie 7 dni od dnia jego zatwierdzenia.

Art. 43 zgodnie z tym przepisem, emitent tokenów powiązanych z aktywami lub tokenów będących e-pieniędzem będzie zobowiązany do niezwłocznego zawiadamiania Komisji, a w przypadku, o którym mowa w art. 42, również BFG, o podejmowanych działaniach związanych z realizacją planu naprawy.

Art. 44 zobowiązuje osoby uprawnione do reprezentowania emitenta tokenów powiązanych z aktywami lub tokenów będących e-pieniędzem lub wchodzące w skład jego statutowych organów do niezwłocznego sporządzania i przekazywania, na żądanie Komisji, na koszt tego emitenta, wszelkich informacji, które w ocenie Komisji mogą mieć wpływ na wdrożenie i realizację planu naprawy.

Art. 45 określa, że plan wykupu podlega zatwierdzeniu w terminie 3 miesięcy przez Komisję. Ust. 2 określa, że w razie niespełniania przez plan wykupu wymagań określonych w art. 47 ust. 1 i 2 rozporządzenia 2023/1114, koniecznych do zapewnienia jego właściwego wdrożenia, Komisja będzie wzywała emitenta do zmiany planu, w terminie 40 dni roboczych od dnia doręczenia wezwania. Jednakże, na wniosek tego emitenta, wskazany termin będzie mógł zostać przedłużony przez Komisję o miesiąc. Zgodnie z ust. 3 w określonych przypadkach Komisja, w drodze decyzji, będzie odmawiała jego zatwierdzenia. W decyzji tej Komisja będzie wyznaczała termin (ust. 4), do którego dany emitent powinien przedstawić nowy plan wykupu oraz wymogi niezbędne do zatwierdzenia tego planu. Termin ten nie powinien być jednak dłuższy niż miesiąc. Ust. 5 odnosi się do nowego planu wykupu i wskazuje, że będzie on zatwierdzany przez Komisję w terminie 3 miesięcy od dnia jego otrzymania. Komisja będzie odmawiała zatwierdzenia nowego planu wykupu, w przypadku gdy nie spełni on wymogów określonych w art. 47 ust. 1 i 2 rozporządzenia 2023/1114. W tym przypadku przepisy ust. 2 i 3 będą miały zastosowanie.

42) **Art. 46** stanowi doprecyzowanie art. 47 rozporządzenia 2023/1114 w zakresie terminu, w którym emitenci tokenów powiązanych z aktywami oraz emitenci tokenów będących e-piennizdem będą obowiązywani do przekazania Komisji aktualizacji planu wykupu. Jest uzasadnione, aby przepisy rangi ustawowej precyzyjnie określały, kiedy taka aktualizacja byłaby wymagana (wzorowano się w tym zakresie m. in. na art. 110zj ust. 7 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi) w powiązaniu z celami planów i środkami służącymi do ich osiągnięcia wynikającymi z art. 47 ust. 1 i 2 rozporządzenia MiCA oraz termin, w którym w ramach wynikającego z ww. przepisu rozporządzenia MiCA ciągłego obowiązku monitorowania własnej sytuacji i związanej z tym aktualizacji planu wykupu. Aktualizacji planu powinna być przedkładana niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni roboczych od dnia jej sporządzenia.

Art. 47 zobowiązuje emitenta tokenów powiązanych z aktywami, w przypadku ogłoszenia przez niego upadłości lub otwarcia likwidacji, do wdrażenia planu wykupu.

Art. 48, analogicznie do art. 42, określa, że w przypadku, gdy BFG jest organem przymusowej restrukturyzacji dla danego emitenta tokenów powiązanych z aktywami lub tokenów będących e-piennizdem, Komisja przekazuje BFG zatwierdzony plan wykupu w terminie 7 dni od dnia jego zatwierdzenia przez Komisję.

Art. 49 wskazuje, że emitent tokenów powiązanych z aktywami lub tokenów będących e-piennizdem będzie zobowiązany do niezwłocznego zawiadamiania Komisji o podejmowanych działaniach związanych z realizacją planu wykupu, a w odpowiednich przypadkach również BFG.

Art. 50 stanowi analogiczny przepis jak w przypadku planu naprawy, na mocy którego zobowiązuje się osoby uprawnione do reprezentowania emitenta tokenów powiązanych z aktywami lub tokenów będących e-piennizdem lub wchodzące w skład jego statutowych organów do niezwłocznego sporządzania i przekazywania, na żądanie Komisji, na koszt tego emitenta, wszelkich informacji, które w ocenie Komisji mogą mieć wpływ na wdrożenie i realizację planu wykupu.

Art. 51 zapewnia skuteczne stosowanie art. 74 rozporządzenia 2023/1114, zgodnie z którym dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów, którzy świadczą usługi, o których mowa w art. 75–79 rozporządzenia 2023/1114, są zobowiązani posiadać plan, który jest odpowiedni, aby wesprzeć uporządkowaną likwidację ich działalności zgodnie z obowiązującym prawem krajowym, w tym ciągłość lub przywracanie wszelkich krytycznych operacji prowadzonych przez tych dostawców usług. Plan ten ma wykazywać zdolność dostawców usług w zakresie kryptoaktywów do przeprowadzenia

uporządkowanej likwidacji bez narażania swoich klientów na nadmierne straty ekonomiczne. W związku z powyższym konieczne jest dodanie w ustawie przepisu, który wskazywałby termin do którego dostawca usług w zakresie kryptoaktywów będzie zobowiązany przekazać plan Komisji. Ze względu na to, że rozporządzenie 2023/1114 określa co do zasady dwie grupy dostawców, tj. podmioty, które mogą prowadzić działalność po uzyskaniu zezwolenia (dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów, o których mowa w art. 59 ust. 1 lit. a rozporządzenia 2023/1114) oraz dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów, o których mowa w art. 59 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2023/1114, konieczne jest odmienne wskazanie czasu, od którego należy liczyć okres 6 miesięcy na przygotowanie i przekazanie Komisji planu, o którym mowa w art. 74 rozporządzenia 2023/1114.

- 43) **Rozdział 5 (art. 52–53)** określa przepisy odnoszące się odpowiednio do postępowania w sprawie zatwierdzania planu, o którym mowa w art. 23 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2023/1114, oraz planu naprawy i planu wykupu.

Art. 52 precyzuje, że w postępowaniach prowadzonych w sprawach, o których mowa w przepisach art. 26–28 i art. 40–50 projektowanej ustawy, nie stosuje się art. 31 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572), zwanej dalej „KPA”. , Przepis ten wzorowany jest na brzmieniu art. 47h i art. 110zzf ustawy o obrocie instrumentami finansowymi. Jest to rozwiązanie spójne z regulacjami przyjętymi dla wczesnej interwencji i przymusowej restrukturyzacji banków i firm inwestycyjnych. Biorąc pod uwagę charakter rynku kryptoaktywów, konieczne jest zapewnienie szybkiego i efektywnego postępowania.

Art. 53 precyzuje kwestię doręczeń w przypadku ustanowienia pełnomocnika, pełnomocnictwo powinno określać adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2026 r. poz.3). Ust. 2 stanowi, że w przypadku nieodebrania pisma doręczanego na adres do doręczeń elektronicznych, doręczenie to uważa się za dokonane po upływie 2 dni roboczych, licząc od dnia wystawienia dowodu wysłania, zgodnie z art. 40 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych.

Przepisy rozdziału 6 „Odpowiedzialność cywilna w związku z dokumentem informacyjnym dotyczącym kryptoaktywa oraz zmienionym dokumentem informacyjnym dotyczącym kryptoaktywa” (art. 54 i art. 55 Art. 54 precyzuje, jakie informacje w zakresie podmiotu odpowiedzialnego powinien zawierać dokument informacyjny dotyczący kryptoaktywa. Jednocześnie niniejszy przepis precyzuje, że

podmioty odpowiedzialne są zobowiązane do zachowania należytej staranności wynikającej z zawodowego charakteru ich działalności przy wykonywaniu swoich obowiązków.

Art. 55 dodatkowo precyzuje, że podmiot, o którym mowa w art. 15, art. 26 i art. 52 rozporządzenia 2023/1114, jest odpowiedzialny za to, aby tłumaczenie odpowiednio dokumentu informacyjnego dotyczącego kryptoaktywa i zmienionego dokumentu informacyjnego dotyczącego kryptoaktywa na inny język niż ten, w którym zostały sporządzone było wierne, dokładne i kompletne oraz co do zasady jest zobowiązany do naprawienia wyrządzonej szkody, w przypadku gdy nie dopełni tego obowiązku, chyba, że podmiot, jak również osoby, za które ponosi odpowiedzialność, nie ponoszą winy.

44) Przepisy **rozdziału 7** regulują kwestie związane z nadzorem nad rynkiem kryptoaktywów. **Art. 56–62** tworzą oddział zawierający przepisy ogólne dotyczące tego nadzoru. W **art. 56** przyznano Komisji kompetencje organu właściwego w rozumieniu art. 93 ust. 1 rozporządzenia 2023/1114.

Zgodnie z **art. 57** w odniesieniu do tokenów będących e-pieniędzem powiązanych ze złotym, Narodowy Bank Polski będzie miał prawo wydawania opinii m.in. w procesie uznawania tych tokenów za istotne (art. 56 i 57 rozporządzenia 2023/1114). Konieczne jest wprowadzenie do projektu ustawy regulacji, zgodnie z którą Prezes Narodowego Banku Polskiego wydawał będzie ww. opinie.

Art. 58 przyznaje Komisji uprawnienie do przeprowadzania kontroli działalności emitentów tokenów powiązanych z aktywami lub tokenów będących e-pieniędzem, oferujących, osób ubiegających się o dopuszczenie do obrotu kryptoaktywów lub dostawców usług w zakresie kryptoaktywów. Zgodnie z ust. 2 przedmiotem kontroli będzie sytuacja finansowa podmiotów wymienionych w ust. 1, jak również zgodność ich działalności z przepisami ustawy, rozporządzenia 2023/1114, przepisami aktów delegowanych wydanych na podstawie tego rozporządzenia oraz przepisami aktów wykonawczych wydanych na jego podstawie, jak również gdy przemawiał będzie za tym interes klientów tych podmiotów. Do kontroli działalności ww. podmiotów znajdą zastosowanie przepisy art. 26 i art. 27 ust. 2–6, art. 28–37 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym, zwanej dalej „ustawą o nadzorze nad rynkiem kapitałowym”.

Art. 59 przyznaje Komisji, Przewodniczącemu Komisji, upoważnionemu przedstawicielowi Komisji oraz pracownikom UKNF prawo dostępu do informacji

poufnych w rozumieniu art. 87 rozporządzenia 2023/1114 oraz do informacji stanowiących tajemnicę zawodową, o której mowa w art. 17 projektowanej ustawy oraz art. 100 rozporządzenia 2023/1114, a także innych informacji, w tym danych osobowych, niezbędnych do wykonywania ustawowych zadań. Przepis precyzuje jednak, że przedmiotowy dostęp następuje jedynie w związku z wykonywaniem zadań w zakresie nadzoru. Brak upoważnienia do takich działań znacząco utrudniłby sprawowanie skutecznego nadzoru nad podmiotami nadzorowanymi objętymi niniejszą regulacją. Mając na uwadze fakt, że przetwarzanie ww. danych będzie niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi, będzie ono zgodne z przesłankami zawartymi w art. 6 ust. 1 i 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.).

Art. 60, biorąc pod uwagę transgraniczny charakter usług w zakresie kryptoaktywów, przyznaje prawo Komisji lub jej upoważnianemu przedstawicielowi do przekazywania właściwym organom nadzoru nad rynkiem kryptoaktywów innych państw członkowskich Unii Europejskiej oraz otrzymywania od tych organów informacji niezbędnych do prawidłowego wykonywania zadań w zakresie tego nadzoru, w tym zadań określonych w rozporządzeniu 2023/1114, lub zapewnienia prawidłowego toku postępowań sądowych, administracyjnych, karnych, wyjaśniających oraz kontrolnych w sprawach związanych z wykonywaniem tego nadzoru. Komisja co do zasady nie może wykorzystywać uzyskanych w ten sposób informacji w innych celach ani przekazywać ich do właściwych organów nadzoru innych państw, chyba że uzyska zgodę właściwego organu nadzoru nad rynkiem kryptoaktywów z innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, od którego te informacje uzyskała. Ust. 2 uwzględnia również przypadek, gdy Komisja wyraża zgodę na dalsze przekazanie informacji przez nią udzielonych lub wykorzystanie informacji przez inny organ nadzoru do celów innych niż te, o których mowa w ust. 1 tego artykułu. Analogicznie do przepisów znajdujących się w ustawie o nadzorze nad rynkiem kapitałowym. Ust. 3 rozszerza brzmienie ust. 1, wskazując, że informacje uzyskane przez Komisję od organu nadzoru nad rynkiem kryptoaktywów z innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, za zgodą tego organu, mogą być wykorzystywane w celach innych niż

określone w ust. 1. Ust. 4 stanowi, że zasady współpracy i wymiany informacji z właściwymi organami nadzoru nad rynkiem kryptoaktywów z państw innych niż państwa członkowskie Unii Europejskiej określają porozumienia zawarte przez Komisję z tymi organami nadzoru, zapewniając przy tym odpowiednią ochronę przekazywanych danych. Przepis dotyczy tylko i wyłącznie właściwych organów nadzoru odpowiedników Komisji lub banków centralnych, które są zobowiązane przepisami o ochronie danych osobowych.

Art. 61 stanowi, że informacje uzyskane przez Komisję, zgodnie z art. 21 pkt 7 i 8, art. 59 i art. 60 ust. 3 ustawy oraz art. 95 rozporządzenia 2023/1114, mogą być wykorzystywane wyłącznie do wykonywania ustawowych zadań w zakresie nadzoru nad rynkiem kryptoaktywów, chyba że przepisy prawa stanowią inaczej. W szczególności informacje te mogą stanowić dowód w postępowaniu administracyjnym prowadzonym przez Komisję.

Art. 62 wyposaża Przewodniczącego Komisji w uprawnienie, o którym mowa w art. 38 ust. 5 pkt 1 ustawy o nadzorze nad rynkiem kapitałowym. Oznacza to możliwość zażądania od podmiotu świadczącego usługi telekomunikacyjne udostępnienia informacji, stanowiących tajemnicę telekomunikacyjną w zakresie wykazu połączeń telefonicznych lub innych przekazów informacji, dotyczących podmiotu dokonującego czynności faktycznych lub prawnych mających związek z wyjaśnianymi faktami, z uwzględnieniem danych abonenta pozwalających na jego identyfikację, czasu ich dokonania i innych informacji związanych z połączeniem lub przekazem, niestanowiących treści przekazu. Z przedmiotowego uprawnienia Przewodniczący Komisji będzie mógł skorzystać wyjątkowo w ramach postępowaniu wyjaśniającego prowadzonego w celu ustalenia czy istnieją podstawy do złożenia zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w zakresie dotyczącym czynów skierowanych przeciwko interesom uczestników rynku kryptoaktywów, pozostających w związku z działalnością podmiotów nadzorowanych, lub do wszczęcia postępowania administracyjnego w sprawie naruszeń przepisów art. 88–92 rozporządzenia 2023/1114. Organ nadzoru powinien móc zażądać wydania istniejących rejestrów przesyłu danych przechowywanych przez operatora telekomunikacyjnego. Analogiczne uprawnienia dla Przewodniczącego Komisji są przewidziane w art. 38 ustawy o nadzorze nad rynkiem kapitałowym. Uprawnienie to jest stosowane w postępowaniu wyjaśniającym, które jest uregulowane w ustawie z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym, zwanej dalej „ustawą o nadzorze nad rynkiem finansowym”.

Zgodnie z art. 18a ust. 1 tej ustawy, Przewodniczący Komisji może zarządzić przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego. Do postępowania nie stosuje się przepisów KPA, chyba że przepisy rozdziału szóstego tej ustawy stanowią inaczej.

Art. 63–66 przyznają Przewodniczącemu Komisji uprawnienie do wystąpienia do dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów, z pisemnym żądaniem dokonania blokady rachunku kryptoaktywów lub rachunku pieniężnego, o którym mowa w art. 13 ust. 2 projektowanej ustawy, prowadzonego przez ten podmiot, na okres nie dłuższy niż 96 godzin od momentu otrzymania żądania, w przypadku uzasadnionego podejrzenia naruszenia art. 89 ust. 2 lub 3 lub art. 90 ust. 1, lub art. 91 ust. 1 rozporządzenia 2023/1114. Przedmiotowe żądanie ma mieć na celu zapobieżenie wykorzystywaniu informacji poufnej lub manipulacji lub usiłowaniu manipulacji na rynku kryptoaktywów. Blokada rachunku kryptoaktywów lub rachunku pieniężnego skutkuje uniemożliwieniem dysponowania i korzystania z całości lub części kryptoaktywów lub środków pieniężnych objętych blokadą, w tym również przez dostawcę usług w zakresie kryptoaktywów, z wyłączeniem dokonania rozliczeń w kryptoaktywach wynikających z transakcji zawartych i zobowiązań zaciągniętych przed otrzymaniem ww. żądania. Blokada ta nie polega jednak na zablokowaniu rachunku bankowego, jaką możliwość daje instytucja wstrzymania transakcji i blokady środków na rachunkach bankowych dokonana na podstawie art. 106a ustawy – Prawo bankowe (są to odrębne rozwiązania). Blokadę rachunku kryptoaktywów lub rachunku pieniężnego oraz wstrzymanie transakcji, należy traktować jako odrębną blokadę od istniejącej blokady rachunków bankowych dokonywanej na podstawie art. 106a ustawy – Prawo bankowe, tym samym nie jest właściwe zestawianie tych dwóch różnych instrumentów blokady na jednakowym poziomie zastosowania. Dostawca usług w zakresie kryptoaktywów zobowiązany będzie do niezwłocznego dokonania blokady ww. rachunku po otrzymaniu żądania. Żądanie będzie dokonywane w formie pisma skierowanego do dostawcy. Blokada ma na celu natychmiastowe zablokowanie rachunków, z których podejrzewane jest prowadzenie manipulacji albo transakcji z wykorzystaniem informacji poufnej. Przepisy określają również, że żądanie Przewodniczącego Komisji powinno zawierać datę wydania żądania, określać zakres, sposób i okres dokonania blokady, a także uzasadnienie. Żądanie to powinno być opatrzone podpisem własnoręcznym lub kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Istotne jest również wskazanie, że dokonanie blokady wyłącza odpowiedzialność dyscyplinarną, cywilną,

karną oraz inną określoną odrębnymi przepisami dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów oraz osób działających w jego imieniu. W zakresie blokady rachunku kryptoaktywów lub rachunku pieniężnego, o którym mowa w art. 13 ust. 2, w typie podstawowym – do 96 godzin, przepis przewiduje wprowadzenie rozwiązania, że odpis żądania będzie doręczany z urzędu również posiadaczowi rachunku kryptoaktywów lub rachunku pieniężnego w celu umożliwienia szybszego poddania kontroli sądowej żądania Przewodniczącego Komisji. Przepisy przewidują także nałożenie odrębnego, ale niezwłocznego obowiązku powiadomienia przez dostawcę usług w zakresie kryptoaktywów posiadacza rachunku kryptoaktywów lub rachunku pieniężnego, o którym mowa w art. 13 ust. 2, o dokonaniu blokady na 96 godzin, na podstawie żądania Przewodniczącego Komisji. Jednocześnie przewidują, że sąd administracyjny będzie miał 14-dniowy termin na rozpatrzenie skargi uprawnionego na żądanie Przewodniczącego Komisji. Wprowadzane rozwiązania przewidują również istotne zmodyfikowanie zasad przedłużania blokady lub wstrzymania określonej transakcji, które dotychczas były uchwalane przez parlament. Po pierwsze, przewidują skrócenie terminu wydłużenia blokady lub wstrzymania określonej transakcji z 6 do 3 miesięcy. Dotychczasowy 6-miesięczny termin wydłużenia blokady dla instytucji, będącej w istocie formą zabezpieczenia na czas postępowania administracyjnego, należy uznać za zbyt długi. Okres 3 miesięcy należy uznać za maksymalny. Po drugie, przewidują wprowadzenie kontroli sądowej *ex ante*. Wprowadzenie dodatkowej kontroli sądowej wzmocni prawidłowość podejmowanych aktów administracyjnych przez organ administracyjny. Przewodniczący Komisji będzie posiadał prawo do wystąpienia z żądaniem przedłużenia blokady lub wstrzymania dokonania określonej transakcji na dalszy czas oznaczony, nie dłuższy niż 3 miesiące, ale po uprzedniej zgodzie sądu administracyjnego. Wniosek o wyrażenie zgody przez sąd administracyjny na wystąpienie przez Przewodniczącego Komisji z żądaniem przedłużenia blokady lub z żądaniem wstrzymania określonej transakcji, o których mowa w art. 63 ust. 1, Przewodniczący Komisji będzie składał do sądu administracyjnego niezwłocznie, ale nie później niż na 48 godzin przed upływem terminu blokady, o której mowa w art. 63 ust. 1. Wniosek Przewodniczącego Komisji powinien odpowiadać warunkom pisma procesowego, o których mowa w art. 46-47 ustawy z dnia 30 sierpnia 2022 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, a ponadto zawierać określenie czasu przedłużenia blokady lub wstrzymania określonej transakcji oraz przedstawienie faktów i dowodów co do zaistnienia okoliczności uzasadniających przedłużenie blokady lub

wstrzymania określonej transakcji, o których mowa w ust. 1. Takie określenie elementów wniosku powinno pozwolić sądowi administracyjnemu na prawidłową ocenę istnienia przesłanek do udzielenia zgody. Sąd administracyjny będzie obowiązany rozpoznać wniosek na posiedzeniu niejawnym, niezwłocznie, nie później niż w ciągu 24 godzin od jego wniesienia. Na postanowienie sądu administracyjnego o odmowie wyrażenia zgody nie będzie przysługiwać zażalenie. Natomiast w przypadku wyrażenia zgody na wystąpienie z żądaniem o dalsze wydłużenie blokady lub wstrzymanie transakcji będą zastosowanie miały odpowiednio przepisy o blokadzie podstawowej (warunki formalne żądania, obowiązek doręczenia odpisu również posiadaczowi rachunku, szybki termin kontroli sądowej takiego żądania). Art. 66 przewiduje także dodanie dodatkowej normy w zakresie podstawy odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa za szkody wyrządzone blokadą przy czym odpowiedzialność ta powstaje wyłącznie w przypadku stwierdzenia niezgodności z prawem działania organu.. Jest to rozwiązanie, które wzorowane jest na występujących w systemie instytucjach (por. art. 41 ustawy o nadzorze nad rynkiem kapitałowym).

Powyższe rozwiązania zwiększają istotnie gwarancje ochrony konstytucyjnych praw jednostki (praw majątkowych – art. 64 Konstytucji i prawa do rzetelnej i efektywnej kontroli sądowej – art. 45 ust. 1 Konstytucji).

- 45) **Art. 67** stanowi wykonanie art. 94 ust. 1 lit. aa rozporządzenia 2023/1114, który zobowiązuje państwa członkowskie do zapewnienia właściwemu organowi środków umożliwiających usunięcie treści lub ograniczenie dostępu do interfejsów internetowych, nakazanie dostawcy usług hostingowych usunięcie lub wyłączenie interfejsu internetowego oraz nakazanie rejestrom domen lub rejestratorom domen usunięcie pełnej nazwy domenowej. Projektowany przepis zobowiązuje Komisję do utworzenia i prowadzenia jawnego Rejestru domen internetowych wykorzystywanych do prowadzenia działalności naruszającej przepisy rozporządzenia 2023/1114, zwanego dalej „Rejestrem”. Przepis ten ma na celu zapobieżenie ryzyku wyrządzenia poważnych szkód interesom klientów lub posiadaczy kryptoaktywów.

Art. 68 wskazuje, że do Rejestru wpisuje się domenę internetową wykorzystywaną do prowadzenia działalności w zakresie kryptoaktywów bez wymaganego prawem zezwolenia albo posiadania innego uprawnienia na podstawie przepisów rozporządzenia 2023/1114. Z uwagi na prawa i wolności konstytucyjne, w które dotychczasowe projekty o rynku kryptoaktywów nadmiernie ingerowały zasadne są zmiany w tym obszarze. Proponuje się,

aby blokowanie domen dotyczyło wyłączenie domen za pomocą, których prowadzona jest działalność bez wymaganego zezwolenia. **Art. 69** doprecyzowuje jakie dane podlegają wpisowi do rejestru, mianowicie nazwa domeny internetowej, data i godzina dokonania wpisu bądź jego wykreślenia oraz podstawa prawna dokonania tego wpisu.

46) Zgodnie z **art. 70** w przypadku domeny internetowej wykorzystywanej do prowadzenia działalności w zakresie kryptoaktywów bez wymaganego prawem zezwolenia albo posiadania innego uprawnienia na podstawie przepisów rozporządzenia 2023/1114 wpis do rejestru następuje niezwłocznie po złożeniu przez Komisję zawiadomienia o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa określonego w art. 118 i 122 projektu ustawy oraz po zamieszczeniu informacji o złożeniu tego zawiadomienia na stronie „Lista ostrzeżeń publicznych Komisji Nadzoru Finansowego”.

Art. 71 stanowi o obowiązku podmiotów świadczących usługi dostępu do sieci Internet będących przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi w rozumieniu art. 2 pkt 40 ustawy z dnia 12 lipca 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej nieodpłatnego uniemożliwienia dostępu do stron internetowych wykorzystujących nazwę domeny internetowej wpisanej do Rejestru. Przepis stanowi również, że przedsiębiorca telekomunikacyjny dokonuje tego poprzez usunięcie tych stron z systemów teleinformatycznych, służących do zamiany nazwy domeny internetowej na adres IP nie później niż w ciągu 48 godzin, licząc od momentu dokonania wpisu do Rejestru. Opisany środek rozciąga się także na nieodpłatne przekierowywanie połączeń odwołujących się do nazwy domeny internetowej wpisanej do Rejestru do strony internetowej prowadzonej przez KNF. Dyspozycja niniejszego przepisu w istocie ogranicza w pewnym zakresie swobodę kontraktową i czerpania zysków z prowadzonej działalności przez podmioty wskazane w hipotezie, niemniej jednak zważywszy na ważny interes i bezpieczeństwo nie tylko rynku, ale i państwa, została ona zastosowana. Ust. 3 stanowi, że w przypadku wpisu domeny internetowej do Rejestru, dostawca usług hostingowych jest obowiązany, na żądanie Komisji, do niezwłocznego i nieodpłatnego usunięcia albo wyłączenia interfejsu internetowego, ograniczenia dostępu do niego lub usunięcia wskazanych przez Komisję treści. Rejestr domen oraz rejestratorzy domen, w przypadku wpisu domeny internetowej do Rejestru, są obowiązani do nieodpłatnego usunięcia jej pełnej nazwy domenowej oraz umożliwienia Komisji jej nieodpłatnej rejestracji. Nieodpłatna rejestracja nazwy domeny internetowej na rzecz Komisji może następować bezterminowo lub na czas wskazany w żądaniu Komisji, co służy

uniknięciu ewentualnych wątpliwości, do którego momentu domena powinna być zarejestrowana na rzecz Komisji. Przepis ten mieści się w zakresie środków, których możliwość stosowania została przewidziana w art. 94 ust. 1 lit. aa rozporządzenia 2023/1114, który wskazuje wprost, że organ nadzoru może nakazać dostawcy usług hostingowych usunięcie lub wyłączenie interfejsu internetowego lub ograniczenie dostępu do niego, a także może nakazać rejestrom domen lub rejestratorom domen usunięcie pełnej nazwy domenowej oraz umożliwić danemu właściwemu organowi jej rejestrację. Środek w postaci rejestracji domeny na rzecz Komisji może służyć przede wszystkim zamieszczeniu w ramach takiej domeny pewnych treści o charakterze prewencyjnym, np. ostrzeżeń dla nieprofesjonalnych uczestników rynku finansowego. Aby takie treści były prezentowane odbiorcom, dostęp do domeny nie powinien być blokowany przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Przesłanką zastosowania środka, o którym mowa w omawianym artykule, jest zaś wpis do Rejestru. Komisja, po wykonaniu przez rejestr domen lub rejestratora domen obowiązku, o którym mowa w projektowanym art. 71 ust. 3 pkt 2 ustawy, wykreśla domenę internetową z Rejestru, co pozostanie bez wpływu na rejestrację nazwy domeny internetowej na rzecz Komisji. Po wykreśleniu domeny z rejestru znajdzie zastosowanie projektowany art. 73 ustawy, a treści zamieszczone na niej przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego, zwany dalej „UKNF”, staną się dostępne dla odbiorców. Nie powinno być wątpliwości, że Komisja, po przygotowaniu odpowiednich treści w ramach zarejestrowanej na jej rzecz domeny, może wykreślić wpis z Rejestru, aby treści te stały się dostępne dla odbiorców, co pozostanie przy tym bez wpływu na prawa Komisji do domeny (pomimo odpadnięcia inicjalnego warunku zastosowania tego środka w postaci wpisu do Rejestru). Obowiązek przedsiębiorcy telekomunikacyjnego do przekierowania połączeń do komunikatu na stronie UKNF nie wyczerpie uprawnienia nadzorczego, o którym mowa w art. 94 ust. 1 lit. aa pkt iii rozporządzenia 2023/1114. Uprawnienie to jest szersze niż obowiązek przekierowywania połączeń i może być wykorzystywane np. do przerejestrowania na rzecz UKNF domen, których wyłącznym celem działalności jest naruszanie przepisów rozporządzenia 2023/1114 („scamy”). Uprawnienie, o którym mowa w art. 71 ust. 3 pkt 2 projektu ustawy, może być także wykorzystywane do wyświetlania na przerejestrowanych domenach komunikatów sprofilowanych pod względem treści dla danej sprawy (np. możliwe będzie poinformowanie w ten sposób poszkodowanych o toczącym się postępowaniu karnym wobec właściciela domeny i możliwości dołączenia do tego postępowania). W projektowanych przepisach jednolicie

posłużono się nieodpłatnością czynności podejmowanych przez podmioty obowiązane (przedsiębiorcy telekomunikacyjni i dostawcy usług hostingowych), co stanowi odwzorowanie konstrukcji przepisów o rejestrze domen służących do oferowania gier hazardowych (art. 15f ust. 5 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych). Wprowadzenie bezterminowo lub na czas wskazany w żądaniu KNF nieodpłatnie rejestracji na rzecz KNF nazwy domeny internetowej wynika z władczych kompetencji oraz uprawnień, które zostały nałożone na organy nadzorcze przez przepisy unijne. Organ nadzoru działa w interesie publicznym i w interesie klienta rynku finansowego, a wszelkie jego działania mają na celu zapewnienie bezpieczeństwa świadczonych przez podmioty rynku usług oraz muszą być adekwatne i proporcjonalne do osiągnięcia niezbędnego celu, jakim jest ochrona inwestorów.

- 47) **Art. 73** stanowi o obowiązkach przedsiębiorcy telekomunikacyjnego oraz dostawcy usług hostingowych, w przypadku wykreślenia domeny internetowej z Rejestru. Zgodnie z propozycją zawartą w projektowanej ustawie przedsiębiorca telekomunikacyjny jest zobowiązany do nieodpłatnego umożliwienia dostępu do strony internetowej wykorzystującej domenę internetową wykreśloną z Rejestru oraz do zaprzestania przekierowania połączeń odwołujących się do nazwy domeny internetowej wpisanej do Rejestru do strony internetowej prowadzonej przez Komisję. Z kolei na dostawcy usług hostingowych spoczywa obowiązek nieodpłatnego przywrócenia albo włączenia interfejsu internetowego lub przywrócenia dostępu do niego lub przywrócenia usuniętych na żądanie Komisji treści. Zarówno przedsiębiorca telekomunikacyjny, jak i dostawca usług hostingowych są zobowiązani do wykonania ww. czynności w ciągu dwóch dni roboczych od dnia wykreślenia wpisu z Rejestru. Zgodnie z ust. 2, w przypadku usunięcia informacji zamieszczonych na wyodrębnionej stronie internetowej Komisji pod nazwą „Lista ostrzeżeń publicznych Komisji Nadzoru Finansowego” dotyczących podmiotu, w związku z którego działalnością złożono zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa określonego w art. 118 i 122 projektu ustawy, zarówno rejestr domen, jak i rejestratorzy domen są zobowiązani do przywrócenia nazwy domeny internetowej oraz przerejestrowania nazwy tej domeny z powrotem na rzecz podmiotu, który bezpośrednio przed wpisem do Rejestru posiadał do niej tytuł prawny. Wszystkie te czynności są wykonywane przez rejestr domen i rejestratorów domen nieodpłatnie, w ciągu dwóch dni roboczych od dnia skierowania do nich żądania przez Komisję.

- 48) **Art. 74 i art. 75** stanowią, że Rejestr jest jawny oraz prowadzony w systemie teleinformatycznym, umożliwiającym automatyczne przekazywanie informacji do systemów teleinformatycznych przedsiębiorców telekomunikacyjnych i dostawców usług hostingowych.
- 49) **Art. 76** w przypadku innych naruszeń uzasadnione jest stworzenie mniej inwazyjnego rozwiązania z punktu widzenia zasad i wartości konstytucyjnych niż dotychczas przyjmowane przez Sejm i Senat. Z tych względów przepisy art. 76 przewidują, że w przypadku domeny internetowej wykorzystywanej do prowadzenia działalności naruszającej przepisy rozporządzenia 2023/1114 w sposób inny niż określony w art. 68 (prowadzenia działalności bez wymaganego zezwolenia), jeżeli jest to niezbędne do zapobieżenia ryzyku wyrządzenia poważnych szkód klientom lub posiadaczom kryptoaktywów – w przypadku braku innych skutecznych środków prowadzących do zaprzestania naruszania przepisów rozporządzenia 2023/1114, Komisja będzie podawać informacje do publicznej wiadomości o wykorzystywaniu domeny do takiej działalności oraz o sposobie i formie prowadzenia działalności naruszającej przepisy rozporządzenia 2023/1114. Informacje te będą podawane są do wiadomości publicznej poprzez zamieszczenie na wyodrębnionej stronie internetowej Komisji, w drodze wpisu, pod nazwą „Lista ostrzeżeń publicznych Komisji Nadzoru Finansowego”. Uprawnionemu będzie przysługiwało prawo do wniesienia sprzeciwu od wpisu na Listę ostrzeżeń publicznych. Jednocześnie proponuje się dla wzmocnienia ochrony praw konsumentów wprowadzenie dodatkowego rozwiązania, które polega na tym, że w przypadku opublikowania informacji, na Liście ostrzeżeń publicznych Komisji Nadzoru Finansowego, Przewodniczący Komisji występuje z żądaniem do podmiotu wykorzystującego nazwę domeny internetowej lub posiadającego tytuł prawny do tej domeny o opublikowanie w domenie internetowej komunikatu o fakcie publikacji tych informacji na Liście ostrzeżeń publicznych Komisji Nadzoru Finansowego oraz o ich treści. Żądanie takie będzie zawierało datę jego wydania, treść komunikatu podlegającego publikacji, formę i termin jego publikacji oraz uzasadnienie. Ma to na celu prawidłowe określenie obowiązku publikacji, tak aby konsument, który wejdzie na stronę mógł zapoznać się z takim komunikatem. Na żądanie Przewodniczącego Komisji podmiotowi wykorzystującemu nazwę domeny internetowej lub posiadającemu tytuł prawny do tej domeny będzie służyła skarga do sądu administracyjnego w terminie 30 dni od dnia otrzymania odpisu tego żądania. Obowiązek publikacji komunikatu ustanie

w takich samych przypadkach jak obowiązek publikacji na Liście ostrzeżeń publicznych Komisji Nadzoru Finansowego.

50) **Art. 77** reguluje kwestie opłat na pokrycie kosztów nadzoru nad rynkiem kryptoaktywów. Ust. 1 pkt 1 lit. a tego przepisu przewiduje opłaty za uzyskanie dwóch rodzajów zezwoleń. W pierwszym przypadku jest to opłata za uzyskanie zezwolenia na dokonanie oferty publicznej tokenów powiązanych z aktywami, której maksymalna kwota ustalona w ramach delegacji ustawowej pozostanie na poziomie nie wyższym niż równowartość w złotych kwoty 4500 euro. W drugim przypadku jest to zezwolenie na prowadzenie działalności jako dostawca usług w zakresie kryptoaktywów. Może ono dotyczyć wszystkich usług w zakresie kryptoaktywów (por. art. 3 ust. 1 pkt 16 rozporządzenia MiCA), ale też poszczególnych usług wymienionych w art. 3 ust. 1 pkt 16 rozporządzenia MiCA. W tym drugim przypadku zezwolenie będzie w treści decyzji KNF obejmować określone usługi – będzie to zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie określonym w zezwoleniu. Z racji tego, że zezwolenie dla dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów może mieć charakter „pełny” (obejmować wszystkie wymienione w rozporządzeniu MiCA usługi), jak i ograniczony (do jednej czy kilku usług) nieadekwatne z punktu widzenia dostawców usług w zakresie kryptoaktywów byłoby w każdym przypadku pobieranie przez KNF opłaty w stałej wysokości równowartości w złotych kwoty 4500 euro. Dlatego też w zależności od zakresu zezwolenia rozporządzenie wykonawcze w tej kwestii powinno różnicować wysokość opłaty – do maksymalnej wysokości równowartości w złotych kwoty 4500 euro. Ust. 1 pkt 1 określa maksymalną wysokość opłaty za wydanie zezwolenia na ofertę publiczną tokenów powiązanych z aktywami, prowadzenie działalności w charakterze dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów przez osoby prawne lub przedsiębiorców oraz za dokonanie oceny powiadomienia, o którym mowa w art. 17 ust. 3, art. 41 ust. 4, art. 60 ust. 8 i art. 83 ust. 4 rozporządzenia 2023/1114. Zgodnie z ust. 1 pkt 1 została określona maksymalna wysokość opłaty na poziomie nie większym niż równowartość w złotych kwoty 4500 euro. Natomiast ust. 1 pkt 2 lit. a określa opłatę za zatwierdzenie dokumentu informacyjnego, o którym mowa w art. 17 ust. 1 lit. a rozporządzenia 2023/1114, dotyczącego kryptoaktywa dla tokena powiązanego z aktywami emitowanego przez instytucję kredytową, która ma odpowiadać wysokości równowartości w złotych kwoty 3000 euro. Zatwierdzenie zmienianego dokumentu informacyjnego, o którym mowa w art. 25 rozporządzenia 2023/1114, będzie podlegało

opłacie w wysokości równowartości w złotych kwoty 1000 euro. Ust. 1 pkt 3 określa wysokość opłaty za zgłoszenie Komisji dokumentu informacyjnego, o którym mowa odpowiednio w art. 8 ust. 1 i art. 51 ust. 11 rozporządzenia 2023/1114, lub zmienionego dokumentu informacyjnego, o którym mowa w art. 12 ust. 2 i art. 51 ust. 12 rozporządzenia 2023/1114 na równowartość w złotych kwoty 1000 euro. Dodatkowo ust. 2 reguluje sytuację, gdy dochodzi do przekazania Komisji przez właściwy organ nadzoru nad rynkiem kryptoaktywów innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, który udzielił zagranicznemu dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów zezwolenia, odpowiednich informacji dotyczących działalności tego dostawcy, jaka ma być prowadzona na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z tym przepisem ww. czynność będzie podlegała opłacie w wysokości nie większej niż równowartość w złotych 4500 euro, wnoszonej przez zagranicznego dostawcę usług w zakresie kryptoaktywów, którego będą dotyczyły takie informacje. Natomiast ust. 3, który odnosi się bezpośrednio do sytuacji opisanej w ust. 2, zwalnia zagranicznego dostawcę usług w zakresie kryptoaktywów z opłaty, o której mowa w tym przepisie, w przypadku gdy na zasadzie wzajemności polskie podmioty prowadzące działalność jako dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów na terytorium państwa, w którym ten dostawca ma swoją siedzibę, nie ponoszą tego rodzaju opłaty. Zgodnie z brzmieniem ust. 4 wszystkie opłaty, o których mowa w tym artykule będą przeznaczone na pokrycie kosztów nadzoru nad rynkiem kryptoaktywów. Zgodnie z ust. 5 suma opłat, o których mowa w ust. 1 i 2 wniesionych w poprzednim roku kalendarzowym, pomniejsza łączną kwotę kosztów nadzoru nad rynkiem kryptoaktywów do pokrycia w danym roku kalendarzowym z wpłat, o których mowa w art. 78 ust. 1 i art. 79 ust. 1.

- 51) **Art. 78** ustanawia metodę obliczeniową wpłaty rocznej wnoszonej przez dostawców usług w zakresie kryptoaktywów oraz jej minimalną i maksymalną wysokość. Niniejszy przepis stanowi, że dostawca usług w zakresie kryptoaktywów wnosi roczną wpłatę ustalaną na podstawie średniej wartości przychodów ogółem w okresie ostatnich trzech lat obrotowych poprzedzających rok, za który ta opłata jest należna, w wysokości nie większej niż 0,1 % tej średniej, jednak nie mniejszej niż równowartość w złotych kwoty 500 euro. W przypadku gdy dostawca ten świadczy usługi krócej niż przez wskazany okres, pod uwagę jest brany okres prowadzenia działalności danego dostawcy. Ust. 2 precyzuje, że przez przychody ogółem rozumie się przychody z podstawowej działalności w zakresie świadczenia usług w zakresie kryptoaktywów oraz zysk z operacji na kryptoaktywach przeznaczonych do obrotu. Przyjęcie obliczania kosztów

nadzoru na podstawie przychodów ogółem dostawców usług w zakresie kryptoaktywów wynika z różnorodnej działalności jaką mogą podejmować ci dostawcy, na podstawie przepisów rozporządzenia 2023/1114. Z przepisem tym koresponduje wprowadzana w ustawie zmienianej w art. 135 delegacja ustawowa dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do wydania rozporządzenia w zakresie szczególnych zasad rachunkowości dostawców usług w zakresie kryptoaktywów. W celu zapewnienia sprawiedliwej wysokości wpłat ponoszonych na rzecz nadzoru istotne jest posiadanie przez KNF wiedzy na temat przychodów dostawców z rzeczywistej ich działalności związanej ze świadczeniem usług w zakresie kryptoaktywów. Ust. 3 określa, że w przypadku dostawców usług w zakresie kryptoaktywów, o których mowa w art. 59 ust. 1 lit. a rozporządzenia 2023/1114, przychody ogółem tych dostawców będą stanowić przychody finansowe oraz pozostałe przychody operacyjne. Ust. 4 stanowi, że dostawca usług w zakresie kryptoaktywów rozpoczynający świadczenie usług w zakresie kryptoaktywów wnosi pierwszą wpłatę za rok następujący po roku, w którym rozpoczął świadczenie tych usług, a w przypadku dostawców usług w zakresie kryptoaktywów, dla których rok obrotowy obejmuje okres inny niż rok kalendarzowy, za rok kalendarzowy następujący po roku, w którym zakończył się pierwszy rok obrotowy. Ponadto niniejszy przepis precyzuje co przyjmuje się za podstawę obliczenia średniej wartości przychodów ogółem w okresie pierwszych trzech lat świadczenia usług przez ww. podmioty. W przypadku pierwszego roku kalendarzowego, za który wpłata jest należna, przyjmuje się wartość przychodów ogółem za rok poprzedni, a w przypadku następnego roku kalendarzowego przyjmuje się średnią wartość przychodów ogółem za dwa lata poprzedzające rok, za który ta wpłata jest należna. Ust. 5 dodatkowo precyzuje na podstawie czego ustala się podstawę obliczenia wpłaty, o której mowa w ust. 1. Podstawa ta ustalana będzie na podstawie danych pochodzących ze zbadanych sprawozdań finansowych za poprzedni rok kalendarzowy, a w przypadku podmiotów, dla których rok obrotowy obejmuje okres inny niż rok kalendarzowy – danych ze zbadanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony w poprzednim roku kalendarzowym. W przypadku dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów innego niż podmiot, o którym mowa w art. 59 ust. 1 lit. a rozporządzenia 2023/1114, podstawa obliczenia opłaty ustalana będzie na podstawie informacji, o której mowa w art. 23 ust. 2 projektu ustawy. Ust. 6 uściśla sposób przekazania UKNF przez dostawcę usług w zakresie kryptoaktywów deklaracji o wysokości należnej rocznej wpłaty na pokrycie

kosztów nadzoru, precyzując, że deklarację należy złożyć w postaci elektronicznej za pomocą systemu teleinformatycznego udostępnionego na stronie internetowej UKNF.

52) **Art. 79** określa wysokość wpłaty wnoszonej przez emitentów tokenów powiązanych z aktywami lub tokenów będących e-pieniędzem. Zgodnie z ust. 1 emitenci będą zobowiązani wносить roczną wpłatę na pokrycie kosztów nadzoru w wysokości stanowiącej iloczyn ustalonej na dzień 1 stycznia danego roku kalendarzowego średniej arytmetycznej sum zobowiązań finansowych z tytułu wyemitowanych tokenów, obliczonych na koniec każdego dnia kalendarzowego w okresie poprzednich 12 miesięcy kalendarzowych oraz stawki nieprzekraczającej 0,1 %, jednak nie mniejszej niż równowartość w złotych kwoty 500 euro. Zgodnie z ust. 2 niniejszego przepisu, emitent rozpoczynający działalność, z którą wiąże się obowiązek ponoszenia rocznej wpłaty, pierwszą wpłatę wnosi za rok następujący po roku, w którym rozpoczął tę działalność. Dla wyliczenia pierwszej wpłaty emitent ustala średnią arytmetyczną sum zobowiązań finansowych z tytułu wyemitowanych tokenów obliczoną na koniec każdego dnia kalendarzowego w okresie od dnia rozpoczęcia działalności do dnia 31 grudnia roku, w którym emitent rozpoczął działalność. Zgodnie z ust. 3 emitent tokenów powiązanych z aktywami lub tokenów będących e-pieniędzem przekazuje UKNF deklarację o wysokości należnej wpłaty na pokrycie kosztów nadzoru. Deklarację należy złożyć w postaci elektronicznej za pomocą systemu teleinformatycznego udostępnionego na stronie internetowej UKNF.

53) **Art. 80** wprowadza zasadę obliczania równowartości w złotych kwot opłat, o których mowa w art. 77 oraz minimalnej wysokości wpłat, o których mowa w art. 78 ust. 1 i art. 79 ust. 1 projektu ustawy, wyrażonych w euro. Ustalono zostało, że obliczenie odbywa się przy zastosowaniu średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień roboczy roku poprzedzającego rok kalendarzowy, w którym należna stała się opłata, o której mowa w art. 77 lub za który należna jest wpłata, o której mowa w art. 78 ust. 1 i art. 79 ust. 1 projektowanej ustawy. Zgodnie z ust. 2 opłaty, o których mowa w omawianym przepisie, podmioty nadzorowane wnoszą na rachunek bankowy UKNF.

54) **Art. 81** wprowadza obligatoryjną delegację ustawową do wydania przez Prezesa Rady Ministra rozporządzenia celem określenia wysokości oraz terminów uiszczania opłat, o których mowa w art. 77 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 projektu ustawy. Ponadto w ww. rozporządzeniu określone zostaną terminy uiszczania opłat, o których mowa w art. 77 ust. 1 pkt 2 i 3 projektu ustawy, a także sposób wyliczania wpłat, o których mowa w art.

78 ust. 1 i art. 79 ust. 1 projektu ustawy, oraz terminy uiszczania tych wpłat, a także sposób ustalania podziału kosztów na koszty pokrywane z wpłat, o których mowa w art. 78 ust. 1 projektu ustawy i wpłat, o których mowa w art. 79 ust. 1 projektu ustawy, oraz terminy przekazywania deklaracji, o których mowa w art. 78 ust. 6 i art. 79 ust. 3 projektu ustawy. Rozporządzenie będzie wydane z uwzględnieniem przede wszystkim charakteru działalności podmiotów obowiązanych do wnoszenia opłat, mając na względzie, że opłaty nie powinny w istotny sposób wpływać na zwiększenie kosztów działalności podmiotów obowiązanych do ich uiszczania, a czynności związane z obowiązkiem wyliczania i uiszczania opłat i wpłat nie powinny stwarzać nadmiernych obciążeń administracyjnych dla podmiotów obowiązanych do ich uiszczania.

55) **Rodział 5 Środki nadzorcze i sankcje administracyjne** – służy przyznaniu organowi nadzoru (Komisji) niezbędnych narzędzi do zapewnienia przestrzegania przez podmioty nadzorowane przepisów ustawy i rozporządzenia 2023/1114. Należy wskazać, że rozporządzenie to nadaje bardzo szerokie kompetencje nadzorcze właściwym organom w państwach członkowskich Unii Europejskiej. Art. 94 rozporządzenia 2023/1114 wskazuje szeroki katalog uprawnień nadzorczych i dochodzeniowych, które organ nadzoru powinien posiadać, aby realizować obowiązki spoczywające na nim na mocy tytułów II–VI. Warto zaznaczyć, że przepis ten wprost wskazuje, że są to *minimalne narzędzia, jakie należy wprowadzić w przepisach krajowych*. W związku z powyższym należy przytoczyć niektóre z uprawnień jakie nadaje rozporządzenie organom właściwym, są to m.in. przewidziane w art. 94 ust. 1 lit. v uprawnienie do zastosowania odpowiednich środków w celu zapewnienia, aby oferujący lub osoba ubiegająca się o dopuszczenie do obrotu kryptoaktywów, emitent tokena powiązanego z aktywami lub tokena będącego e-pieniędzem lub dostawca usług w zakresie kryptoaktywów przestrzegali przepisów rozporządzenia 2023/1114, włącznie z żądaniem zaprzestania wszelkich praktyk lub postępowania, które właściwy organ uznaje za sprzeczne z tym rozporządzeniem.

56) **Art. 82** przyznaje Komisji kompetencję do wydawania emitentowi tokenów powiązanych z aktywami lub tokenów będących e-pieniędzem zaleceń zaprzestania w wyznaczonym terminie naruszania obowiązków wynikających z określonych przepisów rozporządzenia 2023/1114. Ma to miejsce w przypadku uchybienia przez te podmioty ciążących na nich obowiązków określonych w art. 23, art. 30–32, art. 34–38, art. 46, art. 47 lub art. 54 rozporządzenia 2023/1114 oraz w przepisach aktów delegowanych

wydanych na podstawie art. 31 ust. 5, art. 32 ust. 5, art. 35 ust. 6, art. 36 ust. 4, art. 38 ust. 5, art. 46 ust. 6 lub art. 47 ust. 5 tego rozporządzenia.

57) **Art. 83** wyposaża Komisję w kompetencję do nakazania oferującemu, emitentowi tokenów powiązanych z aktywami lub tokenów będących e-pieniędzem, osobie ubiegającej się o dopuszczenie do obrotu kryptoaktywów lub dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów prowadzącemu platformę obrotu kryptoaktywami zmiany treści sporządzonego przez ten podmiot dokumentu informacyjnego dotyczącego kryptoaktywa albo uzupełnienia treści takiego dokumentu o dodatkowe informacje, w przypadku gdy dokument ten nie zawiera wymaganych informacji. Komisja może również nakazać ww. podmiotom uzupełnienie treści dokumentu informacyjnego dotyczącego kryptoaktywa o dodatkowe informacje, jeżeli zachodzi konieczność uzupełnienia koniecznego dla zapewnienia stabilności finansowej oraz ochrony interesów posiadaczy kryptoaktywów, w szczególności posiadaczy detalicznych.

58) **Art. 84** wyposaża Komisję w niezbędne uprawnienia wobec emitenta tokenów powiązanych z aktywami lub tokenów będących e-pieniędzem w sytuacji, gdy podmiot ten nie spełnia tak istotnych wymogów, jak dotyczące rezerwy aktywów, lub istnieje prawdopodobieństwo, że w najbliższej przyszłości nie spełni tych wymogów. Zgodnie z ust. 1 uprawnienia Komisji w tym zakresie to nakazanie emitentowi tokenów powiązanych z aktywami lub tokenów będących e-pieniędzem wdrożenia planu naprawy oraz podjęcia określonych działań przewidzianych w tym planie, nakazanie aktualizacji planu naprawy oraz podjęcia określonych działań przewidzianych w zaktualizowanym planie naprawy oraz, jeżeli jest to uzasadnione interesami posiadaczy tokenów powiązanych z aktywami lub tokenów będących e-pieniędzem, lub może służyć to utrzymaniu lub przywróceniu stabilności finansowej tego emitenta, zawieszenie wykupu tych tokenów na okres nie dłuższy niż 3 miesiące. Komisja wydając nakaz będzie miała prawo określenia terminu jego wykonania. W określonych przypadkach, Komisja zobowiązana będzie do powiadomienia BFG o wydaniu nakazu.

59) **Art. 85 i art. 87** przewidują, że do postępowań w sprawach, o których mowa w art. 84 ust. 1 i w art. 86 ust. 1, Komisja może odstąpić od stosowania przepisu art. 10 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego w przypadkach, gdy zastosowanie tego przepisu mogłoby uniemożliwić albo znacznie utrudnić osiągnięcie celu wynikającego z art. 46 ust. 3 rozporządzenia 2023/1114. Decyzje wydawane przez Komisję w tych w sprawach podlegają natychmiastowemu wykonaniu.

- 60) **Art. 86** wyposaża Komisję w uprawnienie wobec emitentów tokenów powiązanych z aktywami lub tokenów będących e-pieniędzem w postaci nakazu wdrożenia planu wykupu, w przypadkach określonych w art. 47 ust. 1 rozporządzenia 2023/1114.
- 61) **Art. 88** stanowi, że w przypadku stwierdzenia przez Komisję, że materiały marketingowe dotyczące oferty publicznej lub ubiegania się o dopuszczenie do obrotu kryptoaktywów nie spełniają wymogów określonych w art. 7, art. 29 lub art. 53 rozporządzenia 2023/1114, Komisja może nakazać oferującemu, emitentowi tokenów powiązanych z aktywami lub tokenów będących e-pieniędzem lub osobie ubiegającej się o dopuszczenie do obrotu kryptoaktywów zmianę treści tych materiałów marketingowych.
- 62) Zgodnie z **art. 89** w przypadku naruszenia przepisów art. 6, art. 8 ust. 4–6, art. 9, art. 12, art. 17, art. 19, art. 25, art. 28 lub art. 51 rozporządzenia 2023/1114, przepisów aktów delegowanych wydanych na podstawie art. 6 lub 12, art. 17 ust. 8, art. 19 ust. 11, art. 51 ust. 15 rozporządzenia 2023/1114 lub przepisów aktów wykonawczych wydanych na podstawie art. 6 ust. 11, art. 19 ust. 10 lub art. 51 ust. 10 rozporządzenia 2023/1114, w związku z ofertą publiczną kryptoaktywów przez oferującego, emitenta tokenów powiązanych z aktywami lub tokenów będących e-pieniędzem, Komisja może nakazać wstrzymanie rozpoczęcia oferty publicznej kryptoaktywów lub przerwanie jej biegu na okres nie dłuższy niż 30 dni roboczych (uprawnienie wynika z art. 94 ust. 1 lit. 1 rozporządzenia 2023/1114), lub zakazać rozpoczęcia oferty publicznej albo dalszego jej prowadzenia, co jest zgodne z uprawnieniami organu właściwego zawartymi w art. 94 ust. 1 lit. m rozporządzenia 2023/1114. Komisja może również opublikować, na koszt oferującego lub emitenta tokenów powiązanych z aktywami lub tokenów będących e-pieniędzem, informację o niezgodnym z prawem działaniu w związku z ofertą publiczną kryptoaktywów (zgodnie z art. 94 ust. 1 lit. r rozporządzenia 2023/1114). Przepisom tym podlegają również inne podmioty uczestniczące w tej ofercie w imieniu lub na zlecenie oferującego lub ww. emitenta. Powyższa sytuacja dotyczy też uzasadnionego podejrzenia takiego naruszenia albo uzasadnionego podejrzenia, że takie naruszenie może nastąpić, albo niewykonania w wyznaczonym terminie zaleceń określonych w ust. 2. Dokonanie publikacji jest zobowiązaniem do działania po stronie KNF i to w gestii organu nadzoru pozostaje dokonanie wyboru miejsca takiej publikacji. Należy wskazać, że biorąc pod uwagę specyfikę rynku kryptoaktywów publikacja powinna nastąpić natychmiastowo. Ponadto publikacja jest konsekwencją niezgodnego z prawem działania, dlatego też odbywa się na koszt podmiotu, który dopuścił się

naruszenia przepisów rozporządzenia 2023/1114. Pominiecie instytucji uprzedniego zobowiązania podmiotu do dokonania takiej publikacji zostało zastosowane z uwagi na konieczność podania takiej informacji do publicznej wiadomości możliwie szybko, mając na względzie bezpieczeństwo innych uczestników rynku i klientów.

Ust. 2 przewiduje możliwość miarkowania stosowania środków nadzorczych przyznanych Komisji na podstawie uznaniowej, podobnej do karnistycznej, społecznej szkodliwości czynu. Jeżeli KNF uzna, że dokonane przez podmiot naruszenie, o którym mowa powyżej, jest niewielkiej wagi, czyli nie wywołuje poważnych, negatywnych konsekwencji, może ograniczyć się do wydania jedynie zalecenia zaprzestania naruszania prawa, wyznaczając termin jego wykonania. Naruszenie niewielkiej wagi to naruszenie przepisów prawa, które nie wywołało negatywnych następstw dla wartości podlegających ochronie. Ocena wagi naruszenia prawa jako niewielkiej wymaga spełnienia warunku zaprzestania przez stronę naruszania prawa, a zatem przywrócenia przez stronę stanu zgodnego z prawem. Przepisy te wzorowane są na art. 16 i 17 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, zwanej dalej „ustawą o ofercie publicznej”, niebudzących wątpliwości uczestników rynku, stanowiących implementację przepisów dyrektywy 2003/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 listopada 2003 r. w sprawie prospektu emisyjnego publikowanego w związku z publiczną ofertą lub dopuszczeniem do obrotu papierów wartościowych i zmieniającej dyrektywę 2001/34/WE (Dz. Urz. EU L 345 z 31.12.2003, str. 64, z późn. zm.) (w takim samym brzmieniu) służąc stosowaniu rozporządzenia prospektowego, które zastąpiło dyrektywę. W przypadku niewykonania przez oferującego lub emitenta tokenów powiązanych z aktywami lub tokenów będących e-pieniędzem w wyznaczonym terminie zalecenia, o którym mowa w ust. 2, przepis ust. 1 będzie miał zastosowanie. **Art. 90** cechuje konstrukcyjne podobieństwo do artykułu poprzedzającego, z tym że dotyczy sytuacji ubiegania się o dopuszczenie do obrotu kryptoaktywów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz powzięcia przez Komisję uzasadnionych podejrzeń co do dokonywania oferty publicznej bez zezwolenia przez oferujących lub osoby ubiegające się o dopuszczenie do obrotu kryptoaktywów. Proponuje się przyznanie KNF środków nadzorczych w postaci nakazu wstrzymania ubiegania się o dopuszczenie do obrotu kryptoaktywów na okres nie dłuższy niż 30 dni roboczych (uprawnienie wynika z art. 94 ust. 1 lit. 1 rozporządzenia 2023/1114), zakazu ubiegania się o dopuszczenie do obrotu kryptoaktywów, zgodnie z uprawnieniami

organu właściwego zawartymi w art. 94 ust. 1 lit. m rozporządzenia 2023/1114, oraz publikacji na koszt oferującego lub osoby ubiegającej się o dopuszczenie do obrotu kryptoaktywów informacji o niezgodnym z prawem działaniu w związku z rzeczonym ubieganiem się o dopuszczenie kryptoaktywów do obrotu (zgodnie z art. 94 ust. 1 lit. r rozporządzenia 2023/1114). Analogicznie jak w przepisie poprzedzającym, Komisja będzie miała możliwość miarkowania środków, a także uprawnienie wielokrotnego ich stosowania.

63) **Art. 91** przyznaje Komisji kompetencję stosowania środków w postaci zakazu rozpoczęcia oferty publicznej kryptoaktywów lub jej dalszego prowadzenia oraz zakazu ubiegania się o dopuszczenie do obrotu kryptoaktywów, w przypadku uzasadnionego podejrzenia dokonywania oferty publicznej lub ubiegania się o dopuszczenie do obrotu tokenów powiązanych z aktywami lub tokenów będących e-pieniądzem bez wymaganego zezwolenia albo innego uprawnienia wynikającego z rozporządzenia 2023/1114, a także kryptoaktywów innych niż tokeny powiązane z aktywami lub tokeny będące e-pieniądzem bez zgłoszenia dokumentu informacyjnego. Ust. 2 wskazuje, że Komisja może zakazać podmiotowi świadczenia usług w zakresie kryptoaktywów w przypadku uzasadnionego podejrzenia świadczenia przez ten podmiot usług w zakresie kryptoaktywów bez zezwolenia albo innego uprawnienia wynikającego z rozporządzenia 2023/1114, zgodnie z art. 94 ust. 1 lit. h tego rozporządzenia.

64) **Art. 92** ust. 1 reguluje kwestie kompetencji Komisji służących zapewnieniu stosowania art. 94 ust. 1 lit. p i q rozporządzenia 2023/1114. Przepis ten stanowi realizację możliwości rozszerzenia kompetencji organu właściwego wynikającą z art. 94 ust. 1 lit. p i q rozporządzenia 2023/1114 i wskazuje:

- przypadki naruszenia lub uzasadnionego podejrzenia naruszenia art. 7, art. 8 ust. 2, art. 9, art. 12, art. 29 lub art. 53 rozporządzenia 2023/1114,
- krąg podmiotów, których dotyczą środki pozostające w dyspozycji Komisji tj. nakazanie wstrzymania rozpoczęcia rozpowszechniania materiałów marketingowych lub przerwania ich rozpowszechniania na okres maksymalny 30 dni roboczych, zakazania rozpowszechniania materiałów marketingowych lub udostępniania określonych informacji pochodzących z tych materiałów w szczególności w razie nieusunięcia wskazanych przez KNF nieprawidłowości, a także możliwość publikacji na koszt podmiotu nadzorowanego informacji o niezgodnym z prawem rozpowszechnianiu informacji pochodzących z materiałów marketingowych ze wskazaniem na czym polega naruszenie.

W ust. 2 w odniesieniu do zakazu udostępniania określonych informacji pochodzących z materiałów marketingowych albo dalszego ich udostępniania w projekcie zaproponowano model wielokrotnego stosowania wymienionych środków nadzorczych.

65) **Art. 93** określa jakie środki nadzorcze ustawa przyznaje Komisji, stosownie do art. 94 rozporządzenia 2023/1114, który przyznaje organowi nadzoru zgodnie z prawem krajowym szereg uprawnień nadzorczych i dochodzeniowych w przypadku naruszenia przez dostawców usług w zakresie kryptoaktywów art. 64 ust. 8 lub art. 65–82 rozporządzenia 2023/1114 lub przepisów określonych aktów delegowanych wydanych na podstawie tego rozporządzenia. Przepis również odnosi się do naruszenia przepisu art. 6 ust. 4 zdanie pierwsze projektu ustawy. Ust. 1 pkt 1 odnosi się do zakazu świadczenia określonych usług w zakresie kryptoaktywów na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy (stosownie do art. 94 ust. 1 lit. c rozporządzenia 2023/1114, przy czym w projekcie ustawy ograniczono okres tego zawieszenia do 12 miesięcy, stanowi to tym samym łagodniejszy środek nadzorczy, niż przewidziany w rozporządzeniu 2023/1114, gdyż art. 94 ust. 1 lit. c tego rozporządzenia nie określa maksymalnego okresu zakazu). Pkt 2 dotyczy nakazu wobec wspomnianych dostawców usług w zakresie kryptoaktywów wstrzymania świadczenia określonych usług w zakresie kryptoaktywów na maksymalnie 30 dni roboczych (art. 94 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2023/1114), natomiast w pkt 3 określono możliwość opublikowania na koszt tego dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów informacji o niezgodnym z prawem działaniu w związku ze świadczeniem usług w zakresie kryptoaktywów (art. 94 ust. 1 lit. e rozporządzenia 2023/1114). Środki te zgodnie z ust. 2 i 4 mogą podlegać miarkowaniu oraz być wielokrotnie stosowane. Jednocześnie ust. 3 wskazuje, że w sytuacji, gdy dostawca usług w zakresie kryptoaktywów nie wykona w wyznaczonym terminie zalecenia, o którym mowa w ust. 2 ma zastosowanie przepis ust. 1.

66) **Art. 94** analogicznie do przepisów poprzedzających, wyposaża Komisję w środki umożliwiające zakazanie dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów prowadzącemu platformę obrotu kryptoaktywami obrotu wskazanymi przez KNF kryptoaktywami na określony czas nie dłuższy niż 12 miesięcy (zgodnie z art. 94 ust. 1 lit. o rozporządzenia 2023/1114), w przypadku naruszenia przepisów art. 65–82 rozporządzenia 2023/1114 lub przepisów aktów delegowanych wydanych na podstawie art. 66 ust. 6, art. 68 ust. 10, art. 71 ust. 5, art. 72 ust. 5 lub art. 76 ust. 16 tego rozporządzenia albo w razie

powzięcia przez KNF uzasadnionego podejrzenia naruszenia ww. przepisów albo uzasadnionego podejrzenia, że takie naruszenie może nastąpić.

67) **Art. 95** ustanawia środki, które Komisja może przedsięwziąć, gdy jest to konieczne dla zapewnienia bezpieczeństwa obrotu na platformie obrotu kryptoaktywami lub gdy świadczenie usług w zakresie kryptoaktywów przez dostawcę usług w zakresie kryptoaktywów prowadzącego platformę obrotu kryptoaktywami byłoby szkodliwe dla interesów klientów, w szczególności posiadaczy detalicznych, albo gdy obrót kryptoaktywami zagraża w sposób istotny bezpieczeństwu obrotu lub powoduje naruszenie interesów posiadaczy kryptoaktywów. Przepis ten służy zapewnieniu stosowania art. 94 ust. 1 lit. f i t rozporządzenia 2023/1114, który uzależnia użycie środków w nim określonych od wystąpienia odpowiednio przesłanki „szkodliwości świadczenia usług dla interesów klientów, w szczególności posiadaczy detalicznych” lub „szkodliwości obrotu dla interesów posiadaczy kryptoaktywów, w szczególności posiadaczy detalicznych”. Przesłanki te zostały rozszerzone w przepisie krajowym o przesłanki „bezpieczeństwa obrotu na platformie obrotu kryptoaktywami” (ust. 1 pkt 1) i „bezpieczeństwa obrotu” rozumianego w sposób szeroki (ust. 1 pkt 2). Należy wskazać, że posłużenie się znanym z rynku kapitałowego pojęciem „bezpieczeństwa obrotu” spełnia warunki spójności i jasności przepisów i systemu prawa, oddając jednocześnie cel regulacji. Ponadto posłużenie się dodatkową przesłanką jest dopuszczalne na podstawie art. 94 ust. 1 rozporządzenia 2023/1114, który zezwala państwom członkowskim na przyjęcie w prawie krajowym dodatkowych uprawnień nadzorczych i dochodzeniowych w celu realizacji obowiązków spoczywających na właściwych organach na mocy tytułów II–VI rozporządzenia 2023/1114. Należy zauważyć, że wystąpienie stanu szkodliwości dla interesów klientów dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów prowadzącego platformę obrotu kryptoaktywami lub interesów posiadaczy kryptoaktywów wiązać się będzie często z równoczesnym powstaniem stanu zagrożenia bezpieczeństwa obrotu w ogólności lub bezpieczeństwa obrotu na danej platformie obrotu kryptoaktywami. Komisja w swoim żądaniu dotyczącym wstrzymania wprowadzenia określonych kryptoaktywów do obrotu lub rozpoczęcia obrotu wskazanymi kryptoaktywami (uprawnienie przyznane na podstawie art. 94 ust. 1 lit. v rozporządzenia 2023/1114) wskazuje okres obowiązywania wstrzymania, który jest nie dłuższy niż 30 dni. W przypadku zawieszenia obrotu wskazanymi kryptoaktywami Komisja może wskazać termin obowiązywania zawieszenia. Jeśli tego nie uczyni, zawieszenie obowiązuje do momentu uchylenia

decyzji zawierającej żądanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b, w przypadku gdy po jej wydaniu Komisja stwierdzi, że nie zachodzą przesłanki, o których mowa w tym przepisie. Termin obowiązywania zawieszenia zgodnie z ust. 2 może zostać przedłużony w przypadku uzasadnionych obaw, że w dniu jego upływu będą nadal zachodziły przesłanki, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b. Dostawca usług w zakresie kryptoaktywów prowadzący platformę obrotu kryptoaktywami, który zawiesił lub wykluczył kryptoaktywa z obrotu, ma obowiązek poinformowania o tej czynności Komisję oraz podania tej informacji do publicznej wiadomości. Natomiast KNF zobowiązano zgodnie z ust. 3 do podania do publicznej wiadomości informacji o wystąpieniu z żądaniem wstrzymania wprowadzenia określonych kryptoaktywów do obrotu lub rozpoczęcia obrotu wskazanymi kryptoaktywami lub zawieszenia obrotu wskazanymi kryptoaktywami lub wykluczenia z obrotu wskazanych kryptoaktywów oraz o przyczynach, które je uzasadniają.

- 68) Zgodnie z **art. 96** Komisja, w przypadku gdy wpływ wywierany przez akcjonariuszy lub udziałowców, którzy posiadają znaczne pakiety akcji lub udziałów w dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów, może być niekorzystny dla prawidłowego i ostrożnego zarządzania tym dostawcą usług w zakresie kryptoaktywów, może podjąć, w drodze decyzji, odpowiednie środki nadzorcze w celu przeciwdziałania tym ryzykom. Zgodnie z niniejszym przepisem tymi środkami może być nakazanie zaprzestania wywierania takiego wpływu, przy czym Komisja wskazuje termin oraz zakres podjęcia stosownych czynności, lub nałożenie zakazu wykonywania prawa głosu przez akcjonariusza lub udziałowca z posiadanych akcji lub udziałów dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów. Komisja dokonując oceny, czy zachodzi przesłanka do tego zakazu będzie odpowiednio stosowała przepisy art. 84 ust. 1 i 4 rozporządzenia 2023/1114. W ust. 3 wskazuje się, że w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, wykonywanie przez akcjonariusza lub udziałowca prawa głosu ze wszystkich posiadanych akcji lub udziałów dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów jest bezskuteczne. Ponadto zgodnie z ust. 4 uchwała walnego zgromadzenia lub zgromadzenia wspólników dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów uznawana jest za nieważną, jeżeli przy jej podejmowaniu wykonano prawo głosu z udziałów lub akcji, w stosunku do których Komisja wydała na podstawie niniejszego przepisu decyzję w przedmiocie zakazu wykonywania prawa głosu, chyba że uchwała spełnia wymogi kworum oraz większości głosów oddanych bez uwzględnienia głosów nieważnych. Prawo wytoczenia powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały będzie

przysługiwało również Komisji. Dodatkowo przepis wskazuje, że przepisy art. 252 i art. 425 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych stosuje się odpowiednio. Przepis ust. 6 precyzuje, że w przypadku zakazu wykonywania prawa głosu przez udziałowca lub akcjonariusza z posiadanych udziałów lub akcji dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów, Komisja może nakazać zbycie udziałów lub akcji w wyznaczonym terminie. Ust. 7 wskazuje jakie będą konsekwencje w przypadku niezastosowania się do decyzji Komisji, o której mowa w ust. 6. Art. 68 ust. 3 rozporządzenia 2023/1114 dotyczy wpływu wywieranego również przez udziałowców. Zgodnie z ust. 8 przepisów ust. 1–7 nie stosuje się do dostawców usług w zakresie kryptoaktywów, o których mowa w art. 59 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2023/1114. Ust. 9 wskazuje, że decyzje w sprawach, o których mowa w ust. 1, podlegają natychmiastowemu wykonaniu.

69) **Art. 97** służy rozszerzeniu środków nadzorczych na podstawie art. 94 ust. 1 rozporządzenia 2023/1114, który zezwala na przyjęcie dodatkowych uprawnień nadzorczych i dochodzeniowych w prawie krajowym, celem realizacji obowiązków spoczywających na nich na mocy tytułów II–VI tego rozporządzenia. Projektowany przepis urzeczywistnia zasadę transparentności uprawniając Komisję do podawania do publicznej wiadomości istotnych informacji, które mogą mieć wpływ na ocenę kryptoaktywów będących przedmiotem oferty publicznej, już dopuszczonych do obrotu albo na funkcjonowanie rynku kryptoaktywów, aby zapewnić ochronę interesów posiadaczy kryptoaktywów, w szczególności posiadaczy detalicznych, lub na sprawne działanie tego rynku, przez zamieszczenie tych informacji na stronie internetowej Komisji. Celem niniejszego przepisu jest ochrona klientów i zapewnienie prawidłowego funkcjonowania rynku, co jest zgodne z art. 94 ust. 1 lit. s rozporządzenia 2023/1114. Zauważyć należy, że KNF może wydać podmiotowi nadzorowanemu lub trzeciemu, któremu dostawca usług w zakresie kryptoaktywów zlecił wykonywanie czynności związanych z usługą w zakresie kryptoaktywów na zasadach określonych w art. 73 rozporządzenia 2023/1114, zalecenie opublikowania przez nich informacji na ich stronach internetowych, które mogą wpłynąć na ocenę wcześniej wspomnianych elementów (ust. 1). Dodatkowo Komisja określa również zakres tych informacji i okres, przez który będą dostępne na tych stronach internetowych.

70) **Art. 98**, który służy zapewnieniu stosowania art. 94 ust. 3 lit. h rozporządzenia 2023/1114, wyposaża KNF w uprawnienia do prostowania fałszywych lub wprowadzających w błąd informacji podanych do publicznej wiadomości poprzez

zamieszczenie tego sprostowania na swojej stronie internetowej albo zobowiązania podmiotów nadzorowanych lub innych osób, które opublikowały i rozpowszechniły fałszywe, tudzież wprowadzające w błąd informacje do niezwłocznego sprostowania tych informacji i podania tego sprostowania do publicznej wiadomości. Wskazany został minimalny okres, w którym sprostowanie będzie dostępne na stronie internetowej Komisji (rok od dnia jego udostępnienia). Podanie do publicznej wiadomości ww. sprostowania będzie następowało za pośrednictwem agencji informacyjnej, o której mowa w art. 58 ustawy o ofercie publicznej. Koszt podania sprostowania do publicznej wiadomości za pośrednictwem agencji informacyjnej będzie ponosił podmiot nadzorowany, który opublikował lub rozpowszechnił fałszywe lub wprowadzające w błąd informacje. Środki te służą zapewnieniu prawidłowego funkcjonowania rynku kryptoaktywów oraz rzetelnego informowania opinii publicznej o jego funkcjonowaniu.

71) **Art. 99** przyznaje Komisji środek nadzorczy polegający na możliwości nakazania posiadaczom kryptoaktywów ograniczenia rozmiaru otwartych pozycji w kryptoaktywach. Dotyczy to również ekspozycji na kryptoaktywa. Zastosowanie projektowanego środka będzie możliwe wyłącznie w celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania rynku kryptoaktywów lub bezpieczeństwa obrotu na tym rynku. Wprowadzenie tego uprawnienia jest podyktowane potrzebą zapewnienia organom właściwym państw członkowskich odpowiednich uprawnień zgodnie z art. 94 ust. 1 lit. z rozporządzenia 2023/1114.

72) **Art. 100** w ust. 1 wskazuje się możliwość w przypadku naruszenia przepisów art. 36 ust. 1 lub 2 nakazania przez Komisję zbycia udziałów lub akcji w wyznaczonym terminie. Ust. 2 określa, że w przypadku niezbycia udziałów lub akcji w terminie wyznaczonym zgodnie z ust. 1, Komisja może nałożyć na udziałowca lub akcjonariusza emitenta tokenów powiązanych z aktywami lub dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów karę pieniężną do wysokości 1 000 000 zł lub cofnąć zezwolenie udzielone emitentowi tokenów powiązanych z aktywami lub dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów. Ust. 3 określa, że w przypadku niezapłacenia w terminie ww. kary pieniężnej, Komisja może nakazać emitentowi tokenów powiązanych z aktywami lub dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów, którego udziałowcem lub akcjonariuszem jest podmiot, na który została nałożona ta kara, przekazanie na poczet niezapłaconej kary pieniężnej wraz z odsetkami za zwłokę wszelkich płatności dokonywanych przez emitenta tokenów powiązanych z aktywami lub dostawcę usług w zakresie

kryptoaktywów na rzecz tego udziałowca lub akcjonariusza, w kwocie odpowiadającej tej karze wraz z odsetkami za zwłokę.

- 73) **Art. 101** stanowi, że w przypadku niedokonania powiadomienia, o którym mowa w art. 29 ust. 1 projektu ustawy lub powiadomienia, o którym mowa w art. 41 ust. 1 lub art. 83 ust. 1 rozporządzenia 2023/1114, Komisja może nałożyć karę pieniężną w wysokości do 500 000 zł. Należy wskazać, że art. 41 ust. 8 oraz 83 ust. 9 rozporządzenia 2023/1114 nadają organowi właściwemu możliwość wyznaczenia maksymalnego terminu na sfinalizowanie planowanego nabycia odpowiednio emitenta tokenów powiązanych z aktywami lub dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów. Przepis ten stanowi skorzystanie z uprawnienia przewidzianego w art. 94 ust. 1 lit. v rozporządzenia 2023/1114, które upoważnia organ właściwy do zastosowania wszelkich niezbędnych środków w celu zapewnienia, aby podmiot objęty nadzorem przestrzegał przepisów tego rozporządzenia, włączenie z żądaniem zaprzestania wszelkich praktyk lub postępowania, które organ właściwy uznaje za sprzeczne z tym rozporządzeniem. Przepis ust. 2 wskazuje, że kara ta może również zostać nałożona w przypadku nabycia lub objęcia udziałów lub akcji w przypadku wyrażenia przez Komisję sprzeciwu, o którym mowa w art. 41 ust. 6 lub art. 83 ust. 7 rozporządzenia 2023/1114. Ponadto Komisja będzie miała prawo również nałożyć ww. karę w przypadku nabycia lub objęcia udziałów lub akcji przed upływem terminu, o którym mowa w art. 41 ust. 4 lub art. 83 ust. 4 rozporządzenia 2023/1114, lub okresu zawieszenia, o którym mowa w art. 41 ust. 5 lub art. 83 ust. 6 rozporządzenia 2023/1114, jak również w przypadku nabycia lub objęcia udziałów lub akcji po upływie wyznaczonego przez Komisję terminie na to nabycie lub objęcie zgodnie art. 41 ust. 8 lub art. 83 ust. 9 rozporządzenia 2023/1114. Zgodnie z ust. 3 Komisja może nałożyć karę pieniężną, o której mowa w ust. 1, także na osobę fizyczną działającą w imieniu lub interesie osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej w przypadkach, o których mowa w ust. 1. Ust. 4 umożliwia Komisji nakazanie ogłoszenia rozstrzygnięcia w dwóch dziennikach ogólnopolskich lub w inny sposób na koszt strony postępowania.
- 74) **Art. 102** uprawnia KNF do nałożenia na kontrolowanego kary pieniężnej w wysokości do 20.000.000 zł jeżeli kontrolowany uniemożliwia lub utrudnia rozpoczęcie lub przeprowadzenie kontroli.
- 75) **Art. 103** uprawnia KNF do nałożenia sankcji administracyjnych. Przepis ten wymienia kary pieniężne w wysokościach odpowiednio 5 000 000 zł (dotyczą oferującego, emitenta tokenów powiązanych z aktywami lub tokenów będących e-pieniędzem, osoby

ubiegającej się o dopuszczenie do obrotu kryptoaktywów oraz dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów) oraz 2 500 000 zł (dotyczą osób fizycznych) nakładane w przypadku niewykonania albo nienależytego wykonania określonych w ustawie obowiązków powiązanych ze środkami nadzoru. Są to nie tylko nienależyte wykonywanie i niewykonywanie obowiązków ustawowych, ale także obowiązków wynikających bezpośrednio z uprzednio nałożonych przez KNF nakazów, a także zakazów. Adresatami niniejszego przepisu są oferujący, emitenci tokenów powiązanych z aktywami lub tokenów będących e-pieniędzem, osoby ubiegające się o dopuszczenie do obrotu kryptoaktywów i dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów. Przepisy opisujące środki nadzorcze wskazują podmioty, na które możliwe jest nałożenie określonej sankcji lub kary. Przepis również gwarantuje możliwość nałożenia kary administracyjnej w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem obowiązku nałożonego uprzednio przez KNF w ramach zastosowanych środków nadzoru. Do takich środków należy środek określony w art. 99 ustawy, zgodnie z jego brzmieniem KNF może nakazać posiadaczowi kryptoaktywa ograniczenie otwartych pozycji w kryptoaktywach lub ekspozycji na nie, jeżeli będzie to niezbędne do zagwarantowania prawidłowego funkcjonowania rynku kryptoaktywów, jak również obrotu na tym rynku. KNF powinien mieć tak jak w innych przypadkach wymienionych w art. 94 możliwość nałożenia kary pieniężnej także i w tym przypadku. Przepis wzoruje się na przepisie art. 176g ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, który odnosi się do podobnego obowiązku z art. 32e ustawy o obrocie instrumentami finansowymi. Przepis określa górną granicę wysokości kary pieniężnej. Organ może nałożyć karę w niższej wysokości, nie może ona jednak być wyższa niż odpowiednio 5 000 000 i 2 500 000 zł. Możliwe jest zatem miarkowanie przez KNF kary, o której mowa w tym artykule, po zapoznaniu się z konkretnym stanem faktycznym, określeniu wagi oraz stopnia naruszenia. Dyrektywy wymiaru kary pieniężnej można odnaleźć w art. 189d KPA. Pozostałe przepisy niniejszego rozdziału wynikają głównie z art. 111 rozporządzenia 2023/1114, który zezwala na przyznanie właściwym organom uprawnień do stosowania odpowiednich kar administracyjnych i innych środków administracyjnych w związku z naruszeniami określonymi w tym przepisie rozporządzenia.

76) **Art. 104** określa wysokość kar pieniężnych, które KNF może nakładać na podmioty nadzorowane w przypadku naruszenia przez nie przepisów art. 23 ust. 1, 3 lub 6 projektowanej ustawy lub obowiązku przekazania informacji lub dokumentów, o

których mowa w tych przepisach, w terminach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 23 ust. 9 projektowanej ustawy lub przepisów art. 17, art. 19, art. 22, art. 23, art. 25, art. 27–40, art. 46 i 47, art. 49–51, lub art. 53 i art. 55 rozporządzenia 2023/1114 lub przepisów aktów delegowanych na podstawie art. 6 ust. 12, art. 17 ust. 8, art. 19 ust. 10 i 11, art. 22 ust. 6, art. 31 ust. 5, art. 32 ust. 5, art. 35 ust. 6, art. 36 ust. 4, art. 38 ust. 5, lub art. 51 ust. 10 i 15 tego rozporządzenia lub przepisów aktów wykonawczych wydanych na podstawie art. 19 ust. 10 lub art. 22 ust. 7 tego rozporządzenia lub niewykonania zalecenia, o którym mowa w art. 82. Zalecenia, o których mowa w art. 82 projektu ustawy, dotyczą m.in. rozpatrywania skarg, polityki, procedury i metodologii zapobiegania konfliktom interesów, wymogów w zakresie funduszy własnych, rezerwy aktywów, instrumentów finansowych, które można uznać za instrumenty wysoce płynne i instrumenty o minimalnym ryzyku rynkowym i kredytowym oraz minimalnym ryzyku koncentracji, w jakie może inwestować emitent tokenów. Podobnie jak w przypadku większości zaleceń wydawanych przez KNF wobec podmiotów nadzorowanych rynku finansowego, dotyczą one obowiązku poprawy zarządzania danym obszarem, osiągnięcia celu opisanego normą ostrożnościową, a nie wykonania jednej, konkretnie wskazanej czynności prawnej albo faktycznej. Zalecenia wskazują obszar wymagający poprawy, czyli cel jaki należy osiągnąć, jakim jest zgodność z normą ostrożnościową. Podmiot nadzorowany może osiągnąć ten cel na różne prawnie dopuszczalne sposoby (w przypadku normy koncentracji zaangażowania może np. zdynamizować działalność w jednym obszarze, albo ograniczyć ją w innym).

Przepis ten stanowi wykonanie art. 111 (Kary administracyjne i inne środki administracyjne) rozporządzenia 2023/1114, który umożliwia nadanie organowi właściwemu uprawnienia do nakładania administracyjnych kar pieniężnych i innych środków administracyjnych (w tym np. zaleceń) na nadzorowane podmioty. Niezależnie od nałożenia kary pieniężnej na oferującego, emitenta tokenów powiązanych z aktywami lub tokenów będących e-pieniędzem lub osobę ubiegającą się o dopuszczenie do obrotu kryptoaktywów za naruszenie przepisów rozporządzenia 2023/1114 Komisja może również nakazać podmiotowi, który dopuścił się danego naruszenia lub nie wykonał zalecenia, zaprzestanie tego naruszenia i niepodejmowanie tego działania w przyszłości, lub wykonanie tego zalecenia, nałożyć na osobę odpowiedzialną za naruszenie lub niewykonanie zalecenia karę pieniężną do określonej wysokości oraz, w przypadku gdy naruszenie to ma charakter poważny, wystąpić z wnioskiem o odwołanie

ze składu organu zarządzającego osoby odpowiedzialnej za stwierdzone naruszenie. Wskazać należy, że użycie terminu „poważnego charakteru” jest tożsame z użyciem tego terminu w ustawie o obrocie instrumentami finansowymi, gdzie została wprowadzona analogiczna terminologia. Nakaz zaprzestania określonego działania wprowadza gradację ingerencji KNF w swobodę działalności gospodarczej przedsiębiorcy. Co do zasady, to przedsiębiorca powinien samodzielnie podjąć takie działania, które pozwolą trwale osiągnąć stan zgodności z normą prawa. Władcza ingerencja organu nadzoru nakazująca zaprzestanie, lub podjęcie określonego działania, będzie mieć miejsce dopiero kiedy przedsiębiorca nie podejmie skutecznych działań. Kolejnym krokiem może być zastosowanie sankcji. Nadanie Komisji powyższych uprawnień do stosowania odpowiednich kar i środków administracyjnych stanowi wykonanie przepisów art. 111 ust. 2 lit. b oraz d, ust. 5 lit. b oraz e rozporządzenia 2023/1114. Ust. 4 stanowi, że w przypadku gdy jest możliwe ustalenie kwoty korzyści osiągniętej lub straty unikniętej w wyniku tego naruszenia lub niewykonania zalecenia, kara pieniężna, o której mowa w ust. 1, 2 i ust. 3 pkt 2 może być nałożona do wysokości dwukrotności tej kwoty. Ust. 4 określa co stanowi całkowity roczny przychód w przypadku gdy podmiot nadzorowany jest jednostką dominującą, która sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe, albo jednostką zależną od jednostki dominującej, która sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe. Wysokość maksymalnej wysokości kar pieniężnych wynika odpowiednio z przepisów art. 111 ust. 2 lit. d oraz ust. 3 lit. a, b d rozporządzenia 2023/1114. Ust. 6 precyzuje, że Komisja w przypadku cofnięcia zezwolenia zgodnie z art. 24 ust. 1 lit. b–d oraz g rozporządzenia 2023/1114, jeżeli uzasadnia to charakter naruszenia przez emitenta tokenów powiązanych z aktywami, może nałożyć środki i sankcje, o których mowa w ust. 1–3.

77) **Art. 105** ust. 1 określa środki, jakie Komisja może zastosować w przypadku naruszenia przez dostawcę usług w zakresie kryptoaktywów przepisów art. 6 ust. 4, art. 23 ust. 2, 3 lub 6 projektowanej ustawy lub obowiązku przekazania informacji lub dokumentów, o których mowa w tych przepisach, w terminach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 23 ust. 9, przepisów aktów wykonawczych wydanych na podstawie art. 4 ust. 4, art. 14 projektowanej ustawy lub przepisów art. 22 ust. 3, art. 40 ust. 2, art. 64 ust. 8 i art. 65–82 rozporządzenia 2023/1114 lub przepisów aktów delegowanych wydanych na podstawie art. 66 ust. 6, art. 68 ust. 10, art. 71 ust. 5, art. 72 ust. 5, art. 76 ust. 16, tego rozporządzenia lub przepisów aktów wykonawczych wydanych na podstawie art. 22 ust. 7 tego rozporządzenia. Na tej podstawie, zgodnie z przepisami

art. 111 rozporządzenia 2023/1114, Komisja może nałożyć karę pieniężną zarówno na osobę odpowiedzialną za zaistniałe naruszenie, jak i dostawcę usług w zakresie kryptoaktywów. Ust. 2 natomiast określa, że w przypadku naruszenia przez dostawcę usług w zakresie kryptoaktywów ww. przepisów, Komisja, niezależnie od zastosowania kary pieniężnej, o której mowa w tym przepisie może zastosować inne odpowiednie środki tj. może zakazać świadczenia usług w zakresie kryptoaktywów (w przypadku instytucji kredytowej, centralnego depozytu papierów wartościowych, firmy inwestycyjnej, uczestnika rynku, instytucji pieniądza elektronicznego, spółki zarządzającej UCITS lub zarządzającego alternatywnym funduszem inwestycyjnym, którym zezwolono na świadczenie usług w zakresie kryptoaktywów). Zgodnie z ust. 3 w przypadku gdy jest możliwe ustalenie kwoty korzyści osiągniętej lub straty unikniętej w wyniku wskazanego w tym artykule naruszenia, kara pieniężna może być nałożona do wysokości dwukrotności tej kwoty. Ponadto określa się co stanowi całkowity roczny przychód w przypadku, gdy podmiot nadzorowany jest jednostką dominującą, która sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe, albo jednostką zależną od jednostki dominującej, która sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe. Ust. 5 z kolei doprecyzowuje jakich dodatkowych środków może użyć Komisja w przypadku naruszeń, o których mowa w ust. 1 tego artykułu. Tymi środkami są: nakaz zaprzestania działań skutkujących powstaniem naruszenia i niepodejmowania tych działań w przyszłości wobec dostawców usług w zakresie kryptoaktywów, zakaz pełnienia funkcji członka zarządu lub rady dyrektorów lub funkcji kierowniczych u dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów przez okres nie krótszy niż miesiąc i nie dłuższy niż rok wobec osoby odpowiedzialnej za naruszenie, zakaz pełnienia funkcji członka zarządu lub rady dyrektorów lub funkcji kierowniczych w podmiotach będących dostawcami usług w zakresie kryptoaktywów przez okres nie krótszy niż 10 lat i nie dłuższy niż 15 lat wobec osoby odpowiedzialnej za naruszenie – w przypadku gdy doszło do ponownego naruszenia, oraz wystąpienie z wnioskiem o odwołanie członka zarządu lub rady dyrektorów odpowiedzialnego za stwierdzone naruszenie, w przypadku gdy te naruszenia mają charakter poważny. Ust. 6 uwzględnia sankcjonowanie niewykonania lub nienależytego wykonania przez dostawcę usług w zakresie kryptoaktywów prowadzącego platformę obrotu kryptoaktywami obowiązków nałożonych przez KNF na podstawie art. 96 ust. 1 ustawy. Ust. 7 precyzuje, że Komisja w przypadku cofnięcia zezwolenia zgodnie z art. 64 ust. 1 lit. d–g rozporządzenia

2023/1114, jeżeli uzasadnia to charakter naruszenia, może nałożyć środki i sankcje, o których mowa w ust. 1 i 5.

- 78) **Art. 106** przewiduje, że w przypadku naruszenia przez podmiot wykorzystujący nazwę domeny internetowej lub posiadający tytuł prawny do tej domeny obowiązku wykonania żądania Przewodniczącego Komisji, o którym mowa art. 76 ust. 8, Komisja może nałożyć karę pieniężną do wysokości 1 000 000 zł. Rozwiązanie to jest konsekwencją wprowadzenia obowiązku publikowania komunikatu przez podmiot wykorzystujący nazwę domeny internetowej lub posiadającej tytuł prawny do tej domeny fakcie publikacji tych informacji na Liście ostrzeżeń publicznych Komisji Nadzoru Finansowego oraz o ich treści. W celu gwarancji obowiązku wykonania żądania zasadne jest wprowadzenie dodatkowej sankcji administracyjnej.
- 79) **Art. 107** wskazuje, że w przypadku gdy emitent kryptoaktywów, oferujący lub osoba ubiegająca się o dopuszczenie do obrotu kryptoaktywów nie wykonuje obowiązków, o których mowa w art. 88 ust. 1 lub 3 rozporządzenia 2023/1114 lub w przepisach aktu wykonawczego wydanego na podstawie art. 88 ust. 4 rozporządzenia, lub wykonuje je nienależycie, Komisja może nałożyć karę pieniężną do wysokości nieprzekraczającej kwoty 4 456 800 zł na osobę odpowiedzialną za zaistniałe naruszenie w przypadku osób fizycznych, oraz w przypadku osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej do wysokości 11 142 000 zł albo kwoty stanowiącej równowartość 2% całkowitego rocznego przychodu tego emitenta, oferującego lub osoby ubiegającej się o dopuszczenie do obrotu w ostatnim zbadanym sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy, jeżeli kwota stanowiąca tę równowartość przekracza 11 142 000 zł. Maksymalna wysokość tych kar pieniężnych została ustalona na podstawie art. 111 ust. 5 lit. i–j rozporządzenia 2023/1114. Ponadto wskazuje się, że w przypadku gdy jest możliwe ustalenie kwoty korzyści osiągniętej lub straty unikniętej w wyniku wskazanego w tym artykule naruszenia, kara pieniężna może być nałożona do wysokości trzykrotności tej kwoty oraz określa się co stanowi całkowity roczny przychód w przypadku, gdy emitent kryptoaktywów, oferujący lub osoba ubiegająca się o dopuszczenie do obrotu jest jednostką dominującą albo jednostką zależną od tej jednostki dominującej. Przepis ten obejmuje wykonywanie nadzoru w zakresie ujawniania i zapobiegania nadużyciom na rynku kryptoaktywów. Zasadne jest objęcie tym przepisem wszystkich emitentów (także kryptoaktywów innych niż tokeny powiązane z aktywami lub tokeny będące pieniądzem elektronicznym). W przypadku tych emitentów możliwe jest, że będą to również osoby fizyczne, co wynika m.in. z

definicji pojęcia emitenta na gruncie rozporządzenia MiCA. Również i tacy emitenci będą mieli obowiązki w zakresie informacji poufnych (podawanie do publicznej wiadomości), o których mowa w art. 88 ust. 1–3 rozporządzenia MiCA. Konieczne jest zatem objęcie tych osób przepisem sankcyjnym. W związku z tym doprecyzowano zakres podmiotowy przepisu. W przypadku deliktów stanowiących naruszenie art. 88 rozporządzenia MiCA, prawodawca europejski ustalił maksymalną kwotę kar pieniężnych na równowartość co najmniej 1 000 000 euro w przypadku osób fizycznych i 2 500 000 euro w przypadku osób prawnych (art. 111 ust. 5 lit. i oraz lit. j w związku z ust. 1 lit. e rozporządzenia MiCA). Wyższa sankcja powinna objąć nie tylko osoby prawne, ale również jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej. W związku z tym, że art. 88 rozporządzenia MiCA przewiduje wydanie rozporządzenia wykonawczego, zasadne jest, celem uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych, objęcie przepisem sankcyjnym również naruszenia przepisów tego aktu, dotyczącego podania informacji poufnej do publicznej wiadomości oraz opóźniania jej podawania. Przepisy dotyczące informacji poufnej mają zasadnicze znaczenie dla transparentności wobec uczestników rynku. Uzupełnienie zapewni pełną możliwość skutecznego sankcjonowania naruszeń związanych z obowiązkami wynikającymi z wymienionych przepisów.

- 80) **Art. 108** nadaje Komisji uprawnienie do nałożenia kary pieniężnej na podmiot, który narusza zakazy w zakresie wykorzystywania i bezprawnego ujawniania informacji poufnych oraz manipulacji na rynku, o których mowa w art. 89 ust. 2 lub 3, art. 90 ust. 1 lub art. 91 ust. 1 rozporządzenia 2023/1114, do wysokości 22 284 000 zł – na podmiot, który dopuścił się naruszenia, będący osobą fizyczną, natomiast w przypadku podmiotu będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej do wysokości 66 852 000 zł albo kwoty stanowiącej równowartość 15% całkowitego rocznego przychodu podmiotu, który dopuścił się naruszenia, według ostatniego dostępnego sprawozdania finansowego zatwierdzonego przez organ zarządzający, jeżeli kwota stanowiąca tę równowartość przekracza 66 852 000 zł, zgodnie z art. 111 ust. 5 lit. i tego rozporządzenia. W przypadku, gdy jest możliwe ustalenie kwoty korzyści osiągniętej lub straty unikniętej w wyniku wskazanego w tym artykule naruszenia, kara pieniężna może być nałożona do wysokości trzykrotności tej kwoty. W przypadku deliktów dotyczących wskazanych przepisów rozporządzenia MiCA, prawodawca europejski ustalił maksymalną kwotę sankcji na równowartość co najmniej 5 000 000 euro w przypadku osób fizycznych i 15 000 000 euro w przypadku

osób prawnych, co zostało odzwierciedlone w brzmieniu omawianego przepisu (art. 111 ust. 5 lit. i oraz lit. j w związku z ust. 1 lit. e rozporządzenia MiCA). Wyższa sankcja powinna dotyczyć nie tylko osób prawnych, ale również jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej.

- 81) **Art. 109** określa środki, jakie może podjąć Komisja w przypadku naruszeń obowiązków, o których mowa w art. 92 ust. 1 rozporządzenia 2023/1114, lub w przepisach aktu delegowanego wydanego na podstawie art. 92 ust. 2 rozporządzenia 2023/1114, tj. w zakresie zapobiegania i wykrywania nadużyć na rynku kryptoaktywów. Zgodnie z art. 111 ust. 5 tego rozporządzenia państwa członkowskie są zobowiązane do nadania organom właściwym uprawnień do nakładania administracyjnych kar pieniężnych za naruszenie m.in. wskazanych wyżej obowiązków. Ust. 1 projektowanego artykułu nadaje Komisji uprawnienie do nałożenia kary pieniężnej do wysokości 22 284 000 zł na osobę zawodowo pośredniczącą w zawieraniu transakcji lub realizującą transakcje związane z kryptoaktywami będącą osobą fizyczną, natomiast w przypadku osoby zawodowo pośredniczącej w zawieraniu transakcji lub realizującej transakcje związane z kryptoaktywami będącej osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej do wysokości 66 852 000 zł albo kwoty stanowiącej równowartość 15% całkowitego rocznego przychodu osoby zawodowo pośredniczącej w zawieraniu transakcji lub realizującej transakcje związane z kryptoaktywami według ostatniego dostępnego sprawozdania finansowego zatwierdzonego przez organ zarządzający, jeżeli kwota stanowiąca tę równowartość przekracza 66 852 000 zł. Maksymalna wysokość tych kar została wyznaczona zgodnie z art. 111 ust. 5 lit. j rozporządzenia 2023/1114. W przypadku gdy jest możliwe ustalenie kwoty korzyści osiągniętej lub straty unikniętej w wyniku naruszenia, kara pieniężna może być nałożona do wysokości dwukrotności tej kwoty. Ust. 3 wskazuje, że w przypadku wskazanych w tym przepisie naruszeń Komisja może również zakazać świadczenia usług w zakresie kryptoaktywów (w przypadku instytucji kredytowej, centralnego depozytu papierów wartościowych, firmy inwestycyjnej, uczestnika rynku, instytucji pieniądza elektronicznego, spółki zarządzającej UCITS lub zarządzającego alternatywnym funduszem inwestycyjnym, którym zezwolono na świadczenie usług w zakresie kryptoaktywów) lub nakazać osobie odpowiedzialnej za naruszenie zaprzestanie działań skutkujących powstaniem tego naruszenia i niepodejmowanie takich działań w przyszłości. Przepis ten wdraża przepis art. 111 ust. 5 lit. d rozporządzenia 2023/1114. Ust. 4 określa co stanowi całkowity roczny

przychód w przypadku, gdy osoba zawodowo pośrednicząca w zawieraniu transakcji lub realizująca transakcje związane z kryptoaktywami jest jednostką dominującą, która sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe, albo jednostką zależną od jednostki dominującej. Art. 92 ust. 1 rozporządzenia 2023/1114 dotyczy osób zawodowo pośredniczących w zawieraniu transakcji lub realizujących transakcje związane z kryptoaktywami. Stąd konieczność doprecyzowania zakresu podmiotowego przepisu ustawy w kontekście zróżnicowanej wysokości kar. W przypadku deliktu stanowiącego naruszenie art. 92 ust. 1 rozporządzenia MiCA, prawodawca europejski ustalił maksymalną wysokość sankcji na równowartość co najmniej 5 000 000 euro w przypadku osób fizycznych i 15 000 000 euro w przypadku osób prawnych (por. art. 111 ust. 5 lit. i oraz lit. j w związku z ust. 1 lit. e rozporządzenia 2023/1114). Sankcje pieniężne należy zatem zróżnicować w zależności czy osoba zawodowo pośrednicząca w zawieraniu transakcji lub realizująca transakcje związane z kryptoaktywami jest osobą fizyczną, czy też osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej. Wyższa sankcja powinna dotyczyć nie tylko osób prawnych, ale również jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej. W związku z tym, że wskazany przepis przewiduje wydanie rozporządzenia delegowanego, zasadne jest, celem uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych, uwzględnienie w przepisie sankcyjnym naruszenia również tego aktu, regulującego rozwiązanie, systemy i procedury służące wykonaniu nałożonego przez art. 92 rozporządzenia MiCA obowiązku. Zapewni to pełną możliwość skutecznego sankcjonowania naruszeń związanych z obowiązkami wynikającymi z wymienionych przepisów. Ust. 5 precyzuje, że Komisja w przypadku cofnięcia zezwolenia zgodnie z art. 64 ust. 1 lit. d–g rozporządzenia 2023/1114, jeżeli uzasadnia to charakter naruszenia, może nałożyć środki i sankcje, o których mowa w ust. 1 i ust. 3 pkt 2.

- 82) **Art. 110** określa dodatkowe środki jakie Komisja może stosować w przypadku naruszeń przepisów związanych z podawaniem informacji poufnych do publicznej wiadomości, zakazem manipulacji na rynku oraz zapobieganiem nadużyciom na rynku i ich wykrywaniem, tj. art. 88 ust. 1–3, art. 89 ust. 2 lub 3, art. 90 ust. 1, art. 91 ust. 1 lub art. 92 ust. 1 rozporządzenia 2023/1114 lub przepisów aktów wykonawczych wydanych na podstawie art. 88 ust. 4 lub przepisów aktów delegowanych wydanych na podstawie art. 92 ust. 2 tego rozporządzenia. Środki te obejmują nakaz wobec podmiotu, który dopuścił się naruszenia, wydania korzyści osiągniętej lub wyrównanie straty unikniętej w wyniku naruszenia, o ile możliwe jest ich ustalenie, zakaz wobec osoby

odpowiedzialnej za naruszenie pełnienia funkcji członka zarządu lub rady dyrektorów lub funkcji kierowniczych w podmiotach będących dostawcami usług w zakresie kryptoaktywów przez okres nie krótszy niż miesiąc i nie dłuższy niż rok, a w przypadku gdy doszło do ponownego naruszenia ww. przepisów przez okres nie krótszy niż 10 lat i nie dłuższy niż 15 lat, zakaz wobec członków zarządu lub rady dyrektorów dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów lub innych osób odpowiedzialnych za naruszenie, zawierania transakcji na własny rachunek, których przedmiotem są kryptoaktywa przez okres nie krótszy niż miesiąc i nie dłuższy niż rok oraz nakaz osobom odpowiedzialnym za naruszenia zaprzestanie działań skutkujących powstaniem tych naruszeń i niepodejmowanie takich działań w przyszłości. Nadanie Komisji powyższych uprawnień do stosowania odpowiednich sankcji i środków nadzorczych stanowi wykonanie przepisów art. 111 ust. 5 lit. g oraz ust. 6 rozporządzenia 2023/1114, zgodnie z którym państwa członkowskie mogą przyznać właściwym organom dodatkowe uprawnienia. W związku z tym, że przepisy art. 88 i 92 rozporządzenia 2023/1114 przewidują wydanie odpowiednio rozporządzenia wykonawczego i rozporządzenia delegowanego, zasadne jest celem uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych, objęcie przepisem sankcyjnym naruszenia również przepisów tych aktów. Akt delegowany wydany na podstawie art. 92 rozporządzenia 2023/1114 będzie regulował rozwiązania, systemy i procedury służące wykonaniu nałożonego przez art. 92 rozporządzenia 2023/1114 obowiązku. Przepisy aktu wykonawczego wydanego na podstawie art. 88 ust. 4 rozporządzenia 2023/1114 będą z kolei dotyczyły podania informacji poufnej do publicznej wiadomości oraz opóźniania jej podawania. Przepisy dotyczące informacji poufnej mają zasadnicze znaczenie dla transparentności wobec uczestników rynku. Takie rozwiązanie zapewni pełną możliwość skutecznego sankcjonowania naruszeń związanych z obowiązkami wynikającymi z wymienionych przepisów. Dodatkowo przepisy rozporządzenia MiCA w zakresie zakazu pełnienia funkcji przewidują, że ten zakaz ma obowiązywać w podmiotach będących dostawcami usług w zakresie kryptoaktywów, co nie powinno być rozumiane jako zakaz pełnienia funkcji u tego konkretnego dostawcy, w którym ta osoba aktualnie pełni funkcję.

- 83) **Art. 111** przyznaje Komisji kompetencje w postaci możliwości nałożenia, w drodze decyzji, kary pieniężnej na podmiot, który naruszył zakaz lub ograniczenia, o których mowa w art. 103, art. 104 lub art. 105 rozporządzenia 2023/1114, tj. przepisach dotyczących uprawnień Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (dalej: ESMA) oraz Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego do

tymczasowej interwencji oraz interwencji produktowej organów właściwych. Górna granica tej kary pieniężnej została ustalona na kwotę 20 000 000 zł albo kwotę stanowiącą równowartość 10 % całkowitego rocznego przychodu wykazanego w ostatnim zbadanym sprawozdaniu finansowym, jeżeli kwota stanowiąca tę równowartość przekracza kwotę 20 000 000 zł. Przepis określa również co jest uznawane za całkowity roczny przychód w przypadku, gdy podmiot jest jednostką dominującą, która sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe, lub jednostką zależną od jednostki dominującej.

- 84) **Art. 112** precyzuje, że Komisja, określając rodzaj i poziom kary administracyjnej lub innych środków administracyjnych, o których mowa w art. 96 ust. 7, art. 100 ust. 2 oraz art. 101–112, uwzględnia okoliczności określone w art. 112 ust. 1 rozporządzenia 2023/1114.
- 85) **Art. 113** precyzuje natomiast sposób obliczania równowartości w złotych kwoty wyrażonej w walucie obcej, w przypadku gdy dane finansowe w sprawozdaniu finansowym, o którym mowa w art. 104 ust. 1, 2 i 5, art. 105 ust. 1 pkt 1 i ust. 4, art. 107 ust. 1 pkt 2 i ust. 3, art. 108 ust. 1 pkt 2 i ust. 3, art. 109 ust. 1 pkt 2 i ust. 4 oraz art. 111 są podane w walucie innej niż polska. Wartość tę oblicza się według średniego kursu tej waluty ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w dniu bilansowym, na który zostało sporządzone to sprawozdanie finansowe.
- 86) **Art. 114** zobowiązuje Komisję, zgodnie z art. 114 rozporządzenia 2023/1114, do podania, w drodze uchwały, do publicznej wiadomości informacji o wydaniu decyzji w sprawach, o których mowa w art. 96 ust. 7, art. 100 ust. 2 oraz art. 101–111 projektu ustawy, w zakresie i w sposób określony w art. 114 rozporządzenia 2023/1114. Informacje przekazywane przez Komisję do publicznej wiadomości będą dostępne na jej stronie internetowej przez okres nie dłuższy niż 5 lat, licząc od dnia ich opublikowania. Wyjątkiem będą jednakże informacje dotyczące imienia i nazwiska osoby lub firmy (nazwy podmiotu), na którą została nałożona sankcja, które będą dostępne na tej stronie przez okres nie dłuższy niż jeden rok.
- 87) **Art. 115** doprecyzowuje, że środki nadzorcze będą nakładane przez Komisję w drodze decyzji. Ust. 2 nadaje decyzjom wydanym w wyniku zastosowania środków nadzoru, o których mowa w art. 83, art. 88, art. 89 ust. 1 pkt 1 i 2, art. 90 ust. 1 pkt 1 i 2 i ust. 4 pkt 1 i 2, art. 91, art. 92 ust. 1 pkt 1 i 2, art. 93 ust. 1 pkt 1 i 2, art. 94, art. 95 ust. 1 oraz art. 99 projektu ustawy rygor natychmiastowej wykonalności oraz ustala 14-dniowy termin na doręczenie uzasadnienia, który rozpoczyna swój bieg od doręczenia tej decyzji. Ust.

3 określa, że w przypadku gdy oferta publiczna kryptoaktywów lub ubieganie się o dopuszczenie do obrotu kryptoaktywów są przeprowadzane za pośrednictwem dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów, postanowienie o wszczęciu postępowania w sprawie zastosowania środków, o których mowa w art. 83, art. 88, art. 89 ust. 1 pkt 1 i 2, art. 90 ust. 1 pkt 1 i 2, art. 91, lub art. 92 ust. 1 pkt 1 i 2, decyzję o ich zastosowaniu doręcza się temu dostawcy. W przypadku większej liczby dostawców dokonujących wymienione wcześniej czynności, przepis przewiduje doręczenie postanowienia o wszczęciu postępowania i decyzji tylko jednemu z nich, bez konieczności skutecznego doręczenia wszystkim dostawcom. Takie doręczenie uznaje się za doręczenie stronie postępowania. Zgodnie z ust. 5, w przypadku braku pośrednictwa dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów, o którym mowa w ust. 3, doręczenie postanowienia o wszczęciu postępowania i decyzji następuje także przez ich opublikowanie na stronie internetowej KNF i jest skuteczne z dniem publikacji. Niezwłocznej publikacji na stronie internetowej KNF podlega komunikat o wszczęciu postępowania lub zastosowaniu środków nadzorczych, o których mowa w art. 83, art. 88, art. 89 ust. 1 pkt 1 i 2, art. 90 ust. 1 pkt 1 i 2 i ust. 4 pkt 1 i 2, art. 91, art. 92 ust. 1 pkt 1 i 2, art. 93 ust. 1 pkt 1 i 2, art. 94, , art. 96 ust. 1, art. 98 ust. 1 pkt 2 lub art. 99. Wprowadzenie przepisów tego artykułu jest niezbędne, aby szczegółowo uregulować kwestie związane z decyzjami o zastosowaniu środków nadzorczych i sankcji administracyjnych wydawanymi przez Komisję.

88) **Art. 116** uprawnia KNF do uchylenia decyzji o zastosowaniu środków nadzorczych wymienionych w art. 83, art. 88, art. 89 ust. 1 pkt 1 i 2, art. 90 ust. 1 pkt 1 i 2 i ust. 4 pkt 1 i 2, art. 92 ust. 1 pkt 1 i 2, art. 93 ust. 1 pkt 1 i 2, art. 94, art. 96 ust. 1 oraz art. 99, z urzędu lub na wniosek strony, wyłącznie wtedy, gdy ustaną opisane w ww. przepisach przyczyny ich zastosowania.

89) **Art. 117** zapewnia stosowanie art. 105 rozporządzenia 2023/1114, przyznającego prawo do wprowadzania zakazu lub ograniczenia w zakresie wprowadzania do obrotu, dystrybucji lub sprzedaży niektórych kryptoaktywów lub kryptoaktywów o pewnych określonych cechach lub rodzaju działalności lub praktyki związanej z kryptoaktywami. Zgodnie z projektowanym przepisem wyżej wskazany zakaz lub ograniczenie nakładane będą w drodze decyzji wydawanej przez Komisję, podlegającej ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Komisji Nadzoru Finansowego. Do decyzji tych będą odpowiednio stosowane przepisy KPA. Przepis określa również, że informacje o wydaniu tych decyzji są niezwłocznie podawane przez Komisję do publicznej

wiadomości za pośrednictwem agencji informacyjnej, o której mowa w art. 58 ust. 1 ustawy o ofercie publicznej.

90) **Art. 118–128** tworzą rozdział zawierający przepisy karne. Przepisy te regulują odpowiedzialność karną za popełnienie wymienionych czynów, ze wskazaniem kar w postaci grzywny, kary ograniczenia wolności oraz kary pozbawienia wolności przy jednoczesnej możliwości ich łącznego zastosowania. Odpowiedzialność karna została wprowadzona w odniesieniu do najpoważniejszych naruszeń. Podejście to, jak i sama surowość przewidzianych kar są zbieżne z podejściem wynikającym z innych ustaw regulujących funkcjonowanie rynku finansowego, gdzie za podobne lub tożsame naruszenia przewidziano odpowiedzialność karną z zastosowaniem tych samych kar oraz możliwość ich łącznego zastosowania. Surowość kar uzależniona jest od stopnia przewinienia oraz pozostaje w ścisłym związku z rodzajem czynu poddanego kryminalizacji. Przyjęte rozwiązania mają na celu zapewnienie bezpieczeństwa obrotu, w tym przede wszystkim klientów i inwestorów, i mają służyć prewencji ogólnej. Stąd relatywnie duża surowość kar, przy czym jest to maksymalne zagrożenie, a ich ewentualne wymierzenie nastąpi na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny określających zasady wymiaru kary. Z uwagi na niebagatelną wartość obrotu kryptoaktywami i rosnącą popularność kryptoaktywów wśród inwestorów w Polsce, a z drugiej strony ze względu na fakt, że rynek ten dopiero zostaje objęty nadzorem, a inwestowanie w kryptoaktywa wiąże się ze znacznym ryzykiem, brak jest podstaw do zastosowania odmiennych rozwiązań od znanych już z innych obszarów rynku finansowego, w tym przede wszystkim rynku kapitałowego. Rynek kryptoaktywów przejawia również wiele podobieństw do rynku kapitałowego w tych regulowanych obszarach, w których przewidziano zastosowanie odpowiedzialności karnej (np. w obszarze oferowania kryptoaktywów). W żadnym przypadku nie przewidziano odpowiedzialności karnej i administracyjnej za te same czyny, respektując w pełni zasadę *ne bis in idem*. Przypadki odpowiedzialności karnej ograniczono do kilku najistotniejszych naruszeń. Wszystkie czyny muszą zostać popełnione z winy umyślnej.

Art. 118 stanowi, że za dokonywanie oferty publicznej kryptoaktywa innego niż tokeny powiązane z aktywami lub tokeny będące e-pieniędzem lub ubieganie się o dopuszczenie takiego kryptoaktywa do obrotu bez wymaganego przepisami rozporządzenia 2023/1114 sporządzenia, zgłoszenia Komisji lub opublikowania dokumentu informacyjnego dotyczącego tego kryptoaktywa, podlega się grzywnie do

10 000 000 zł albo karze pozbawienia wolności do 2 lat, albo obu tym karom łącznie. Tej samej karze podlega również ten, kto dokonuje oferty publicznej tokenów powiązanych z aktywami lub ubiega się o ich dopuszczenie do obrotu bez wymaganego przepisami rozporządzenia 2023/1114 zezwolenia lub bez sporządzenia, zgłoszenia Komisji do zatwierdzenia lub bez opublikowania zatwierdzonego dokumentu informacyjnego dotyczącego tych tokenów lub bez złożenia Komisji powiadomienia, o którym mowa w art. 17 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2023/1114. Tej samej karze podlega również ten, kto dokonuje oferty publicznej tokenów będących e-pieniądzem lub ubiega się o ich dopuszczenie do obrotu bez wymaganego przepisami rozporządzenia 2023/1114 zezwolenia lub bez sporządzenia, zgłoszenia Komisji lub opublikowania dokumentu informacyjnego dotyczącego tych tokenów. Ponadto tej samej karze podlega ten, kto dopuszcza się czynu określonego w ust. 1–3, działając w imieniu lub interesie osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej. W przypadku mniejszej wagi, jego sprawca podlega mniejszej grzywnie. Podobne przepisy znajdują się w ustawie o ofercie publicznej. Dotyczą one nieprzekazania suplementu do dokumentów informacyjnych dotyczących papierów wartościowych, który dotyczy zaistnienia znaczących czynników mogących wpływać na ocenę papierów wartościowych objętych tym dokumentem. W przypadku kryptoaktywów informacja o zaistnieniu takich czynników powinna być uwzględniana w nowej, zmienionej wersji dokumentu informacyjnego. Niezależnie od tych różnic w obydwu przypadkach chronione jest podobne dobro prawne, a penalizacji podlega umyślne zatajenie przed inwestorami znaczących okoliczności mogących wpływać na ocenę przez nich oferowanego papieru wartościowego lub kryptoaktywa.

Art. 119 wprowadza kary w przypadku osób, które na terytorium jednego państwa członkowskiego Unii Europejskiej udostępniają co najmniej 150 osobom lub nieoznaczonemu adresatowi materiały marketingowe dotyczące oferty publicznej kryptoaktywa innego niż tokeny powiązane z aktywami lub tokeny będące e-pieniądzem, jeśli zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 4 ust. 2 lit. a rozporządzenia 2023/1114. Przepis ten nie stanowi ograniczenia zasady terytorialności, reguluje natomiast sytuację, w której podmiot wykonując na terytorium RP działalność transgraniczną, podlegający nadzorowi KNF, formalnie spełnia warunek wyrażony w art. 4 ust. 2 lit. a rozporządzenia 2023/1114, jednak poprzez udostępnienie materiałów marketingowych dotyczących swojej oferty, dopuszcza się w praktyce obejścia tego wymogu. Sformułowanie „na terytorium jednego państwa członkowskiego Unii

Europejskiej” służy uniknięciu wątpliwości, że wskazany limit dla udostępnianych materiałów marketingowych oferty kryptoaktywów dotyczy sytuacji, w których dochodzi do udostępniania ich na terenie przykładowo w sumie trzech państw członkowskich (limit na każde państwo członkowskie). Tej samej karze podlega również ten, kto dopuszcza się wyżej określonego czynu działając w imieniu lub interesie osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej. Analogicznie do poprzedniego przepisu, w przypadku mniejszej wagi, jego sprawca podlega niższej grzywnie. Podobna sankcja karna znajduje się w art. 99 ust. 2 ustawy o ofercie publicznej. Wskazany przepis dotyczy dokonywania oferty publicznej papierów wartościowych oraz stanowi, że karze podlega również ten, kto na terytorium jednego państwa członkowskiego udostępnia 150 osobom lub większej liczbie osób, lub nieoznaczonemu adresatowi reklamę oferty publicznej. Na wzór przepisów ustawy o ofercie publicznej, przestępstwa przewidziane w tym przepisie mają charakter publicznoskargowy i są ścigane z urzędu przez właściwe organy ścigania. Ściganie tych przestępstw nie wymaga więc wniosku lub zgody (zawiadomienia) określonej osoby, a w szczególności wniosku pokrzywdzonego. Organem ścigania właściwym miejscowo do wszczęcia i prowadzenia postępowania karnego w zakresie tych przestępstw jest organ, którego siedziba znajduje się w miejscu ich popełnienia, tj. w miejscu, w którym (z którego) sprawca proponował nabycie kryptoaktywów (zgodnie z art. 6 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny).

Art. 120 stanowi, że grzywnie w wysokości do 1 000 000 zł albo karze pozbawienia wolności do lat 2, albo obu tym karom łącznie, podlega ten kto, działając w imieniu lub w interesie osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, wbrew obowiązkowi, nie dokonuje zmiany opublikowanego dokumentu informacyjnego dotyczącego kryptoaktywów, nie przekazuje Komisji zmienionego dokumentu informacyjnego lub nie publikuje takiego dokumentu informacyjnego. Analogiczna sankcja karna znajduje się w art. 103 ustawy o ofercie publicznej. Dotyczy on nieprzekazania suplementu do dokumentów informacyjnych dotyczących papierów wartościowych, który dotyczy zaistnienia znaczących czynników mogących wpływać na ocenę papierów wartościowych objętych tym dokumentem. W przypadku kryptoaktywów informacja o zaistnieniu takich czynników powinna być uwzględniana w nowej, zmienionej wersji dokumentu informacyjnego. Niezależnie od tych różnic w obydwu przypadkach chronione jest podobne dobro prawne, a penalizacji podlega

umyślne zatajenie przed inwestorami znaczących okoliczności mogących wpływać na ocenę przez nich oferowanego papieru wartościowego lub kryptoaktywa.

Art. 121 stanowi, że osoba odpowiedzialna za informacje zawarte w dokumencie informacyjnym dotyczącym tokenów powiązanych z aktywami lub w dokumencie informacyjnym dotyczącym tokenów będących e-pieniędzem, która podaje nieprawdziwe dane lub zataja prawdziwe dane, w istotny sposób wpływające na treść informacji, podlega grzywnie w wysokości do 5 000 000 zł albo karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 5, albo obu tym karom łącznie. Tej samej karze podlega ten, kto będąc odpowiedzialnym za informacje zawarte w zmienionym dokumencie informacyjnym, podaje nieprawdziwe dane lub zataja prawdziwe dane, które w istotny sposób wpływają na wycenę kryptoaktywów oraz ten, kto dopuszcza się ww. czynów, działając w imieniu lub w interesie osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej. Ponadto w przypadku mniejszej wagi, jego sprawca podlega grzywnie do 1 000 000 zł. Analogiczna sankcja karna znajduje się w art. 100 ustawy o ofercie publicznej. Oba przypadki penalizują dezinformację w odniesieniu do treści dokumentu będącego podstawą oferty publicznej lub dopuszczenia do obrotu na rynku regulowanym papierów wartościowych czy to oferty kryptoaktywa lub jego dopuszczenia do obrotu na platformie obrotu prowadzonej przez dostawcę usług w zakresie kryptoaktywów.

Art. 122 stanowi, że kto prowadzi działalność związaną ze świadczeniem usług w zakresie kryptoaktywów, o której mowa w art. 59 lub art. 60 rozporządzenia 2023/1114, nie będąc do tego uprawnionym, podlega grzywnie w wysokości do 5 000 000 zł albo karze pozbawienia wolności do lat 5, albo obu tym karom łącznie. Tej samej karze podlega, kto dopuszcza się ww. czynu, działając w imieniu lub w interesie osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej. Analogiczna sankcja karna znajduje się w art. 178 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi.

Art. 123 stanowi, że sankcjom karnym w postaci grzywny do 1 000 000 zł albo karze pozbawienia wolności do lat 3, albo obu tym karom łącznie podlega ten, kto, będąc obowiązany do zachowania tajemnicy zawodowej, o której mowa w art. 17 projektowanej ustawy, ujawnia lub wykorzystuje informację stanowiącą taką tajemnicę. Analogicznie do wcześniejszych przepisów tożsamym karom podlega ten, kto dopuszcza się ww. czynów, działając w imieniu lub w interesie osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej. Podobne przepisy

znajdują się w innych ustawach sektorowych rynku finansowego, np. w art. 179 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi. Penalizacja złamania obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej jest niezbędna, z uwagi na istotę informacji objętych tą tajemnicą oraz potencjalne niepożądane skutki, jakie ujawnienie lub wykorzystanie takich informacji może powodować.

Zgodnie z **art. 124** kto, nie będąc do tego uprawnionym, używa w firmie (nazwie), nazwie handlowej, reklamie, informacji reklamowej lub do określenia wykonywanej przez siebie działalności gospodarczej określeń wskazujących, że jest dostawcą usług w zakresie kryptoaktywów lub określeń mogących wprowadzać w tym względzie w błąd klientów, inwestorów lub uczestników rynku, podlega grzywnie do 1 000 000 zł albo karze pozbawienia wolności do lat 2, albo obu tym karom łącznie. Tej samej karze podlega, kto dopuszcza się ww. czynów, działając w imieniu lub w interesie osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej. Podobne przepisy znajdują się w innych ustawach sektorowych rynku finansowego. Usankcjonowanie wskazanego czynu jest zasadne, gdyż używanie nazwy oraz stosowanie określeń wskazujących, że dany podmiot jest dostawcą usług w zakresie kryptoaktywów może wprowadzać w błąd uczestników rynku finansowego, co może prowadzić do negatywnych dla nich skutków, jak np. utrata zainwestowanych środków w instytucji nienadzorowanej.

Art. 125 stanowi, że karze grzywny, ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2 podlega kto nie udziela informacji lub wyjaśnień, a także nie sporządza lub nie przekazuje kopii dokumentów i innych nośników informacji, o których mowa w art. 38 ust. 1 lub 2, lub 3 projektu ustawy lub wykonuje te obowiązki nienależycie. Należy wskazać, że niewykonanie obowiązku, o którym mowa w tym przepisie projektu ustawy, będzie polegało na nieudzieleniu wymaganych informacji lub wyjaśnień w ogóle lub niesporządzeniu lub nieprzekazaniu kopii dokumentów i innych nośników informacji. Natomiast nienależyte wykonanie obowiązku, o którym mowa w ww. przepisie, może polegać na wypełnieniu go w sposób niepełny, nieprawidłowy, obstrukcyjny, nieterminowy, np. przekazanie tylko części żądanych dokumentów, przekazanie ich ze znacznym opóźnieniem mimo braku obiektywnych przeszkód do przekazania ich niezwłocznie. Jest to przepis, który stanowi środek pozwalający zapewnić skuteczne sprawowanie nadzoru. Podobne przepisy znane są już na gruncie innych ustaw sektorowych (np. art. 102 ustawy o ofercie publicznej penalizujący podobny czyn wynikający z podobnych obowiązków, jak te z art. 16 ust. 1 – por. 68

ustawy o ofercie publicznej – i przewidujący takie same kary). Utrudnianie lub udaremnianie przeprowadzenia czynności w postępowaniu wyjaśniającym jest penalizowane z kolei przez art. 20a ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym, w którym to przepisie przewidziano dokładnie takie same kary. Przestępstwa te są przestępstwami umyślnymi, do ich zaistnienia konieczne jest wykazanie winy umyślnej sprawcy, a więc odpowiedzialność karna nie będzie dotyczyć braku współpracy z organem nadzoru wynikającej z obiektywnych przyczyn np. z niemożności przedstawienia dokumentów i nośników informacji lub udzielenia wyjaśnień z powodów losowych.

Art. 126 stanowi, że grzywnie do 1 000 000 zł albo karze pozbawienia wolności do lat 3, albo obu tym karom łącznie podlega osoba, która działając w imieniu lub interesie dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów, nie dopełnia obowiązku dokonania blokady, o której mowa w art. 63 ust. 1, lub przedłużenia blokady lub wstrzymania transakcji, o których mowa w art. 64 ust. 1. Wprowadzenie ww. kary podyktowane jest istotą dokonania blokady, która ma na celu zapobieżenie manipulacji lub usiłowaniu manipulacji na rynku kryptoaktywów lub wykorzystaniu informacji poufnej.

Art. 127 stanowi, że grzywnie do 500 000 zł, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2 podlega ten, kto utrudnia lub udaremnia Komisji przeprowadzenie kontroli. Ust. 2 stanowi, że tej same karze podlega ten, kto dopuszcza się ww. czynu, działając w imieniu lub w interesie osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej.

Zgodnie z **art. 128** karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny podlega kto, działając w imieniu lub w interesie osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej wbrew obowiązkowi, o którym mowa w art. 7 ust. 1 projektowanej ustawy, nie przechowuje na trwałym nośniku dokumentacji związanej z prowadzeniem działalności związanej ze świadczeniem usług w zakresie kryptoaktywów, oraz wbrew nakazowi, o którym mowa w art. 6 ust. 5 projektowanej ustawy nie dokonuje przeniesienia na innego dostawcę usług w zakresie kryptoaktywów praw i obowiązków wynikających z umów zawartych z klientami, jak również wbrew obowiązkowi, nie wydaje dokumentów, o których mowa w art. 6 ust. 6 projektowanej ustawy. Podobny przepis funkcjonuje już w ustawie o obrocie instrumentami finansowymi (art. 184 ust. 2). Z uwagi na możliwe problemy interpretacyjne co do charakteru czynów opisanych w art. 128 projektowanej ustawy, proponuje się przepis wskazujący, że orzekanie w sprawach o czyny, o których mowa w art. 128, następuje w

trybie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia.

91) **Art. 129–157** zawierają zmiany aktów prawnych, które są konieczne do zapewnienia prawidłowego stosowania rozporządzenia 2023/1114 oraz niniejszej ustawy. Zmiany przewidziano w:

1. ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego;
2. ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji;
3. ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, zwanej dalej „ustawą o Policji”;
4. ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, zwanej dalej „ustawą o Straży Granicznej”;
5. ustawie z dnia z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, zwanej dalej „ustawą PIT”;
6. ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, zwanej dalej „ustawą CIT”;
7. ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości;
8. ustawie z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych;
9. ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego;
10. ustawie – Prawo bankowe;
11. ustawie z dnia 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych;
12. ustawie z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających;
13. ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych;
14. ustawie z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu;
15. ustawie z dnia 27 lipca 2002 r. – Prawo dewizowe;
16. ustawie z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary;
17. ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi;
18. ustawie o nadzorze nad rynkiem kapitałowym;

19. ustawie o obrocie instrumentami finansowymi;
20. ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym;
21. ustawie o nadzorze nad rynkiem finansowym;
22. ustawie z dnia z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych;
23. ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych;
24. ustawie z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta;
25. ustawie z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne;
26. ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej;
27. ustawie z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej;
28. ustawie z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym;
29. ustawie o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

Art. 131, art. 132, art. 136, art. 141, art. 142, art. 148, i art. 155 wprowadzają zmiany odpowiednio w ustawie o Policji, ustawie o Straży Granicznej, ustawie z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych, ustawie z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, ustawie z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej. Odpowiednikiem tego rodzaju regulacji, tj. w zakresie tajemnicy zawodowej, jest art. 20 ustawy o Policji, art. 11p ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, art. 40b ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych, art. 34a ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, art. 23 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym oraz art. 127a ust. ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej. Wobec powyższego zasadne jest, aby art. 20 i 21 projektu obejmował również obowiązek określony w analogicznych przepisach regulujących działalność Inspektora Nadzoru Wewnętrznego, Policji, Żandarmerii Wojskowej, Agencji Bezpieczeństwa

Wewnętrznego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego i Krajowej Administracji Skarbowej (KAS).

Art. 129 wprowadza zmiany w art. 829 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, które stanowią wyłączenie spod egzekucji środków pieniężnych klienta, powierzonych dłużnikowi będącemu dostawcą usług w zakresie kryptoaktywów, w związku ze świadczeniem przez tego dłużnika usług w zakresie kryptoaktywów, środków pieniężnych klienta, powierzonych dłużnikowi będącemu dostawcą usług w zakresie kryptoaktywów, w przypadku, o którym mowa w art. 70 ust. 3 rozporządzenia MiCA, kryptoaktywów klienta przechowywanych przez dłużnika będącego dostawcą usług w zakresie kryptoaktywów na rachunku kryptoaktywów tego dłużnika w związku ze świadczeniem przez niego usług w zakresie kryptoaktywów, a także aktywów stanowiących rezerwę aktywów, o której mowa w art. 36 ust. 1 rozporządzenia MiCA.

Art. 130 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji analogiczne do zmian proponowanych w ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego.

Art. 131 i art. 132 wprowadzają kolejno zmiany w ustawie o Policji i w ustawie o Straży Granicznej poprzez dodanie Straży Granicznej i Policji do katalogu podmiotów uprawnionych do otrzymywania informacji stanowiących tajemnicę zawodową, o której mowa art. 17 projektowanej ustawy. Należy wskazać, że zarówno art. 20 ustawy o Policji, jak i art. 10c ustawy o Straży Granicznej przewidują dwa tryby uzyskiwania przez te formacje informacji stanowiących tajemnicę zawodową. Pierwszy z nich został uregulowany odpowiednio w art. 20 ust. 3 i 5 ustawy o Policji oraz w art. 10c ust. 1 i 3 ustawy o Straży Granicznej. Zgodnie z tymi przepisami, jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia przestępstwom, o których mowa odpowiednio w art. 19 ust. 1 ustawy o Policji oraz w art. 9e ust. 1 ustawy o Straży Granicznej, lub ich wykrycia, ustalenia ich sprawców, uzyskania i utrwalenia dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z tych przestępstw albo ich równowartości, Policja lub Straż Graniczna mogą korzystać z informacji stanowiących tajemnicę zawodową. Informacje i dane, o których mowa odpowiednio w art. 20 ust. 3 ustawy o Policji i art. 10c ust. 1 ustawy o Straży Granicznej, udostępnia się nieodpłatnie na podstawie postanowienia wydanego na pisemny wniosek Komendanta Głównego Policji, Komendanta Centralnego Biura Śledczego Policji (CBŚP), Komendanta Biura Spraw Wewnętrznych Policji (BSWP), Komendanta

Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości (CBZC) albo komendanta wojewódzkiego Policji (zgodnie z ustawą o Policji) oraz Komendanta Głównego Straży Granicznej, Komendanta Biura Spraw Wewnętrznych Straży Granicznej (BSWSG) albo komendanta oddziału Straży Granicznej (zgodnie z ustawą o Straży Granicznej) przez sąd okręgowy właściwy miejscowo ze względu na siedzibę wnioskującego organu. Odmienny tryb uzyskiwania tych informacji przez Policję i Straż Graniczną określają odpowiednio art. 20 ust. 5a ustawy o Policji oraz art. 10c ust. 4 ustawy o Straży Granicznej. Na podstawie ww. przepisów informacje i dane, o których mowa w art. 20 ust. 3 ustawy o Policji oraz art. 10c ust. 1 ustawy o Straży Granicznej udostępnia się nieodpłatnie, w formie pisemnej lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej, na wniosek odpowiednio w Policji – Komendanta Głównego Policji, Komendanta CBŚP, Komendanta BSWP, Komendanta CBZC albo komendanta wojewódzkiego Policji lub upoważnionych przez nich pisemnie funkcjonariuszy lub w przypadku Straży Granicznej – Komendanta Głównego Straży Granicznej, Komendanta BSWSG albo komendanta oddziału Straży Granicznej lub upoważnionych przez nich pisemnie funkcjonariuszy. Podkreślenia wymaga jednak, że wskazane powyżej tryby różnicuje zakres informacji możliwych do uzyskania przez Policję oraz Straż Graniczną. O ile w pierwszym trybie jest to całokształt informacji stanowiących tajemnicę zawodową, o tyle w drugim opisanym trybie jest to jedynie wycinek tych informacji, wskazany indywidualnie w odniesieniu do każdej z tajemnic zawodowych. Dodatkowo należy zauważyć, że projektowana ustawa przewiduje możliwość dostępu przez Policję do informacji stanowiących tajemnicę zawodową, o której mowa w art. 17 projektu, nie tylko w trybie wskazanym w art. 20 ust. 3 ustawy o Policji. Biorąc pod uwagę regulacje w tym zakresie odnoszące się do tajemnic zawodowych określonych w innych przepisach, celowe jest umożliwienie Policji i Straży Granicznej dostępu do informacji stanowiących tajemnicę zawodową, o których mowa w art. 17 projektu, również w trybie określonym w art. 20 ust. 5a ustawy o Policji (i analogicznie art. 10c ust. 4 ustawy o Straży Granicznej). Takie rozwiązanie umożliwi szybszą wymianę informacji z podmiotami, o których mowa w art. 20 ust. 1 projektowanej ustawy, w zakresie pozwalającym na ustalenie danych identyfikujących stronę umowy lub innej czynności prawnej, o których mowa w projektowanej ustawie. Zauważyć również należy, że zakresy informacji wskazanych w zaproponowanych art. 20 ust. 5a pkt 11 ustawy o Policji i art. 10c ust. 4 pkt 11 ustawy o Straży Granicznej nie obejmują całości informacji objętych tajemnicą zawodową, o której mowa w art. 17 projektowanej ustawy (przepis

ten stanowi, że tajemnica zawodowa obejmuje informacje dotyczące chronionych prawem interesów podmiotów, na rzecz których są świadczone usługi w zakresie kryptoaktywów, uzyskane przez osoby, o których mowa w art. 18 ust. 1 tej ustawy, w związku z czynnościami służbowymi podejmowanymi przez nie w ramach stosunku pracy, zlecenia lub innego stosunku prawnego o podobnym charakterze, a także informacje uzyskane przez te osoby w związku z innymi czynnościami podejmowanymi w ramach działalności prowadzonej na podstawie przepisów rozporządzenia 2023/1114, objętej nadzorem Komisji lub właściwego organu nadzoru w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, jak również informacje dotyczące czynności podejmowanych w ramach wykonywania tego nadzoru, w szczególności dane identyfikujące stronę umowy lub innej czynności prawnej, treść umowy lub przedmiot innej czynności prawnej oraz dane o sytuacji majątkowej strony umowy, w tym liczbę i oznaczenie przechowywanych kryptoaktywów, oznaczenie rejestru pozycji odpowiadających prawom do kryptoaktywów oraz wartość środków w rejestrze i na rachunkach pieniężnych służących do obsługi transakcji). W związku z tym w art. 130 projektu ustawy zawarto zmianę art. 20 ust. 5a ustawy o Policji. Analogiczną zmianę przewidziano w ustawie o Straży Granicznej. Pozwoli to na zapewnienie możliwości skorzystania przez Policję i Straż Graniczną z obu trybów uzyskiwania informacji stanowiących tajemnicę zawodową. W trybie wskazanym w art. 20 ust. 3 ustawy o Policji oraz art. 10c ust. 1 ustawy o Straży Granicznej możliwy byłby dostęp do całokształtu informacji stanowiących tajemnicę zawodową, o której mowa w art. 17 projektowanej ustawy, natomiast w trybie określonym w art. 20 ust. 5a ustawy o Policji i art. 10c ust. 4 ustawy o Straży Granicznej – do pewnego wycinka tych informacji, a więc informacji dotyczących ustalenia, czy osoba fizyczna lub prawna, a także podmiot nieposiadający osobowości prawnej jest stroną umowy lub innej czynności prawnej, o której mowa w projektowanej ustawie. Takie rozwiązanie będzie też spójne z dotychczasowymi regulacjami dotyczącymi dostępu Policji i Straży Granicznej do informacji stanowiących tajemnicę zawodową.

Art. 133 oraz **art. 134** wprowadzają zmiany odpowiednio do ustawy PIT oraz ustawy CIT. Z uwagi na treść art. 157 pkt 3 lit. b projektu ustawy, który dokonuje zmiany w art. 2 ust. 2 pkt 26 ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu poprzez wykreślenie definicji „waluty wirtualnej” (do której odsyła bezpośrednio przepis art. 5a pkt 33a ustawy PIT oraz art. 4a pkt 22a ustawy CIT) oraz zastąpienie jej definicją „kryptoaktywa”, która jest dużo szerszym pojęciem. Powyższej

zmiany dokonano poprzez wprowadzenie do wskazanych przepisów definicji waluty wirtualnej, która została przeniesiona z ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, w dotychczasowym brzmieniu. Ponadto w art. 5a ustawy PIT dodano pkt 33aa oraz w art. 4a ustawy CIT dodano pkt 22c, w których wprowadzono definicję „podmiotów prowadzących działalność w zakresie obrotu walutami wirtualnymi”, przez które rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą polegającą na świadczeniu usług w zakresie: wymiany pomiędzy walutami i środkami płatniczymi, wymiany pomiędzy walutami wirtualnymi, pośrednictwa w tej wymianie oraz prowadzenia w formie elektronicznej zbioru danych identyfikacyjnych zapewniających osobom uprawnionym możliwość korzystania z jednostek walut wirtualnych, w tym przeprowadzania transakcji ich wymiany. Zmiany te mają na celu kontynuację zasad opodatkowania przychodów z odpłatnego zbycia walut wirtualnych w zakresie przedmiotowym obowiązującym przed zmianami dokonanymi projektowaną ustawą. Zarówno w ustawie PIT, jak i ustawie CIT przychody z wymiany waluty wirtualnej na prawny środek płatniczy, towar, usługę lub prawo majątkowe inne niż waluta wirtualna lub z regulowania innych zobowiązań walutę wirtualną uważa się za przychody z kapitałów pieniężnych, z wyjątkiem podatników prowadzących działalność w zakresie obrotu walutami wirtualnymi. W przypadku kryptoaktywów, które nie są walutą wirtualną opodatkowanie podatkiem dochodowym odbywać się będzie na dotychczasowych zasadach opodatkowania.

Wprowadzone do ustawy PIT i ustawy CIT zmiany mają na celu zachowanie status quo istniejących regulacji, z uwzględnieniem stanu prawnego powstałego w wyniku zmienianych przepisów odrębnych ustaw, w tym ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Z definicji pieniądza elektronicznego wyodrębniono tokeny będące e-pieniędzem w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia 2023/1114 pod warunkiem, że podatnik lub spółka niebędąca osobą prawną, w której podatnik jest wspólnikiem, dla celów prowadzenia ksiąg rachunkowych, zgodnie z przepisami o rachunkowości, a także sporządzenia wyniku finansowego netto, nie kwalifikuje tego tokena jako pieniądza elektronicznego lub instrumentu finansowego w rozumieniu ustawy o obrocie instrumentami finansowymi. Wskazany warunek ma istotne znaczenie dla podatników w przypadku prowadzenia przez podmiot ksiąg rachunkowych lub sporządzania wyniku finansowego netto. Tokeny będące e-pieniędzem, co do zasady utrzymywać będą stabilną wartość dzięki powiązaniu z tylko jedną walutą urzędową, która jest wyemitowana przez bank

centralny lub inny organ kształtujący politykę pieniężną. Takie kryptoaktywa pełnią funkcję bardzo podobną do tej, jaką pełni pieniądź elektroniczny (zgodnie z definicją zawartą w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/110/WE z dnia 16 września 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje pieniądza elektronicznego oraz nadzoru ostrożnościowego nad ich działalnością, zmieniającej dyrektywy 2005/60/WE i 2006/48/WE oraz uchylająca dyrektywę 2000/46/WE (Dz. Urz. UE L 267/7 z 10.10.2009 r., str. 7–17). Unijny ustawodawca w rozporządzeniu MiCA, co do zasady, zdecydował się na objęcie regulacją i nadzorem kryptowalut będących stablecoinami zabezpieczonymi walutą tradycyjną, z uwagi z jednej strony na potencjalny wpływ takich aktywów na stabilność finansową państw członkowskich, z drugiej na zapewnienie ich lepszego wykorzystywania do ustabilizowania cen najbardziej popularnych kryptowalut niebędących stablecoinem. Z uwagi na dostosowawczy charakter przedmiotowych zmian mogą one wejść w życie w trakcie roku, gdyż nie zmieniają zasad opodatkowania podatkiem PIT i CIT.

Art. 135 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości w zakresie informacji dodatkowej, do której sporządzenia zobowiązany będzie dostawca usług w zakresie kryptoaktywów. Zgodnie z wprowadzaną zmianą w art. 48 zmienianej ustawy dostawca ten jest zobowiązany do wykazania w tej informacji również wartości przychodów z tytułu świadczenia usług w zakresie kryptoaktywów. Uwzględniono również zmianę w art. 64 ust. 1 ww. ustawy poprzez dodanie pkt 2c uwzględniającego podmioty działające na podstawie projektowanej ustawy. Natomiast do art. 81 zmienianej ustawy wprowadza się upoważnienie do wydania przez ministra do spraw finansów publicznych rozporządzenia w zakresie doprecyzowania kwestii opłat za nadzór na rynku kryptoaktywów, w szczególności dookreślenie, że wpłata na pokrycie kosztów nadzoru dotyczy jedynie działalności związanej ze świadczeniem usług w zakresie kryptoaktywów.

Art. 137 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks postępowania karnego. Zmiana art. 236b ww. ustawy polega na dodaniu kryptoaktywa do katalogu rzeczy i przedmiotów. Dzięki proponowanej zmianie możliwe będzie ich objęcie postanowieniem w przedmiocie dowodów rzeczowych, czego rezultatem będzie m.in. objęcie kryptoaktywów obowiązkiem ich wydania na żądanie sądu lub prokuratora, a w wypadkach niecierpiących zwłoki – także na żądanie Policji lub innego uprawnionego organu, w przypadku gdy te kryptoaktywa stanowią dowód w sprawie lub będą podlegać zajęciu w celu zabezpieczenia kar majątkowych, środków

karnych o charakterze majątkowym, przepadku, środków kompensacyjnych albo roszczeń o naprawienie szkody.

Art. 138 wprowadza zmiany do ustawy – Prawo bankowe. W pkt 1 lit. a zmienia się zakres czynności bankowych poprzez zmianę art. 5 ust. 2 pkt 3, który zawęża się do świadczenia usług płatniczych, natomiast w kwestii wydawania pieniądza elektronicznego dodaje się pkt 3a (pkt 1 lit. b projektu), który odnosi się również do emisji tokenów będących e-pieniędzem, zdefiniowanym w art. 3 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia 2023/1114. W pkt 1 lit. c projektu ustawy rozszerza się katalog czynności bankowych, o których mowa w art. 5 ust. 2 wykonywanych przez banki poprzez dodanie pkt 14, dotyczącego emisji tokenów powiązanych z aktywami zdefiniowanych w art. 3 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia 2023/1114 oraz pkt 15 dotyczącego świadczenia usług w zakresie kryptoaktywów zdefiniowanych w art. 3 ust. 1 pkt 16 rozporządzenia 2023/1114. Stosownie do zaproponowanej zmiany w art. 19 projektu ustawy, możliwość wymiany informacji w celach antyfraudowych i AML ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa działalności prowadzonej przez podmioty nadzorowane, a w szerszym kontekście bezpieczeństwa całego rynku finansowego i obrotu gospodarczego w Rzeczypospolitej Polskiej. Z tego względu należy dodać dostawców usług w zakresie kryptoaktywów do art. 106d zmienianej w tym artykule ustawy (pkt 2). Tym samym podmioty te będą uprawnione do wymiany informacji na podstawie tego przepisu. Przepis ten odnosi się do szerokiego katalogu podmiotów rynku finansowego, które mogą wymieniać między sobą informacje w celach zapobiegania przestępstwom oraz zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. Włączenie dostawców usług w zakresie kryptoaktywów do systemu wymiany tego rodzaju informacji ma istotne znaczenie także ze względu na dokonywanie transakcji związanych z kryptoaktywami z wykorzystaniem środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych. Uwzględniając potrzebę zapewnienia możliwości współpracy, w tym wymiany informacji, w szczególności pomiędzy bankami a dostawcami usług w zakresie kryptoaktywów w celach antyfraudowych i AML, tym bardziej zasadne wydaje się dodanie dostawców usług w zakresie kryptoaktywów do katalogu podmiotów z art. 106d ww. ustawy. W przeciwnym razie dostawcy ci mogą napotykać na przeszkody natury prawnej w podejmowaniu działań służących m.in. zagwarantowaniu bezpieczeństwa ich klientów, którzy mogą padać ofiarą przestępstw związanych z kryptoaktywami.

Art. 139 projektowana zmiana w ustawie z dnia 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych obejmuje zwolnienie z podatku od czynności cywilnoprawnych sprzedaży i zamiany kryptoaktywów w rozumieniu rozporządzenia 2023/1114. Konieczność wprowadzenia przedmiotowej zmiany w przepisach ustawy o podatku od czynności cywilnoprawnych wynika ze zmian wprowadzanych art. 157 projektu ustawy, obejmujących nowelizację przepisów ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu przez usunięcie definicji waluty wirtualnej, do której wprost odsyła art. 9 pkt 1a ustawy o podatku od czynności cywilnoprawnych. Zwolnienie walut wirtualnych z podatku od czynności cywilnoprawnych weszło w życie z dniem 1 lipca 2020 r. Ustawa o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu jako jedyny akt prawny rangi ustawowej, posługiwała się definicją walut wirtualnych, z tego też względu do niej odniesiono się w przepisach ustawy o podatku od czynności cywilnoprawnych. W związku z wprowadzeniem rozporządzenia 2023/1114, które zawiera definicję kryptoaktywów i jako wiążący akt ustawodawczy Unii Europejskiej (UE) jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich UE, przy określaniu zakresu zwolnienia z PCC możliwe jest oparcie się na definicji wynikającej wprost z jego przepisów.

Art. 140 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających. Modyfikacja art. 6 ust. 1 zmienianej ustawy ma na celu jednolite traktowanie zrzeszonych banków spółdzielczych i banków w formie spółki akcyjnej w odniesieniu do wydawania pieniądza elektronicznego oraz emisji tokenów będących e-pieniędzem, z uwagi na fakt, że brak jest przesłanek o charakterze systemowym uzasadniających ich odmienne traktowanie.

Art. 143 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 27 lipca 2002 r. – Prawo dewizowe mające na celu uregulowanie usług związanych z działalnością tzw. internetowych kantorów walutowych, tj. podmiotów świadczących usługi bezgotówkowej wymiany walut.

Zmiany wprowadzane tym przepisem przewidują:

- zdefiniowanie pojęć: bezgotówkowych krajowych środków płatniczych, bezgotówkowych zagranicznych środków płatniczych oraz bezgotówkowej wymiany walut;
- wprowadzenie wymogów, w myśl których:
 - bezgotówkowa wymiana walut będzie mogła być dokonywana wyłącznie za pośrednictwem rachunków płatniczych w rozumieniu art. 2 pkt 25 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych;

– działalność gospodarcza w zakresie usług takiej wymiany (tj. obecna działalność kantorów internetowych) będzie mogła być wykonywana wyłącznie przez dostawcę usług płatniczych w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, prowadzącego dla usługobiorcy bezgotówkowej wymiany walut taki rachunek płatniczy.

Nieregulowana do tej pory działalność kantorów internetowych dotyczy modelu, w którym klient przekazuje w formie bezgotówkowej przedsiębiorcy (na rachunek płatniczy przedsiębiorcy prowadzącego kantor internetowy) środki pieniężne w określonej walucie celem wykonania przez tego przedsiębiorcę usługi wymiany tych środków, po umówionym kursie, na środki pieniężne w innej walucie. W ramach wykonywania tej usługi przedsiębiorca przekazuje bezgotówkowo klientowi (na rachunek płatniczy klienta) wymienione wcześniej środki. Działalność tego rodzaju nie może zostać zakwalifikowana jako działalność w zakresie usług płatniczych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, gdyż nie dochodzi tu do realizacji przez kantor internetowy transakcji płatniczych pomiędzy płatnikiem a odbiorcą płatności. Mianowicie kantor internetowy wchodzi w posiadanie środków klienta w celu dokonania wymiany walut na zasadach analogicznych, jak w przypadku sklepów internetowych przyjmujących zapłatę za wysyłany następnie towar lub świadczoną usługę. Zasadnicza różnica polega jednak na tym, że jedną z opcji, jaką kantory internetowe udostępniają klientom jest możliwość dokonania wymiany walut wielokrotnie bądź w terminie późniejszym po dokonaniu wpłaty, zgodnie z preferencjami klienta co do kursu wymiany. W takiej sytuacji kantor internetowy przyjmuje i przechowuje środki pieniężne na poczet przyszłych transakcji wymiany walut. Wpłacone przez klienta na poczet wymiany walut środki pozostają wówczas w dyspozycji kantoru internetowego przez nieograniczony regulacyjnie czas, co następuje bez szczególnych ustawowych zasad ochrony tych środków, takich jak obowiązek ich separacji, wyłączenie spod egzekucji czy gwarantowanie depozytów. Ograniczenia w dysponowaniu tymi środkami wynikają z umowy z klientem oraz przepisów karnych, w tym art. 171 ust.1 ustawy – Prawo bankowe. W rezultacie możliwa skala działalności kantorów internetowych generuje istotne ryzyko dla bezpieczeństwa powierzanych im przez ich klientów środków (często w znacznych rozmiarach). Kantory internetowe, tak jak inni przedsiębiorcy, obciążone są ryzykiem płynności i wypłacalności, bądź innymi ryzykami swoistymi dla prowadzenia działalności gospodarczej. Model ich działalności pozwalający na łączenie (mieszanie) środków własnych ze środkami

przekazanymi przez klientów na poczet wymiany walut obciąża tymi rodzajami ryzyka także środki przekazane przez klientów, co nie powinno mieć miejsca. Dodatkowo podkreślić należy, że kantory internetowe prowadzić mogą także inną działalność gospodarczą, w tym generującą wysokie ryzyko utraty zaangażowanych w tę działalność środków lub powstania znaczących zobowiązań finansowych. W ramach przykładu szereg kantorów internetowych oferuje możliwość wymiany walut FIAT na kryptowaluty, które cechują się wysoką zmiennością. Omawiany model działalności obciążony jest również podwyższonym ryzykiem oszustwa, gdyż daje łatwą możliwość przywłaszczenia lub wykorzystywania powierzonych środków finansowych wbrew postanowieniom umownym. Mitygowanie tego rodzaju ryzyk i konieczności zapewnienia pełnej transparentności stabilności rynku finansowego jest niezbędne. Z powyższych względów wskazane jest uregulowanie działalności kantorów internetowych, wprowadzające charakterystyczne standardy dla prowadzenia działalności tego rodzaju, a w konsekwencji zapewniające odpowiednią ochronę środków przekazywanych kantorom internetowym przez ich klientów.

W obecnym stanie prawnym przekazanie środków na poczet wymiany kantorowi internetowemu, który nie jest dostawcą usług płatniczych dla wymieniającego wiąże się z przekazaniem tych środków na rachunek płatniczy prowadzony dla takiego kantoru, a nie przez ten kantor. Innymi słowy, jest to rachunek, którego posiadaczem i swobodnym dysponentem pozostaje kantor. Środki zgromadzone na takim rachunku nie podlegają żadnym zasadom ochrony, a korzystający z usług bezgotówkowej wymiany walut nie mają nad nimi kontroli i nie mogą nimi dysponować, tak jak w przypadku ich środków zapisanych na rachunkach płatniczych prowadzonych przez kantor działający jako dostawca usług płatniczych. Proponowane rozwiązania zmieniają ten stan, wprowadzając przy tym dodatkowe obowiązki po stronie usługobiorców (konieczność korzystania przy dokonywaniu bezgotówkowej wymiany walut z rachunku płatniczego prowadzonego przez kantor internetowy), które to obowiązki są niezbędne dla zapewnienia właściwej ochrony środków klientów przechowywanych w postaci zapisów księgowych (pieniądza skrypturalnego).

Natomiast w efekcie proponowanych zmian środki powierzane przez usługobiorców bezgotówkowej wymiany walut na poczet takiej wymiany będą w każdym przypadku przechowywane na rachunku płatniczym prowadzonym dla takiego odbiorcy przez dostawcę usług płatniczych i z tego tytułu podlegać będą ustawowej ochronie prawnej, przewidzianej w szczególności w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych

(w przypadku rachunków prowadzonych przez instytucje płatnicze) czy w ustawie – Prawo bankowe i ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (w przypadku rachunków prowadzonych przez banki). Przy czym, przez prowadzenie rachunku rozumie się prowadzenie ewidencji dla każdego klienta/usługobiorcy dostawcy/kantoru, który może na podstawie tej ewidencji zlecać operacje przy użyciu przechowywanych na rachunku własnych środków pieniężnych.

Świadczenie usługi bezgotówkowej wymiany walut za pośrednictwem rachunków płatniczych (lub bankowych) prowadzonych w związku z wymianą, jest standardem działania dla kantorów internetowych. Należy wskazać, że bezgotówkowa wymiana walut (zgodnie z proponowaną definicją) polega na wymianie pieniądza skrypturalnego w jednej walucie na pieniądź skrypturalny w innej walucie. Dla realizacji bezgotówkowej wymiany walut muszą zatem zawsze istnieć i być wykorzystane rachunki płatnicze prowadzone przez jednego lub kilku dostawców usług płatniczych dla obydwu wymienianych walut. W ramach tych rachunków zlecane są transakcje płatnicze – transfer waluty A z rachunku w walucie A na rachunek odbiorcy w walucie A i będący przedmiotem wymiany transfer waluty B z rachunku w walucie B na rachunek w walucie B prowadzony dla usługobiorcy bezgotówkowej wymiany walut. Innymi słowy, już w obecnym stanie prawnym do wykonania bezgotówkowej wymiany walut przez kantor internetowy niezbędne jest posiadanie przez usługobiorcę rachunków płatniczych dla obydwu wymienianych walut prowadzone przez jakiegoś dostawcę usług płatniczych (z reguły bank). Niemniej wadą obecnego stanu faktycznego jest sytuacja, że usługobiorca bezgotówkowej wymiany walut traci kontrolę nad przekazanymi środkami – nie są one zapisane (przechowywane) na należącym do niego rachunku płatniczym i nie może on nimi swobodnie dysponować, zlecając wypłatę lub transfer tych środków. Wprowadzenie wymogu by usługa bezgotówkowej wymiany walut prowadzona była wyłącznie za pośrednictwem i przy wykorzystaniu rachunków płatniczych prowadzonych dla usługobiorcy przez dostawcę tej usługi wiąże się również z koniecznością zawarcia umowy przez tego dostawcę ze swoim klientem. Należy wskazać, że po stronie klienta wymóg ten nie wprowadza w praktyce nowych obowiązków, bowiem już teraz by skorzystać z usługi bezgotówkowej wymiany walut musi posiadać on jakąś formę umowy ze swoim kantorem. Ponadto rozwiązanie to jest ekwiwalentem zawarcia przez klienta umowy ze swoim bankiem, któremu zleca wymianę walut w sposób bezgotówkowy. Rozwiązanie to skutkuje ochroną środków należących do klienta i praktyczną swobodą dysponowania przez niego tymi środkami.

Wprowadzenie jedynie obowiązku łączenia roli dostawcy usług płatniczych i dostawcy bezgotówkowej wymiany walut, bez obowiązku prowadzenia rachunków dla usługobiorcy bezgotówkowej wymiany walut w związku z bezgotówkową wymianą walut nie realizowałoby tego celu. Działalność w zakresie bezgotówkowej wymiany walut mogłaby być takim przypadkiem nadal wykonywana według obecnie funkcjonującego modelu – jako działalność hybrydowa dostawcy usług płatniczych. Tego typu rozwiązanie mogłoby przy tym wywoływać nieprawdziwe przeświadczenie u nieprofesjonalnych uczestników rynku, że działalność w zakresie usług bezgotówkowej wymiany walut, z których korzystają takiemu nadzorowi podlega, a wpłacane środki podlegają szczególnym zabezpieczeniom. Zgodnie z powyższym nie było, ani nie jest intencją projektodawcy kwalifikacja tej usługi jako usługi płatniczej. Kwalifikacja taka nie może być również dokonana na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych. Tym niemniej do wykonania usługi bezgotówkowej wymiany walut niezbędne jest świadczenie usług płatniczych. Podobnie sprzedaż na odległość (internetowa) nie jest usługą płatniczą, lecz do jej zrealizowania niezbędne jest co do zasady świadczenie usług płatniczych (usługa rachunku, instrument płatniczy, acquiring). Należy wskazać, że proponowane zmiany w ustawie z dnia 27 lipca 2002 r. – Prawo dewizowe jedynie definiują bezgotówkową wymianę walut i nakładają wymóg prowadzenia działalności w zakresie usług bezgotówkowej wymiany walut przez dostawców usług płatniczych, przy wykorzystaniu rachunku płatniczego, odnosząc się wprost do istniejącej definicji tego rachunku w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (art. 2 pkt 25 tej ustawy stanowi, że rachunek płatniczy to rachunek prowadzony dla jednego lub większej liczby użytkowników służący do wykonywania transakcji płatniczych, przy czym przez rachunek płatniczy rozumie się także rachunek bankowy oraz rachunek członka spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, jeżeli rachunki te służą do wykonywania transakcji płatniczych). Nie dochodzi tutaj do nakładania się reżimów regulacyjnych – bezgotówkowa wymiana walut nadal nie będzie działalnością kantorową *sensu stricto*.

Art. 144 wprowadza zmiany do art. 16 ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary. Uzasadnienie do objęcia wskazanych przestępstw z ustawy również ww. ustawą dotyczącą karnej odpowiedzialności podmiotów zbiorowych wynika z analogicznego obejmowania nimi w aktualnym stanie prawnym również przestępstw związanych z obrotem papierami wartościowymi. Wskazane przepisy art. 118 i art. 122–124 ustawy to analogiczne przestępstwa, jak wymienione w ww. ustawie o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych

art. 99 i art. 100 ustawy o ofercie publicznej oraz art. 178, art. 178a i art. 179 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi.

Art. 145 przewiduje zmiany w ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi poprzez dodanie w tej ustawie art. 45 ust. 2b, który uprawnia towarzystwo funduszy inwestycyjnych do świadczenia usług w zakresie kryptoaktywów, o których mowa w art. 60 ust. 5 rozporządzenia 2023/1114 na zasadach określonych w tym rozporządzeniu. Pkt 1 wprowadza skrót dla rozporządzenia 2023/1114, do którego odwołują się pozostałe zmieniane przepisy. Pkt 3 wprowadza zmiany do art. 145 w ust. 1 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi polegające na dodaniu projektowanego pkt 8, który ma na celu umożliwienie zamkniętym funduszom inwestycyjnym nabywanie do swojego portfela inwestycyjnego oferowanych publicznie lub dopuszczonych do obrotu tokenów powiązanych z aktywami lub tokenów będących e-pieniędzem. Zmiany w ust. 3 tego przepisu są wynikiem zaproponowanych zmian w ust. 1, w którym dodaje się oferowane publicznie lub dopuszczone do obrotu tokeny powiązane z aktywami lub tokeny będące e-pieniędzem wyemitowane przez jeden podmiot do katalogu czynności, odnośnie do których wierzytelności wobec tego podmiotu i udziały w tym podmiocie nie mogą stanowić, z zastrzeżeniem ust. 4, łącznie więcej niż 20 % wartości aktywów funduszu. Ponadto dodaje się ust. 3a wskazujący, że oferowane publicznie lub dopuszczone do obrotu ww. aktywa nie mogą stanowić więcej niż 20% wartości aktywów funduszu inwestycyjnego zamkniętego, jednocześnie wyemitowane przez jeden podmiot oferowane publicznie lub dopuszczone do obrotu tokeny powiązane z aktywami lub tokeny będące e-pieniędzem nie mogą stanowić więcej niż 10% wartości aktywów funduszu. Przepis ten ma na celu zwiększenie bezpieczeństwa inwestorów. Zmiana art. 145 ust. 7 tej ustawy ma na celu doprecyzowanie, że w 20% limicie waluty obcej jednego państwa lub euro względem wartości aktywów danego funduszu inwestycyjnego uwzględnia się również wartość tokenów powiązanych z walutami obcymi lub euro. Zmiana ta pozwoli towarzystwom funduszy inwestycyjnych na poszerzenie oferty w zakresie oferowanych na krajowym rynku funduszy inwestycyjnych oraz na dalszą dywersyfikację portfela inwestycyjnego tych funduszy. Zauważenia wymaga, że fundusze inwestycyjne zamknięte, co do zasady, są produktami kierowanymi do inwestorów profesjonalnych, natomiast rozporządzenie 2023/1114 ustanawia jednolite wymogi dotyczące oferty publicznej i dopuszczania do obrotu na platformie obrotu wcześniej wymienionych kryptoaktywów, a także wymogi w odniesieniu do dostawców usług w zakresie kryptoaktywów. Jak

wskazano w motywach przedmiotowego rozporządzenia wprowadzone ramy prawne powinny służyć wspieraniu innowacji i uczciwej konkurencji, a jednocześnie zapewniać wysoki poziom ochrony posiadaczy detalicznych i integralności rynków kryptoaktywów. Dodatkowym argumentem dla poszerzenia możliwości inwestycyjnych krajowych zamkniętych funduszy inwestycyjnych może być fakt, że rozporządzenie 2023/1114 umożliwia towarzystwom funduszy inwestycyjnych świadczenie dodatkowych usług w zakresie kryptoaktywów, np. zarządzanie portfelem kryptoaktywów. Skoro zatem ustawodawca unijny umożliwił towarzystwom funduszy inwestycyjnych świadczenie takich usług bezpośrednio na rzecz ich klientów, zasadnym wydaje się, aby te podmioty mogły również zarządzać zamkniętymi funduszami inwestycyjnymi, które w swoim portfelu posiadają kryptoaktywa. Podkreślenia przy tym wymaga, że w projektowanym przepisie fundusze inwestycyjne zamknięte będą mogły nabywać wyłącznie kryptoaktywa oferowane publicznie lub dopuszczone do obrotu na zasadach określonych w rozporządzeniu 2023/1114. W art. 145 dodaje się również ust. 10, który precyzuje sytuację, w której fundusz inwestycyjny zamknięty zamierza dokonywać lokat, m.in. określając warunki jakie powinien spełniać jego statut. Pkt 4 wprowadza zmiany w art. 154 ust. 1 ww. ustawy określając, że przy stosowaniu limitów inwestycyjnych, o których mowa w art. 145 ust. 3, 3a, 4 lub 7 tej ustawy, fundusz inwestycyjny zamknięty jest obowiązany uwzględniać wartość również oferowanych publicznie lub dopuszczonych do obrotu tokenów powiązanych z aktywami lub tokenów będących e-pieniędzem.

Art. 146 wprowadza zmianę do art. 17 ustawy o nadzorze nad rynkiem kapitałowym. Zmiana ma na celu uregulowanie przeznaczenia i rozdysponowania wpływów z wpłat, o których mowa w art. 78 projektowanej ustawy. Wykonanie powyższego wymaga zmiany art. 17 ustawy o nadzorze nad rynkiem kapitałowym, który określa zasady pokrywania kosztów działalności UKNF. Dodany w tym przepisie ust. 8a określa, że w przypadku gdy dostawca usług w zakresie kryptoaktywów jest zobowiązany do wnoszenia opłat na pokrycie kosztów nadzoru, o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o nadzorze nad rynkiem kapitałowym, ustalanych na podstawie średniej wartości przychodów, wartości tych przychodów nie wlicza się do przychodów stanowiących podstawę ustalenia wysokości rocznej wpłaty, o której mowa w art. 78 projektowanej ustawy.

W art. 147 proponuje się dokonanie zmian w ustawie o obrocie instrumentami finansowymi. W pkt 1 projektu ustawy rozszerza się słowniczek pojęć używanych w ustawie o obrocie instrumentami finansowymi poprzez dodanie w art. 3 tej ustawy pkt 4zg, który odnosi się do rozporządzenia 2023/1114. W pkt 2 wprowadza zmianę w

art. 21 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, która uprawnia spółkę prowadzącą rynek regulowany do świadczenia usług w zakresie kryptoaktywów, o których mowa w art. 60 ust. 6 rozporządzenia 2023/1114, na zasadach określonych w tym rozporządzeniu. Analogiczna regulacja (pkt 3) została przewidziana dla Krajowego Depozytu, który na podstawie dodawanego w art. 48 ust. 5aa ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, będzie miał możliwość świadczenia usług w zakresie kryptoaktywów, o których mowa w art. 60 ust. 2 rozporządzenia 2023/1114, na zasadach określonych w tym rozporządzeniu. W pkt 4 wprowadza się zmianę w art. 77 ust. 2 w celu uniknięcia wątpliwości, że świadczenie przez firmę inwestycyjną usługi wymiany walutowej nie stanowi działalności kantorowej w rozumieniu ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. – Prawo dewizowe. W aktualnym stanie prawnym, na podstawie art. 69 ust. 4 pkt 5 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, firma inwestycyjna może świadczyć usługi wymiany walutowej, ale tylko wówczas, gdy jest to związane z prowadzoną przez nią inną działalnością maklerską. W przypadku firmy inwestycyjnej usługa wymiany walutowej jest usługą o charakterze pomocniczym, świadczoną gdy jest to niezbędne dla wykonywania usług maklerskich podstawowych. Przyjęte w ustawie o obrocie instrumentami finansowymi rozwiązanie wynika z dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (załącznik I sekcja B pkt 4). W związku przepisem wprost wyłączającym usługi wymiany walutowej świadczone przez firmy inwestycyjne z przedmiotowego zakresu definicji działalności kantorowej, w celu uniknięcia wątpliwości, za zasadne należy uznać rozszerzenie tego wyłączenia o działalność gospodarczą w zakresie usług bezgotówkowej wymiany walut. Rozszerzenie takie jest uzasadnione tym bardziej, że w praktyce świadczenie przez firmy inwestycyjne usług w zakresie wymiany walutowej najczęściej przybiera formę wymiany walut w postaci bezgotówkowej. W pkt 5–7 proponuje się wprowadzenie zmiany, która umożliwi świadczenie usług w zakresie kryptoaktywów przez bank również w ramach biura maklerskiego banku. W związku z dodaniem art. 112b w ustawie o obrocie instrumentami finansowymi, konieczna jest również zmiana w art. 111 ust. 5 oraz art. 111a ust. 4 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, tak aby bank również w ramach prowadzonej działalności maklerskiej banku mógł świadczyć usługi w zakresie kryptoaktywów.

Art. 149 wprowadza zmiany w ustawie o nadzorze nad rynkiem finansowym. W pkt 1 tego przepisu rozszerza się zakres nadzoru nad rynkiem finansowym o nadzór w

zakresie przewidzianym przepisami rozporządzenia 2023/1114 oraz przepisami projektowanej ustawy. Proponowany pkt 2 rozszerza katalog przestępstw, w przypadku których Przewodniczącemu Komisji przysługuje status pokrzywdzonego, przez dodanie w art. 6 w ust. 2 w pkt 1 ww. ustawy przestępstw określonych w przepisach projektowanej ustawy. W pkt 3 upoważnia się Komisję do podania do publicznej wiadomości informacji o złożeniu zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa, o którym mowa w art. 118–127 projektu ustawy. W pkt 4 wprowadza się kolejny wyjątek, wskazując, że upoważnienie przez Komisję jej Przewodniczącego, Zastępców Przewodniczącego oraz pracowników UKNF do podejmowania działań w zakresie właściwości Komisji nie może dotyczyć nadzoru nad rynkiem kryptoaktywów w sprawach udzielania zezwoleń, o których mowa w art. 16 i 59 rozporządzenia 2023/1114, a także cofania tych zezwoleń na podstawie odpowiednio art. 24 i 64 tego rozporządzenia, nakładania kar pieniężnych, wpisu do Rejestru domen internetowych wykorzystywanych do prowadzenia działalności naruszającej przepisy rozporządzenia 2023/1114, o którym mowa w art. 67 projektu ustawy, i wykreślenia z tego rejestru, zakazu świadczenia usług w zakresie kryptoaktywów, o którym mowa w art. 105 ust. 2 i art. 109 ust. 3 pkt 1 projektu ustawy– w przypadku podmiotów, o których mowa w art. 59 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2023/1114, występowania z wnioskiem o odwołanie osoby wchodzącej w skład organu zarządzającego odpowiedzialnego za stwierdzone naruszenie, nakazu, o którym mowa w art. 99 projektu ustawy.

Art. 150 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych. Zmiana ta polega na doprecyzowaniu oraz wyłączeniu emisji tokenów będących e-pieniędzem z zakresu działalności dopuszczalnej dla spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych. Doprecyzowanie to wynika z braku podstaw rozszerzenia zakresu dozwolonej dla spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych działalności o emisję ww. tokenów. Rozporządzenie 2023/1114 dopuszcza świadczenie tej działalności jedynie przez instytucje kredytowe i instytucje pieniądza elektronicznego.

Art. 151 wprowadza zmianę do ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych zezwalającą instytucjom pieniądza elektronicznego na emisję tokenów będących e-pieniędzem w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia 2023/1114 (art. 132a ust. 1 zmienianej ustawy) oraz świadczenie usług przechowywania kryptoaktywów i administrowania nimi w imieniu klientów oraz usługi transferu kryptoaktywów w imieniu klientów w odniesieniu do tokenów będących e-pieniędzem, które emituje

(art. 132j ust. 1 zmienianej ustawy), przy zastrzeżeniu, że instytucja ta przekaze Komisji odpowiednie informacje przed rozpoczęciem świadczenia tych usług. Pkt 3 związany jest ze zmianą ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. – Prawo dewizowe (art. 143 projektu ustawy), w związku z uregulowaniem sytuacji prawnej działalności tzw. internetowych kantorów walutowych, tj. podmiotów świadczących usługi bezgotówkowej wymiany walut. Przepis stanowi prawno-karne zabezpieczenie prowadzenia działalności w zakresie bezgotówkowej wymiany walut w zgodzie z obowiązującymi zasadami tj. sankcjonuje prowadzenie działalności w zakresie usług bezgotówkowej wymiany walut z naruszeniem warunków, które zostały określone w projektowanej zmianie ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. – Prawo dewizowe.

Art. 152 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta. Zmiana art. 4 ust. 2 ww. ustawy na celu dodanie do wyłączenia z zakresu ww. ustawy umów dotyczących usług w zakresie kryptoaktywów. Dodatkowo zmieniony przepis wskazuje, że przepisów ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta nie stosuje się do całości czynności z zakresu obrotu instrumentami finansowymi, a nie tylko do obrotu w zakresie jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych, na co wskazywało dotychczasowe brzmienie przepisu. Modyfikacja w tym drugim przypadku ma na celu dostosowanie stanu prawnego do realiów rynkowych związanych z zakresem obrotu instrumentami finansowymi. Brak jest bowiem jakiegokolwiek racjonalnego uzasadnienia w aktualnym stanie rozwoju rynku, aby wyłączenie z zakresu ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta określone w art. 4 ust. 2 tej ustawy odnosiło się tylko do części usług związanych wyłącznie z transakcjami na rynku funduszy inwestycyjnych, a więc do wycinka usług i transakcji mających miejsce na rynku kapitałowym. Pominięcie całego szerokiego spektrum pozostałych czynności, których przedmiotem są instrumenty finansowe, w tym „tradycyjne” papiery wartościowe, a więc czynności związanych z ich obrotem jest błędem ustawodawczym. Błąd ten powinien zostać naprawiony, ponieważ mając na względzie zakres transakcji na rynku kapitałowym nie ma ratio legis, aby wyłączenie spod zakresu zmienianej ustawy obejmowało tylko inwestycje w Fundusz Inwestycyjny Otwarty (FIO), Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty (SFIO) i Fundusz Inwestycyjny Zamknięty (FIZ). Intencje w ww. zakresie potwierdza cały wskazany w art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta zakres wyłączenia w odniesieniu do pozostałych sektorów rynku finansowego. Wyłączeniem zostały objęte w całości czynności bankowe, umowy kredytu konsumenckiego, czynności ubezpieczeniowe oraz usługi

płatnicze. W odniesieniu do ww. sektorów rynku finansowego nie zawarto żadnych dodatkowych ograniczeń – nie wyłączono spod zakresu art. 4 ust. 2 żadnych specyficznych czynności związanych z tymi usługami. Postąpiono więc odmiennie niż w odniesieniu do rynku kapitałowego i taka odmienność nie znajduje uzasadnienia. Rozszerzenie wyłączenia na całe spektrum czynności związanych usługami finansowymi związanymi z aktywnością inwestycyjną pozostaje w zgodzie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniającą dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz. Urz. UE L 173 z 12/06/2014, str. 349), która to dyrektywa w załączniku I w sposób o wiele szerszy niż w zmienianym art. 4 ust. 2 ww. ustawy, wskazuje na usługi, działalność i instrumenty finansowe nią objęte. Art. 2 pkt 12 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów, zmieniającej dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywę 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylającej dyrektywę Rady 85/577/EWG i dyrektywę 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. Urz. UE L 340 z 22.11.2011, str. 64–68, z późn. zm.) definiuje z kolei pojęcie usługi finansowej jako każdą usługę o charakterze bankowym, kredytowym, ubezpieczeniowym, emerytalnym, inwestycyjnym lub płatniczym, co w przypadku usług o charakterze inwestycyjnym należy rozumieć szeroko, a więc przez pryzmat wspomnianego załącznika I do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/39/WE z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniającej dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE, który nie ogranicza się tylko do inwestycji w fundusze inwestycyjne otwarte i zamknięte. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów, zmieniająca dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywę 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylająca dyrektywę Rady 85/577/EWG i dyrektywę 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady została w polskim porządku prawnym zaimplementowana poprzez zmienianą ustawę z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta.

Art. 153 wprowadza zmianę w ustawie z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne. Zmiana ta polega na rozszerzeniu zawartego w art. 4 ust. 2 ustawy zmienianej, katalogu podmiotów, do których nie stosuje się przepisów tej ustawy. Działalność dostawców usług w zakresie kryptoaktywów wiąże się z sytuacjami, kiedy zarówno środki pieniężne klientów, jak i kryptoaktywa należące do klientów będą

przechowywane na rachunku bankowym lub portfelu kryptoaktywów, których posiadaczem jest dostawca usług w zakresie kryptoaktywów. Wówczas w przypadku objęcia dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów postępowaniem restrukturyzacyjnym roszczenia klientów tego dostawcy będą podlegały zasadom tego postępowania, nie będą mogli oni zatem odzyskać swoich środków i aktywów, ich poziom może podlegać redukcjom, jak również kwestia ich odzyskania będzie się odwlekać w czasie. Należy także podkreślić, że w takiej sytuacji działania naprawcze wdrażane przez dostawcę usług w zakresie kryptoaktywów odbywałyby się z użyciem w ogromnym stopniu środków i aktywów należących do jego klientów. Jest to sytuacja, która pozostaje w sprzeczności z zasadami ochrony klientów wynikającymi z rozporządzenia 2023/1114, których środki pieniężne i kryptoaktywa nie mogą ulegać przypadkowi z powodu trudnej sytuacji finansowej dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów. Ponadto należy zwrócić uwagę, że dostawca usług w zakresie kryptoaktywów nie powinien podlegać przepisom ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne także z powodu obowiązku spełniania wymogów kapitałowych określonych w rozporządzeniu 2023/1114 – dostawca objęty postępowaniem restrukturyzacyjnym w sposób oczywisty przez dłuższy czas nie byłby w stanie wypełniać wymogów adekwatności kapitałowej. Objęcie tych podmiotów przepisami ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne stałoby zatem w sprzeczności z zapewnieniem bezpieczeństwa systemu finansowego oraz celami nadzoru wynikającymi z rozporządzenia 2024/1114. Przepis wprowadza wyłączenie z zakresu przedmiotowej ustawy również emitentów tokenów powiązanych z aktywami. Emitenci tokenów powiązanych z aktywami mają obowiązek ustanowić i stale utrzymywać rezerwę aktywów uwzględniając określone ryzyko związane z tymi aktywami i ryzyko płynności związane z możliwością żądania przez posiadaczy wykupu tokenów. Zgodnie z 36 ust. 2 rozporządzenia 2023/1114 rezerwa aktywów jest prawnie oddzielona od majątku emitenta, jak również od rezerwy aktywów ustanowionej dla innych tokenów powiązanych z aktywami, w interesie posiadaczy tokenów powiązanych z aktywami zgodnie z prawem właściwym, tak by wierzyciele emitentów nie mogli zaspokajać swoich roszczeń z rezerwy aktywów, w szczególności w przypadku niewypłacalności. Emitenci tokenów powiązanych z aktywami mają zapewnić także, aby rezerwa aktywów była operacyjnie oddzielona od ich majątku.

Art. 154 wprowadza zmiany art. 2 w ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu

Edukacji Finansowej. Projektowane zmiany mają na celu rozszerzenie zakresu pojęcia klienta podmiotu rynku finansowego oraz podmiotu rynku finansowego o odpowiednio posiadacza tokenów powiązanych z aktywami nabytych od emitenta tokenów powiązanych z aktywami posiadającego zezwolenie na ofertę publiczną tokenów powiązanych z aktywami lub na ubieganie się o dopuszczenie takich tokenów do obrotu i klienta w rozumieniu rozporządzenia 2023/1114 oraz dostawcę usług w zakresie kryptoaktywów i emitenta tokenów powiązanych z aktywami posiadającego zezwolenie na ofertę publiczną tokenów powiązanych z aktywami lub na ubieganie się o dopuszczenie takich tokenów do obrotu. Zmiany obejmują również wprowadzenie skrótu dla rozporządzenia 2023/1114. Obecnie co do zasady podmiotami rynku finansowego objętymi właściwością Rzecznika Finansowego są instytucje prowadzące działalność nadzorowaną przez KNF, w tym m.in. podmioty wskazane w art. 59 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2023/1114, takie jak m.in. banki, firmy inwestycyjne, instytucje pieniądza elektronicznego, a więc podmioty, które będą mogły świadczyć usługi w zakresie kryptoaktywów po przeprowadzeniu procedury notyfikacyjnej opisanej w art. 60 rozporządzenia 2023/1114. Objęcie wszystkich podmiotów świadczących usługi w zakresie kryptoaktywów (a więc również wskazanych w art. 59 ust. 1 lit. a rozporządzenia 2023/1114) przepisami ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej jest uzasadnione z uwagi na konieczność zapewnienia jednolitego poziomu ochrony osób fizycznych korzystających z tego typu usług. Brak uwzględnienia takiej zmiany spowodowałby utrudnienie klientom dochodzenia praw w obszarze ochrony konsumenckiej. Należy zauważyć, że KNF nie posiada tego rodzaju kompetencji w odniesieniu do podmiotów nadzorowanych, a tego typu kompetencje znajdują się we właściwości Rzecznika Finansowego. W związku z tym rozszerza się katalog klientów i podmiotów rynku finansowego zawarty w art. 2 ww. ustawy. Dodatkowo – analogicznie jak w przypadku KNF – zapewnia się przepisy dotyczące finansowania zwiększonych wydatków Rzecznika Finansowego związanych z przyznaniem nowych kompetencji. Ponadto ze względu na odrębną systematykę ww. ustawy, zasadne jest umieszczenie całości regulacji na poziomie ustawowym bez przenoszenia części zagadnień do uregulowania w akcie wykonawczym.

Art. 156 wprowadza zmiany do ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym. Skala działalności emitentów znaczących tokenów powiązanych z aktywami uzasadnia uznanie ich za jednostki

zainteresowania publicznego i stosowanie wobec nich przepisów dotyczących takich jednostek.

Art. 157 wprowadza zmiany w ustawie o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, które mają charakter dostosowujący i są związane przede wszystkim z wejściem w życie rozporządzenia 2023/1113.

Rozporządzenie to przewiduje zmiany w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniającej rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE (Dz. Urz. UE L 141 z 05.06.2015, str. 73., z późn. zm.), zwanej dalej „dyrektywą 2015/849”. Nie przewiduje się innych zmian umożliwiających stosowanie rozporządzenia 2023/1113.

Rozporządzenie 2023/1114 wprowadza nowy system prowadzenia i regulowania działalności w zakresie kryptoaktywów. Co powoduje m.in. to, że bezprzedmiotowe stają się regulacje objęte rozdziałem 11a u.o.p.p.p.f.t. w zakresie działalności dotyczącej walut wirtualnych, jako wprowadzające niepotrzebne, równoległe ograniczenia dotyczące tej samej materii. Natomiast ściśle konsekwencje powyższego nowego systemu dla problematyki AML przewiduje art. 38 rozporządzenia 2023/1113 – jest to wcześniej wspomniana nowelizacja dyrektywy 2015/849 – m.in. dodająca do zakresu pojęcia instytucji finansowych dostawców usług w zakresie kryptoaktywów, a poprzez to rozciągając pojęcie instytucji obowiązanych na ww. dostawców. Dodatkowo przewiduje się szczególne okoliczności stosowania wzmożonych środków bezpieczeństwa względem dostawców usług w zakresie kryptoaktywów. Z powyższego wynika, że nowy system prowadzenia działalności w zakresie kryptoaktywów pośrednio dotyka zmian w zakresie instytucji obowiązanych i środków bezpieczeństwa finansowego.

Ponadto celem rozporządzenia 2023/1113 jest dostosowanie przepisów prawa UE do wymogów wynikających ze znowelizowanego standardu FATF (rekomendacja 16) poprzez objęcie zasadą tzw. „travel rule” oprócz transferów środków pieniężnych również transferów kryptoaktywów. Ze względu na wysokie ryzyko wykorzystania transferów kryptoaktywów do prania pieniędzy, finansowania terroryzmu, ale również innej działalności o charakterze przestępczym oraz omijania przepisów ustanawiających środki ograniczające o charakterze finansowym, a także ze względu na łączność

przedmiotową przepisów rozporządzenia 2023/1113 z materią regulowaną przepisami rozporządzenia 2023/1114 Rada UE oraz Parlament UE zadecydowały o wyłączeniu rozporządzenia 2023/1113 z procesu legislacyjnego pakietu AML/CFT i skorelowaniu jego wejścia w życie z wejściem w życie rozporządzenia MiCA.

W tym celu konieczne stało się przyjęcie wcześniej wspomnianych przepisów nowelizujących aktualnie obowiązującą dyrektywę 2015/849. W związku z powyższym, zasadniczym celem projektowanych zmian u.o.p.p.f.t. jest dostosowanie przepisów krajowych z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu do wymogów wynikających z przepisów rozporządzenia MiCA, których podstawowym celem jest horyzontalne uregulowanie unijnego rynku kryptoaktywów.

I. Art. 157 pkt 1 i 2

W tym zakresie przewidziano zmiany techniczne i legislacyjne. Znowelizowany zostanie odnośnik do ustawy, tak aby objął odesłanie do rozporządzenia 2023/1113 w miejsce odesłania do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/847 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie informacji towarzyszących transferom środków pieniężnych i uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1781/2006 (Dz. Urz. UE L 141 z 5.6.2015, str. 1). Nowelizuje się również art. 1 dotyczący zakresu przedmiotowego ustawy, w związku z projektowanym usunięciem przepisów dotyczących działalności w zakresie walut wirtualnych.

II. Art. 157 pkt 3

Rozporządzenie 2023/1113 przede wszystkim formalnie uchyla z katalogu podmiotów zobowiązanych (do stosowania środków bezpieczeństwa finansowego) przedsiębiorców zajmujących się m.in. wymianą walut wirtualnych. Nie oznacza to jednak, że ci przedsiębiorcy zostaną wykluczeni ze stosowania obowiązków AML. Jednocześnie bowiem do katalogu instytucji obowiązanych, o których mowa w art. 2 ust. 1 u.o.p.p.f.t. wprowadzana jest właściwa kategoria podmiotów obejmująca tego rodzaju działalność, tj. „dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów”. Obejmuje ona wszystkie rodzaje działalności, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 16 rozporządzenia 2023/1114, z wyjątkiem doradztwa w zakresie kryptoaktywów. Taki katalog podmiotów został ściśle zdefiniowany przez prawo europejskie i nie może być zmieniany poprzez prawo krajowe, w szczególności nie jest dopuszczalne zawężenie tego katalogu. Rozporządzenie 2023/1113 przewiduje również zmiany w zakresie definicji relacji korespondenckich, jak również – co ma związek z ww. zmianą w katalogu instytucji obowiązanych – nową definicję pojęcia „kryptoaktywa” oraz zdefiniowanie pojęcia

„adresu niehostowanego”. Zostało to uwzględnione na gruncie nowelizowanej u.o.p.p.p.f.t. Zatem w nowelizowanej ustawie „dostawca usług w zakresie kryptoaktywów” oraz samo pojęcie „kryptoaktywa” zastępują funkcjonujące do tej pory pojęcia „przedsiębiorcy zajmującego się kryptoaktywami” (art. 2 ust. 1 pkt 12) oraz pojęcie „waluty wirtualnej” (m.in. art. 2 ust. 2 pkt 26, ale również w innych przepisach szczegółowych: w zakresie definicji rachunku, wartości majątkowych oraz przypadków stosowania środków bezpieczeństwa finansowego). Dodano również definicje „adresu niehostowanego”. Jest to rozwiązanie techniczne stosowane w przypadku korzystania z kryptoaktywów. Adres niehostowany to adres rozproszonego rejestru niepowiązany ani z dostawcą usług w zakresie kryptoaktywów, ani z podmiotem niemającym siedziby na terytorium Unii Europejskiej i świadczącym usługi podobne do usług świadczonych przez dostawcę usług w zakresie kryptoaktywów. Zmiana definicji relacji korespondenckich ma na celu dostosowanie brzmienia u.o.p.p.p.f.t. do nowej definicji zawartej w dyrektywie, w zakresie w jakim dotychczasowa definicja nie obejmowała transakcji związanych z kryptoaktywami.

III. Art. 157 pkt 4

Zmiana ta ma charakter dostosowawczy i obejmuje nazwę aktu prawa europejskiego, który będzie obowiązywał w przedmiotowej materii (przewiduje się zamianę odesłania do rozporządzenia 2015/847 przez wskazanie rozporządzenia 2023/1113).

IV. Art. 157 pkt 5

Konsekwentnie znowelizowano art. 35 ust. 1 pkt 2 lit. c u.p.p.p.f.t., tak żeby każda instytucja obowiązana zobligowana była do stosowania środków bezpieczeństwa finansowego nie tylko w przypadku transakcji obejmującej walutę wirtualną, ale każde kryptoaktywo o wartości 1000 euro lub większej. Dodatkowo wprowadza się zmianę uzupełniającą ten przepis tak, żeby obejmował wiele powiązanych ze sobą transakcji. Brak takiego rozwiązania w przypadku kryptoaktywów byłby przeoczeniem, ponieważ obowiązuje już w przypadku transakcji innego rodzaju.

V. Art. 157 pkt 6

Proponuje się zmianę art. 39 ust. 3 u.p.p.p.f.t. Przedmiotowa zmiana ma na celu uzupełnienie zakresu instytucji obowiązanych, do których następuje odesłanie w tym przepisie, o dostawców usług w zakresie kryptoaktywów (art. 2 ust. 1 pkt 12). Na skutek zmian wprowadzonych przez rozporządzenie 2023/1113 do dyrektywy 2015/849 dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów zostali objęci analogicznymi regulacjami jak instytucje finansowe.

Ponadto rozszerzony zostanie zakres rachunków, które mogą korzystać z udogodnień przewidzianych w tym przepisie. W obecnie obowiązującym brzmieniu tego przepisu zastosowano rozwiązanie polegające na wskazaniu jedynie trzech rodzajów rachunków, tj. rachunku bankowego, rachunku papierów wartościowych oraz rachunku zbiorczego. Jednocześnie stwierdzić należy, że możliwość skorzystania z rozwiązań objętych ust. 3 przewidziana jest przez dyrektywę 2015/849 dla wszystkich instytucji obowiązanych, bez rozróżnienia ze względu na rodzaj prowadzonego rachunku. Stanowi o tym art. 14 ust. 1 i 3 dyrektywy 2015/849, zgodnie z którym państwa członkowskie wymagają m.in. aby weryfikacja tożsamości klienta i beneficjenta rzeczywistego odbywała się przed nawiązaniem stosunków gospodarczych lub przed przeprowadzeniem transakcji (...). Natomiast art. 14 ust. 3 dyrektywy 2015/849 wprowadza regułę, zgodnie z którą w drodze odstępstwa od ust. 1 państwa członkowskie mogą zezwolić na otworenie rachunku w instytucji kredytowej lub finansowej (...) pod warunkiem że istnieją odpowiednie zabezpieczenia zapewniające, by transakcje nie były przeprowadzane przez klienta lub w jego imieniu dopóki nie zostaną w pełni spełnione wymogi należytej staranności (...). Zatem w konsekwencji, zgodnie z dyrektywą 2015/849, należy odesłać w przepisie do ogólnego rozumienia pojęcia „rachunku” na gruncie u.o.p.p.p.f.t.

Rachunkiem w rozumieniu u.o.p.p.p.f.t. jest:

- a) rachunek płatniczy w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych,
- b) rachunek bankowy i rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej niebędące rachunkami płatniczymi,
- c) rachunek papierów wartościowych i rachunek zbiorczy oraz służący do ich obsługi rachunek pieniężny, w rozumieniu ustawy o obrocie instrumentami finansowymi,
- d) rejestr uczestników funduszu lub ewidencję uczestników funduszu inwestycyjnego zamkniętego,
- e) prowadzony w formie elektronicznej zbiór danych identyfikacyjnych zapewniających osobom uprawnionym możliwość korzystania z jednostek walut wirtualnych, w tym przeprowadzania transakcji ich wymiany,
rachunek derywatów w rozumieniu ustawy o obrocie instrumentami finansowymi.

Na skutek tego działania zakresem przepisu zostanie objęta każda instytucja finansowa, o ile prowadzi rachunek w rozumieniu u.o.p.p.p.f.t., co też zakłada ww. przepis dyrektywy 2015/849. Powyższe jest również uzasadnione tym, że obecnie obowiązujące

odesłanie (katalog podmiotów) obejmuje każdą instytucję finansową w rozumieniu u.o.p.p.p.f.t. Nie jest zatem prawidłowe odsyłanie do wszystkich rodzajów instytucji finansowych przy jednoczesnym odesłaniu do jedynie trzech rodzajów rachunków.

VI. Art. 157 pkt 7 i 10

W konsekwencji zmian w dyrektywie 2015/849 dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów traktowani są na jej gruncie – w wielu aspektach – tak jak instytucje finansowe. Dlatego uzasadniona jest zmiana części odesłań do art. 2 ust. 1 pkt 1–5, 7–11, 24 i 25 zawartych w ustawie o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (w przypadkach gdy do tego odesłania – obrazującego listę instytucji finansowych – należy dodać dostawcę usług w zakresie kryptoaktywów, bo przepis dotyczy funkcji, które ten dostawca realizuje) poprzez rozszerzenie o art. 2 ust. 1 pkt 12. Samo przedmiotowe odesłanie obejmuje przede wszystkim podmioty kwalifikujące się jako instytucje finansowe na gruncie dyrektywy. Zmiany w ustawie korespondują z odpowiednimi przepisami tejże dyrektywy, tam gdzie odnosi się ona do „instytucji finansowej”: art. 44c ust. 1 i 2 u.p.p.p.f.t. – art. 18a ust. 3 lit. e dyrektywy 2015/849, art. 45 ust. 2 u.p.p.p.f.t. – art. 24 dyrektywy 2015/849, art. 150 ust. 3 u.p.p.p.f.t. – art. 59 ust. 3 dyrektywy 2015/849 oraz art. 152 ust. 7 – art. 62 dyrektywy 2015/849.

Analogiczne rozszerzenie odesłania proponuje się w art. 54 ust. 2 pkt 4 u.p.p.p.f.t.

VII. Art. 157 pkt 8

Art. 45 ust. 3 oraz 4 zostają wprowadzone ze względu na potrzebę dostosowania polskiego porządku prawnego do art. 19b dodanego do dyrektywy 2015/849 przez art. 38 rozporządzenia 2023/1113. Dwa wyżej wymienione ustępy dotyczą przede wszystkim obowiązku stosowania środków bezpieczeństwa finansowego przez instytucje obowiązane będące instytucją korespondentem w zakresie relacji z instytucją respondentem, co dotyczyć będzie sytuacji, kiedy przedmiotem transferu jest kryptoaktywo. Natomiast sam ust. 4 dotyczy sposobu wykorzystania pozyskanych informacji do stosowania środków bezpieczeństwa finansowego oraz zapewnienia aktualności odpowiednich informacji, a także wyraźnie wprowadza stosowny obowiązek rejestracji, w pewnych sytuacjach, decyzji o zakończeniu relacji korespondenckich.

VIII. Art. 157 pkt 9

Natomiast art. 19a, który również jest dodawany przez art. 38 rozporządzenia 2023/1113 do dyrektywy AML skutkuje potrzebą wprowadzenia odpowiednich zmian do prawa krajowego w związku z koniecznością regulowania kwestii transferu kryptoaktywów do

adresów niehostowanych. W tym zakresie projektuje się dodanie nowej jednostki redakcyjnej do ustawy, tj. art. 45a. Przewidziane przez to unormowanie kwestie dotyczą w szczególności środków stosowanych dodatkowo obok środków bezpieczeństwa finansowego. Są to kwestie wymagające osobnego unormowania ze względu na to, że adres niehostowany to adres niepowiązany z dostawcą usług w zakresie kryptoaktywów. Jako taki stanowi zatem szczególnie istotne zagadnienie do unormowania w kontekście efektywnego stosowania zasad związanych z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. Dlatego też prawodawca europejski, a w ślad za nim prawodawca krajowy przewidują stosowne rozwiązania prawne, uwzględniające specyficzny charakter takiego rozwiązania technicznego.

IX. Art. 157 pkt 11–16

W związku ze zmianami przepisów rozdziału 11a u.o.p.p.p.f.t. odnoszącymi się do uchylecia przepisów dotyczących rejestru działalności w zakresie walut wirtualnych, proponowana zmiana stanowi doprecyzowanie przepisów związanych z funkcjonowaniem rejestru działalności na rzecz spółek lub trustów m.in. w zakresie:

- uszczegółowienia wniosku o wpis do rejestru o podanie adresu przedsiębiorcy zgodnego z adresem wskazanym w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej lub w Krajowym Rejestrze Sądowym;
- rozszerzenia obowiązku informowania organu rejestrowego o istotnych zmianach dotyczących przedsiębiorcy wpisanego do rejestru działalności na rzecz spółek lub trustów, w tym informacji o aktualnej liście wspólników, zmianie adresu i siedziby spółki.

Nadmienić należy, że zgodnie z § 1 pkt 6 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wyznaczenia organu Krajowej Administracji Skarbowej do wykonywania zadań organu właściwego do prowadzenia rejestru działalności na rzecz spółek lub trustów do zadań Dyrektora Izby Administracji Skarbowej jako organu właściwego w sprawie rejestru należy prowadzenie akt rejestrowych przedsiębiorcy wpisanego do rejestru. Posiadanie przez organ prowadzący rejestr działalności na rzecz spółek lub trustów danych w zakresie m.in. aktualnej: listy wspólników, beneficjenta rzeczywistego, sposobu reprezentacji oraz osób uprawnionych do reprezentowania spółki jest niezwykle istotne z uwagi na warunki jakie musi spełniać przedsiębiorca wpisany do rejestru działalności regulowanej.

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowania terroryzmu przedsiębiorcy, którzy świadczą usługi na rzecz spółek lub trustów oraz podmioty prowadzące działalność w obszarze walut wirtualnych są instytucjami obowiązany, a podjęcie przez nie działalności w wyżej wymienionym zakresie wymaga uzyskania wpisu do odpowiedniego rejestru działalności regulowanej prowadzonego przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Tak, więc powyższa działalność jest działalnością regulowaną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców i może być wykonywana tylko po uzyskaniu wpisu do odpowiedniego rejestru działalności regulowanej. Na podstawie delegacji ustawowych, minister właściwy do spraw finansów publicznych upoważnił Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach do prowadzenia rejestru działalności na rzecz spółek lub trustów oraz rejestru działalności w zakresie walut wirtualnych. Wpis do rejestru działalności regulowanej jest jedną z form reglamentacji działalności gospodarczej, najmniej ingerującą w wolność podejmowania działalności gospodarczej w Polsce. Ta forma reglamentacji charakteryzuje się tym, że na etapie wpisu do rejestru działalności regulowanej organ prowadzący rejestr nie bada, czy przedsiębiorca rzeczywiście spełnia warunki materialne do podjęcia i wykonywania działalności gospodarczej objętej wpisem do rejestru. Przedsiębiorca uzyskuje wpis do rejestru działalności regulowanej na podstawie: wniosku o wpis, oświadczenia o spełnianiu określonych przepisami prawa warunków do wykonywania działalności gospodarczej oraz ewentualnie dostarczeniu innych oświadczeń wymaganych przepisami prawa. Wniosek wraz z oświadczeniami stanowi podstawę wpisu do rejestru działalności regulowanej, zaś sam wpis stanowi czynność materialno-techniczną. Przewidziany mechanizm postępowania przy wpisie do rejestru działalności regulowanej wiąże się z ryzykiem podania przez przedsiębiorcę nieprawdziwych danych, co do spełniania warunków wykonywania działalności gospodarczej objętej wpisem. Tak więc wpisu do tego rejestru nie należy mylić na przykład z „procesem licencyjnym”, którego efektem jest udzielenie licencji tradycyjnym instytucjom finansowym, po przeprowadzeniu odpowiedniego postępowania przez właściwy organ nadzoru jakim jest KNF. Oznacza to, że w obecnie obowiązującym stanie prawnym, brak jest rozwiązań prawnych regulujących szeroko rozumianą ochronę osób trzecich, w tym inwestorów. Co prawda, w art. 43 ust. 7 z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, ustawodawca przewidział mechanizmy mające zapobiegać nadużyciom, do których należą: kontrola działalności regulowanej, nałożony na przedsiębiorcę obowiązek archiwizacji

dokumentów niezbędnych do wykazania spełniania warunków wymaganych prawem do wykonywania działalności regulowanej oraz sankcję karną grożącą za złożenie przez przedsiębiorcę niezgodnego ze stanem faktycznym oświadczenia, że spełnia warunki wymagane do wykonywania danej działalności regulowanej. Jednakże w tym przypadku kontrola spełniania przez przedsiębiorców ustawowych warunków prowadzenia takiej działalności jest kontrolą następczą, czyli mającą miejsce już w toku prowadzenia działalności gospodarczej, co w konsekwencji może narazić potencjalnych inwestorów na niepowetowane straty. Po niespełna 3 latach funkcjonowania rejestru działalności na rzecz spółek lub trustów oraz działalności w zakresie walut wirtualnych zdefiniowany został problem występowania w nim podmiotów gospodarczych, które nie wykonują swoich obowiązków wynikających z przepisów prawa handlowego, prawa przedsiębiorcy czy też ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Figurowanie w rejestrach działalności regulowanej prowadzonych przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach podmiotów, które nie wykonują nałożonych na nich obowiązków wynikających z ww. ustaw osłabia wiarygodność i rzetelność ujawnianych w rejestrze danych, który jako rejestr publiczny korzysta z szeregu domniemań mających na celu ochronę interesów zarówno współników, jak i osób trzecich. Wzmocnienie pewności obrotu gospodarczego i wiarygodności danych zawartych w rejestrze działalności regulowanej wymaga wprowadzenia do systemu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu regulacji wzorowanej na przepisach ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, które umożliwiają sądom rejestrowym wydanie orzeczenia o wykreśleniu podmiotu z KRS. Nie jest do zaakceptowania utrzymywanie stanu, w którym w rejestrze działalności na rzecz spółek lub trustów oraz działalności w zakresie walut wirtualnych wpisane byłyby podmioty, które jak wynika z danych zawartych w aktach rejestrowych KRS (lub uzyskanych w toku prowadzonego postępowania) nie posiadają: organu uprawnionego do reprezentacji, aktualnego adresu siedziby podmiotu, adresów zamieszkania członków zarządu. W takim przypadku istnieje wysokie prawdopodobieństwo wykorzystywania tego rodzaju spółek do prania pieniędzy czy też finansowania terroryzmu. Aby jednak właściwy do spraw rejestrów organ KAS mógł wykreślić taki podmiot z rejestru, musi mieć możliwość działania z urzędu również w sytuacji, gdy podmiot nie ma właściwej reprezentacji. W przeciwnym wypadku, gdy poweźmie on wiadomość, że wpisany do rejestru adres lub skład zarządu jest nieaktualny nie będzie on mógł przeprowadzić

skutecznego postępowania administracyjnego zmierzającego do wykreślenia takiego przedsiębiorcy z rejestru. W tym miejscu podkreślić należy, że postępowania zmierzające do wykreślenia z rejestru działalności na rzecz spółek lub trustów oraz działalności w zakresie walut wirtualnych będzie dotyczyć właśnie takich podmiotów, które nie posiadają ani władz, ani organów, a często kierowana do nich korespondencja zwracana jest z adnotacją „podmiot wyprowadził się” lub „pod wskazanym adresem adresat nieznany”. Przyjęcie takiego rozwiązania znacznie usprawni proces wykreślenia takich podmiotów, a jednocześnie zmniejszy koszty tych postępowań. Przyjęcie odmiennego rozwiązania powodowałoby konieczność wnioskowania do sądu rejestrowego o ustanowienie kuratora, mimo że wiadomo, że w większości przypadków sytuacja prawna podmiotów nie ulegnie zmianie. Dotychczasowa praktyka wskazuje, że brak jakichkolwiek sankcji administracyjnych nakładanych w związku z wykreślenia przedsiębiorcy z rejestru działalności regulowanej nie wpływa na prawidłowe wykonywanie przez nich ustawowych obowiązków wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowania terroryzmu. Należy mieć na uwadze, że przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą w zakresie prowadzenia usług na rzecz spółek lub trustów są jednocześnie instytucjami obowiązanyymi w rozumieniu przepisów ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowania terroryzmu.

X. Art. 157 pkt 17

W zakresie projektowanego art. 129k ust. 2. Kwestie doręczeń nie zostały uregulowane w ustawie AML. Dotychczasowe doświadczenia organów KAS prowadzących postępowania administracyjne w oparciu o przepisy ustawy AML, wskazują na wysoką nieskuteczność. W związku z tym uwzględnienie w ustawie AML odrębnych uregulowań dotyczących fikcji doręczeń spowoduje większą skuteczność organów administracji publicznej. Obecnie obowiązujące regulacje w zakresie doręczeń zamieszczone w KPA nie regulują w pełni sytuacji, gdy siedziba osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej nie istnieje lub z innego powodu nie jest możliwa do ustalenia. Problem ten jest szczególnie widoczny w przypadku wszczynania i prowadzenia postępowań dotyczących wykonywania przez instytucje obowiązane obowiązków związanych z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy oraz finansowania terroryzmu. Brak możliwości ustalenia adresu tych podmiotów może utrudniać, a niekiedy uniemożliwiać podejmowanie wobec nich skutecznych czynności na skutek utrzymywania w odpowiednich rejestrach, w tym w Krajowym Rejestrze

Sądowym, nieaktualnych danych dotyczących adresu siedziby. W celu poprawy skuteczności działania organów KAS wyznaczonych do wykonywania zadań ministra właściwego do spraw finansów publicznych określonych w ustawie AML, proponuje się wprowadzenie konstrukcji doręczenia pism osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej przez wykreowanie tzw. wtórnego adresata pisma oraz wykorzystanie fikcji prawnej doręczenia. Projektowane zasady będą miały zastosowanie jedynie w przypadkach, gdy adres ich siedziby nie istnieje, został wykreślony z rejestru lub jest niezgodny z odpowiednim rejestrem i nie można ustalić miejsca prowadzenia działalności. Co prawda obecnie obowiązujące przepisy KPA przewidują doręczenia zastępcze w rozdziale 8, jednak obowiązuje zasada, że każde pismo kierowane do spółki (m.in. decyzja, postanowienie, pisma w toku postępowania) powinno zostać jej doręczone w lokalu siedziby do rąk osoby uprawnionej (art. 45 zdanie 1 KPA). Zgodnie z art. 45 zdanie drugie KPA przepis art. 44 KPA stosuje się odpowiednio. W związku z tym w razie niemożności doręczenia spółce pisma w sposób opisany powyżej, doręczyciel (z reguły jest nim operator pocztowy) obowiązany jest przechować pismo przez 14 dni w placówce pocztowej (art. 44 § 1 pkt 1 KPA stosowany odpowiednio) oraz pozostawić adresatowi, czyli spółce, zawiadomienie z informacją o możliwości jego odbioru w placówce pocztowej w terminie 7 dni, licząc od daty pozostawienia zawiadomienia. Samo zawiadomienie zaś doręczyciel powinien umieścić w skrzynce pocztowej spółki lub gdy nie jest to możliwe, na drzwiach lokalu siedziby spółki lub w widocznym miejscu przy wejściu na teren, do którego spółka ma wyłączny tytuł prawny (art. 44 § 2 KPA stosowany odpowiednio). Jeśli zaś spółka nie podejmie przesyłki w terminie, doręczyciel zobowiązany jest pozostawić powtórne zawiadomienie o możliwości odbioru przesyłki, przy czym termin odbioru określa się wówczas jako nie dłuższy niż 14 dni od daty pierwszego zawiadomienia (art. 44 § 3 KPA). Gdy spółka nie podejmie pisma po drugim zawiadomieniu, doręczenie pisma będzie uznane za dokonane z upływem czternastego dnia od daty pozostawienia przez pocztę pierwszego zawiadomienia o przesyłce (art. 44 § 4 KPA), co innymi słowy oznaczać będzie przyjęcie w postępowaniu administracyjnym tzw. fikcji doręczenia. Należy podkreślić jednak, że ww. fikcja doręczenia odnosi się wyłącznie bezpośrednio do adresata pisma. W postanowieniu z dnia 8 stycznia 2015 r. sygn. akt II GSK 2769/14 NSA podkreślił przesłanki dopuszczalności fikcji doręczenia: „Zgodnie z art. 40 § 1 Kpa pisma doręcza się stronie. Zatem pismo skierowane do osoby prawnej zawierające decyzję dotyczącą spółki z o.o.

powinno być skierowane do tej spółki, a nie do członka zarządu spółki. Zgodnie z art. 45 Kpa jednostkom organizacyjnym, a w tej grupie mieszczą się także osoby prawne, do których należą spółki z o.o., pisma doręcza się w lokalu ich siedziby do rąk osób uprawnionych do odbioru pism. Zatem pismo skierowane do spółki z o.o. powinno być doręczone na adres spółki.”.

W związku z tym, w celu podniesienia skuteczności działania organów administracji publicznej, dodatkowo, wprowadza się możliwość doręczenia pisma osobie fizycznej upoważnionej do reprezentowania adresata, będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, także wtedy, gdy reprezentacja ma charakter łączny z innymi osobami, gdy podany przez osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej adres jej siedziby nie istnieje, adres został wykreślony z rejestru lub jest niezgodny z odpowiednim rejestrem i nie można ustalić miejsca prowadzenia działalności.

Adresy osób fizycznych upoważnionych do reprezentowania ww. podmiotów są dostępne w rejestrach, w tym w Krajowym Rejestrze Sądowym lub mogą być znane organowi administracji publicznej z urzędu. W przypadku gdy organ administracji publicznej nie będzie w stanie ustalić adresu osoby fizycznej upoważnionej do reprezentowania osoby prawnej czy też jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, tj. podjęte czynności w postaci sprawdzenia treści wpisów do odpowiednich rejestrów nie pozwoliły na ustalenie ww. danych, a inny aktualny adres tej osoby fizycznej nie jest znany organowi, to w takiej sytuacji pismo pozostawia się w aktach sprawy wraz z odpowiednią adnotacją pracownika organu o poczynionych ustaleniach, a datę sporządzenia tej adnotacji uznaje się za datę doręczenia pisma tej osobie fizycznej. Dodatkowo doprecyzowany zostanie sposób ustalania dnia, z którym uznaje się skutek doręczenia, tj. z dniem sporządzenia przez organ administracji publicznej adnotacji o niemożności ustalenia adresu osoby fizycznej upoważnionej do reprezentowania adresata. Należy również wskazać, że do doręczeń pism osobie fizycznej upoważnionej do reprezentowania adresata zastosowanie będą miały ogólne przepisy KPA dotyczące doręczeń, np. art. 42 KPA. Nadmienić należy, że tożsame rozwiązanie zostało uregulowane w art. 151a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2025 r. poz. 111) i w obecnym brzmieniu obowiązuje od 2016 r.

W zakresie projektowanego brzmienia art. 129k ust. 3. Dotychczasowa praktyka wskazuje, że brak jakichkolwiek sankcji administracyjnych nakładanych w związku z

wykreślenia przedsiębiorcy z rejestru działalności regulowanej nie wpływa na prawidłowe wykonywanie przez niego ustawowych obowiązków wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowania terroryzmu. Należy mieć na uwadze, że przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą w zakresie prowadzenia usług na rzecz spółek lub trustów są jednocześnie instytucjami obowiązanyymi w rozumieniu przepisów ustawy z dnia o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowania terroryzmu. Taki podmiot, który zostanie wykreślony z rejestru działalności na rzecz spółek lub trustów będzie mógł uzyskać ponowny wpis do tego rejestru nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia, w którym decyzja o wykreśleniu stanie się ostateczna. Ograniczenie prowadzenia działalności będące skutkiem tego wykreślenia (3 lata) jest proporcjonalne do stwierdzonego naruszenia, np. w przypadku nałożenia przez Generalnego Inspektora Informacji Finansowej kary administracyjnej lub nagminnego braku współpracy z organem nadzoru. Nie jest sytuacją dopuszczalną kiedy podmiot, który został wykreślony z rejestru warunkującego prowadzenie działalności gospodarczej uzyska ponowny wpis w bardzo krótkim czasie np. w terminie kilku miesięcy od wykreślenia. W innych przypadkach przepisy prawna przewidują o wiele surowsze rozwiązania wprowadzające zakaz prowadzenia działalności gospodarczej.

XI. Art. 157 pkt 18

Uchyła się również część przepisów rozdziału 11a u.o.p.p.p.f.t. w zakresie, w jakim przewidują one prowadzenie rejestru działalności regulowanej dotyczącego przedsiębiorców zajmujących się m.in. wymianą walut wirtualnych. W konsekwencji zmieni się przepis określający zakres ustawy (art.1) i wprowadzone zostaną dalsze konsekwentne zmiany legislacyjne, takie jak np. zmiana nazwy rozdziału 11a. Dotychczas przepisy te zapewniały implementację art. 47 ust. 1 dyrektywy 2015/849 do polskiego porządku prawnego, która zawiera regulację zobowiązującą państwo członkowskie do zobowiązania m.in. przedsiębiorców zajmujących się wymianą walut wirtualnych do rejestracji.

XII. Art. 157 pkt 19

Zmiana brzmienia art. 129y u.o.p.p.p.f.t. jest zmianą wynikową związaną z uchyleniem przepisów dotyczących rejestru działalności w zakresie walut wirtualnych.

XIII. Art. 157 pkt 20

Dostosowuje się katalog kar administracyjnych. Pierwsze sześć punktów nowelizowanego przepisu art. 148 u.o.p.p.p.f.t. odpowiada dotychczasowemu

brzmieniu tej regulacji (zmieniono odesłanie z art. 14 i art. 16 rozporządzenia 2015/847 na odesłania do art. 24 i art. 26 rozporządzenia 2023/113, tak aby odpowiadał przepisom rozporządzenia 2023/1113). Natomiast nowe sankcje – przewidziane w dalszych punktach art. 148 u.p.p.p.f.t. – odpowiadają nowym obowiązkom informacyjnym w zakresie kryptoaktywów.

XIV. Art. 157 pkt 21

W związku z likwidacją rejestru uchyla się przepis przewidujący karalność prowadzenia działalności w zakresie walut wirtualnych bez wpisu do rejestru.

Art. 158. Banki zamierzające prowadzić lub kontynuować działalność w zakresie emisji tokenów będących e-pieniędzem, po dniu wejścia w życie ustawy powinny zostać zobowiązane do dostosowania swoich statutów do przepisów ustawy– Prawo bankowe w brzmieniu nadanym projektowaną ustawą. W tym celu w przepisach przejściowych wyznacza się bankom termin na takie dostosowanie. Zarówno z ustawy– Prawo bankowe, jak i z dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniającej dyrektywę 2002/87/WE i uchylającą dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE wynika, że banki czy instytucje kredytowe mogą prowadzić działalność w zakresie określonym w zezwoleniu właściwych władz nadzorczych wydawanym na podstawie przepisów dotyczących zapewnienia ostrożnego i stabilnego zarządzania bankiem. Wprowadzenie uregulowanej szczególnymi przepisami formy pieniądza elektronicznego wymaga traktowania jej jako nowego, dodatkowego rodzaju działalności, wymagającego uwzględnienia go w licencji bankowej, po ostrożnościowej ocenie i akceptacji organu nadzoru. W polskim prawie bankowym uwzględnienie takie i akceptacja odbywają się poprzez stosowną zmianę statutu banku poddaną procedurze zezwolenia KNF, o której mowa w art. 34 ust. 2 ustawy – Prawo bankowe.

Art. 159 zawiera przepisy przejściowe dla przedsiębiorców chcących kontynuować działalność w charakterze kantoru internetowego na nowych zasadach. Zgodnie z zaproponowaną redakcją ust. 1, podmiot niebędący dostawcą usług płatniczych w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, który w dniu wejścia w życie projektowanej ustawy prowadzi działalność gospodarczą w zakresie usług bezgotówkowej wymiany walut w rozumieniu ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. – Prawo dewizowe będzie zobowiązany, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie

projektowanej ustawy, dostosować swoją działalność do wymogów określonych w ustawie z dnia 27 lipca 2002 r. – Prawo dewizowe albo zakończyć swoją działalność. Ust. 2 natomiast odnosi się do sytuacji, w której do dostosowania działalności zgodnie z ust. 1 tego przepisu niezbędne będzie uzyskanie przez przedsiębiorcę zezwolenia KNF lub wpisu do rejestru prowadzonego przez KNF. Do czasu wydania przez Komisję takiego zezwolenia albo dokonania takiego wpisu podmiot będzie mógł kontynuować działalność w zakresie usług bezgotówkowej wymiany walut na dotychczasowych zasadach, pod warunkiem, że złoży wniosek o wydanie zezwolenia albo dokonanie wpisu do rejestru w terminie, o którym mowa w ust. 1 tego przepisu. W rezultacie, co zostało potwierdzone w ust. 3, w okresie przejściowym do takiego podmiotu nie będą miały zastosowania sankcje.

Art. 160 i art. 161 – Zaproponowane przepisy mają charakter przejściowy i regulują sytuację podmiotów wpisanych do rejestru działalności na rzecz spółek lub trustów w kontekście zmienionych warunków wpisu do tego rejestru w ustawie o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Przepis art. 161 dotyczy uzupełnienia braków w zakresie warunków prowadzenia działalności gospodarczej określonego rodzaju. Wynikają one z wprowadzenia przez projektowaną ustawę nowych wymagań dla przedsiębiorcy. Natomiast proponowany termin 30 dni na spełnienie określonych warunków wynika z analizy innych obowiązujących w tej materii regulacji. Przede wszystkim sąd rejestrowy dokonuje wpisu do KRS w terminie do 7 dni (art. 20a ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 979, z późn. zm.), w przypadku wniosków dotyczących spółek których umowy zostały zawarte przy wykorzystaniu wzorca umowy udostępnionego w systemie teleinformatycznym jest to jeden dzień (art. 20a ust.2 ww. ustawy). W przypadku CEiDG wpis następuje jeszcze szybciej, bo już następnego dnia roboczego (art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz. U. z 2022 r. poz. 541, z późn. zm.). W związku z powyższym termin 30 dni należy uznać za wystarczający dla uzupełnienia odpowiednich wpisów.

Art. 162 stanowi, że podmioty świadczące w dniu 29 grudnia 2024 r. usługi w zakresie kryptoaktywów w rozumieniu rozporządzenia 2023/1114, niebędące działalnością w zakresie walut wirtualnych zgodnie z przepisami ustawy zmienianej w art. 157 projektu ustawy, będą mogły świadczyć dalej te usługi na dotychczasowych zasadach do dnia uzyskania zezwolenia, o którym mowa w art. 59 ust. 1 lit. a tego rozporządzenia, albo

odmowy udzielenia tego zezwolenia. Przepis wskazuje również maksymalny okres świadczenia tych usług na dotychczasowych warunkach, tj. nie dłużej niż do dnia 1 lipca 2026 r.

W **art. 163** zaproponowano przepisy przejściowe dotyczące rejestru działalności w zakresie walut wirtualnych oraz podmiotów do niego wpisanych. Planowane jest rozszerzenie przesłanek wykreślenia z rejestru podmiotów do niego wpisanych. Projektowane przesłanki wykreślenia z rejestru dopełniają funkcjonowanie rejestru poprzez umożliwienie organowi prowadzącemu rejestr wykreślanie z rejestrów tych podmiotów, co do których nie ma możliwości sprawdzenia wypełniania warunków wpisu do rejestru czy zgodności ich działania z przepisami u.o.p.p.p.f.t. W konsekwencji ograniczone zostanie ryzyko (istniejące na gruncie obecnie obowiązujących przepisów) dla uczestników rynku, związane z faktem, że uzyskanie wpisu do rejestru jest stosunkowo proste, a jednocześnie warunki wykreślenia podmiotu z rejestru są bardzo ograniczone. To powoduje, że podmioty wpisują się do rejestrów, natomiast organy administracji publicznej mają relatywnie mały wpływ na te podmioty. Instytucje obowiązane wpisać do rejestrów działają w obszarze wysokiego ryzyka prania pieniędzy (vide: Krajowa ocena ryzyka prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu z 2023 r.). Jednocześnie w celu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz minimalizowaniu tego ryzyka, Generalny Inspektor Informacji Finansowej podejmuje próby uzyskania informacji od podmiotów wpisanych do rejestrów. Brak udzielania odpowiedzi na żądania informacji zostaje wprowadzony jako warunek wykreślenia rejestru, co pozwoli częściowo ograniczyć ryzyko związane z funkcjonowaniem podmiotów wpisanych do rejestru. Podobnie brak współpracy podmiotu wpisanego do rejestru, w przypadku kontroli spełniania warunków wpisu, będzie warunkiem wykreślenia z rejestru, co doprowadzi do większej efektywności działań organu prowadzącego rejestr. W efekcie wprowadzonych zmian podmioty wpisane na dzień wejścia w życie projektowanej ustawy do rejestru działalności w zakresie walut wirtualnych będą uprawnione do prowadzenia działalności do czasu uzyskania zezwolenia, o którym mowa w art. 59 ust. 1 lit. a rozporządzenia 2023/1114, lecz nie dłużej niż do dnia 1 lipca 2026 r. Jednak w przypadku wykreślenia podmiotu z listy podmiotów uprawnionych do czasowego prowadzenia działalności w zakresie walut wirtualnych podmiot ten utraci także to czasowe prawo do prowadzenia działalności w tym obszarze. Dotychczasowe zasady prowadzenia działalności to zasady określające ramy prowadzenie regulowanej działalności gospodarczej w przedmiotowym zakresie,

dotyczące jej podejmowania oraz zakończenia. Prowadzenie działalności zgodnie z dotychczasowymi zasadami nie zwalnia przedsiębiorcy z innych obowiązków nałożonych z mocy prawa. Ust. 4 przesądza, że działalność wskazana w tym przepisie jest nadal działalnością regulowaną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców. Ust. 5 odnosi się do kontroli wykonywania przez podmioty, o których mowa w ust. 1, obowiązków w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Ust. 6 wskazuje, że do postępowań administracyjnych w zakresie wykreślenia podmiotu z rejestru działalności w zakresie walut wirtualnych stosuje się odpowiednio art. 129k ust. 2 u.o.p.p.p.f.t., w brzmieniu nadanym projektowaną ustawą. Ust. 7 dotyczy przypadku, o którym mowa w ust. 1 i 2 tego przepisu, w którym to stosuje się przepisy u.o.p.p.p.f.t., w zakresie organu właściwego w sprawach rejestru oraz organu wyznaczonego na podstawie art. 129x u.o.p.p.p.f.t.. Natomiast ust. 8 zobowiązuje Generalnego Inspektora Informacji Finansowej do udostępnienia Komisji informacji dotyczących dwukrotnego niedopełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 76 u.o.p.p.p.f.t., przez podmiot, o którym mowa w ust. 1.

Art. 164 nakłada na Komisję obowiązek niezwłocznego informowania organu właściwego w sprawach rejestru działalności w zakresie walut wirtualnych o udzieleniu zezwolenia, o którym mowa w art. 59 ust. 1 lit. a rozporządzenia 2023/1114, albo o odmowie jego udzielenia podmiotowi wpisanemu do tego rejestru, a także o przekazaniu powiadomienia, o którym mowa w art. 63 ust. 4 rozporządzenia 2023/1114, w przypadku, o którym mowa w art. 163 ust. 1 projektu ustawy. W pierwszym wskazanym przypadku, organ właściwy w sprawach rejestru zobowiązany jest do niezwłocznego wykreślenia tego podmiotu z ww. rejestru. Natomiast organ właściwy w sprawie rejestru niezwłocznie po upływie terminu, o którym mowa w art. 163 ust. 1, wykreśla z rejestru działalności w zakresie walut wirtualnych podmiot, o którym mowa w art. 163 ust. 1, prowadzący działalność gospodarczą, o której mowa w tym przepisie, na dotychczasowych zasadach, bez wydania decyzji i konieczności zawiadamiania tego podmiotu o wykreśleniu.

Art. 165 i art. 166

Powyższe przepisy odnoszą się do potrzeby zagwarantowania ciągłości prowadzonych kontroli oraz postępowań administracyjnych w sprawie nakładania kar administracyjnych, które nie zostały zakończone przed zakończeniem okresu przejściowego.

Istotne znaczenie ma przepis przewidziany w art. 165 projektowanej ustawy. Dotyczy on kontroli zarówno właściwego wykonywania obowiązków wynikających z przepisów u.o.p.p.p.f.t., o czym stanowi projektowany pkt 1, ale również kontroli prowadzonych na podstawie ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców. Ma on znaczenie na dwóch płaszczyznach. Po pierwsze umożliwia prowadzenie działań kontrolnych (które częstokroć mają szeroki zakres i wymagają podjęcia działań przygotowawczych) także po upływie okresu przejściowego przewidzianego dla podmiotów wpisanych do rejestru walut wirtualnych, w przypadkach gdy potrzebne jest ich kontynuowanie. A także odnosi się zarówno do działań podejmowanych na podstawie u.o.p.p.p.f.t., jak również ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, które przewiduje kontrolowanie przesłanek działalności. W konsekwencji zapewniona jest szczelność systemu kontroli i karania zarówno w okresie przejściowym (na mocy tego przepisu), jak i po jego upływie na mocy innych przepisów projektowanej ustawy.

Art. 167 stanowi, że rejestr działalności w zakresie walut wirtualnych zostanie zlikwidowany z dniem 2 lipca 2026 r., co jest konsekwencją wprowadzenia nowego systemu prowadzenia i regulowania działalności w zakresie kryptoaktywów przez przepisy rozporządzenia 2023/1114, co w efekcie powoduje m.in. to, że istnienie rejestru działalności w zakresie walut wirtualnych staje się bezprzedmiotowe. Istnienie tego rejestru wprowadzałoby niepotrzebne równoległe ograniczenia dotyczące tej samej materii. Dodatkowo ust. 2 reguluje, że dane dotyczące podmiotu wykonującego działalność w zakresie walut wirtualnych, będące zawartością ww. rejestru przechowywane są przez organ przez okres 5 lat od dnia wykreślenia tego podmiotu z rejestru albo od dnia likwidacji tego rejestru.

Art. 168 przewiduje utrzymanie w mocy przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 20 ust. 12 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej, nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 169. Przepis ten wprowadza obowiązek sporządzenia i publikowania raportu o rynku kryptoaktywów w Polsce. Rozwiązanie to odpowiada na potrzebę zwiększenia przejrzystości nowego i dynamicznie rozwijającego się segmentu rynku finansowego oraz zapewnienia rzetelnej informacji opinii publicznej, uczestnikom rynku oraz administracji publicznej. Publikacja raportu w Biuletynie Informacji Publicznej zapewni powszechny i równy dostęp do wiarygodnych, zagregowanych danych o rynku kryptoaktywów. Dzięki temu obywatele uzyskają:

- a) obiektywną wiedzę o skali i strukturze rynku kryptoaktywów w Polsce,
- b) informacje o występujących nadużyciach i ryzykach oraz o skuteczności działań państwa w zakresie ochrony uczestników rynku,
- c) większe poczucie bezpieczeństwa i zaufania do ram regulacyjnych, w jakich funkcjonują kryptoaktywa.

Transparentność w tym obszarze sprzyja budowaniu świadomych postaw inwestycyjnych oraz ogranicza dezinformację, która często towarzyszy nowym technologiom finansowym. Dla uczestników rynku – emitentów, dostawców usług oraz inwestorów – raport będzie istotnym źródłem informacji analitycznych i porównawczych. Umożliwi on ocenę kierunków rozwoju rynku oraz identyfikację trendów, lepsze zarządzanie ryzykiem regulacyjnym i operacyjnym a także wzmocni zaufanie do rynku poprzez pokazanie, że nadzór jest prowadzony w sposób systematyczny, proporcjonalny i poddawany publicznej ocenie.

Z punktu widzenia ustawodawcy, administracji rządowej oraz Komisji Nadzoru Finansowego raport stanowi narzędzie ewaluacyjne i planistyczne. Pozwoli on ocenić skuteczność przyjętych rozwiązań legislacyjnych po okresie ich faktycznego funkcjonowania, zidentyfikować obszary wymagające doprecyzowania lub zmiany regulacyjnej, zapewnić racjonalne i przejrzyste gospodarowanie środkami publicznymi przeznaczonymi na nadzór nad rynkiem kryptoaktywów, poprzez zestawienie kosztów nadzoru z pobranymi opłatami.

Wspólne przygotowanie raportu przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz Przewodniczącego KNF sprzyja spójności działań państwa i wymianie informacji pomiędzy kluczowymi instytucjami odpowiedzialnymi za stabilność rynku finansowego. Regulacja zawarta w art. 169 tworzy mechanizm odpowiedzialnej oceny rynku kryptoaktywów i ich nadzoru po pierwszym dwuletnim okresie obowiązywania nowej regulacji. Rozwiązanie to służy jednocześnie interesowi obywateli, uczestników rynku oraz administracji publicznej, stanowiąc istotny element nowoczesnego i proporcjonalnego nadzoru nad rynkiem kryptoaktywów w Polsce.

Art. 170 przewiduje, że projektowana ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia z wyjątkiem art. 71, który wejdzie w życie po upływie 4 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt ustawy pozytywnie wpłynie na działalność mikro-, małych i średnich przedsiębiorców.

Regulacja przyczyni się do zwiększenia konkurencyjności, dzięki umożliwieniu nowym podmiotom wchodzącym na rynek budowy infrastruktury rynkowej opartej na DLT na potrzeby obrotu tokenami o cechach papierów wartościowych lub ich rozrachunku, która to infrastruktura w perspektywie średnio- i długoterminowej mogłaby stanowić konkurencję dla istniejącej infrastruktury.

Wpływ na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Projektowana ustawa nie będzie miała bezpośredniego wpływu na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa oraz budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Wpływ projektowanych zmian będzie się wiązał ze wzrostem kosztów działania UKNF związanych z zadaniami wykonywanymi w ramach nadzoru KNF nad rynkiem kryptoaktywów. Wysokość tych kosztów na obecnym etapie jest niemożliwa do oszacowania z uwagi na brak szczegółowych danych o liczbie podmiotów i skali ich działalności po wejściu w życie ustawy. Brak możliwości oszacowania kosztów związany jest także z modelem działalności podmiotów z branży kryptoaktywów, w szczególności transgranicznym charakterem ich usług. Obecny brak nadzoru powoduje brak miarodajnych informacji o obecnym stanie tego rynku, jak również informacji co do zamierzonej skali prowadzenia działalności, zarówno przez podmioty prowadzące obecnie tę działalność, jak i podmioty zainteresowane podjęciem takiej działalności po wejściu projektowanej ustawy w życie. Ze względu na brak wiarygodnych źródeł danych nie jest zatem możliwe oszacowanie rzeczywistych kosztów nadzoru, które będą pokrywane przez podmioty objęte nadzorem. Do kosztów nadzoru, które będą na stale ponoszone i będą zwiększać ogólne koszty działania UKNF, należy zaliczyć koszty związane z zatrudnieniem personelu niezbędnego do realizacji nowo wprowadzanych zadań nadzorczych, a także stale ponoszone koszty utrzymania infrastruktury informatyczno–technicznej pozwalającej na sprawowanie ciągłego i efektywnego nadzoru w obszarze rynku kryptoaktywów.

Skutki społeczne i gospodarcze

Wejście w życie projektowanej regulacji pośrednio przyczyni się do ograniczenia strat ponoszonych na skutek inwestycji na nieuregulowanym dotąd rynku kryptoaktywów. Uregulowanie rynku bezgotówkowej wymiany walut przyczyni się natomiast do wzrostu bezpieczeństwa transakcji w tym zakresie oraz zapewni ochronę środków finansowych powierzanych podmiotom świadczącym usługę wymiany walut.

Wejście w życie projektowanej ustawy zwiększy bezpieczeństwo transakcji dokonywanych na rynku kryptoaktywów z udziałem inwestorów, w tym konsumentów. Rozporządzenie 2023/1114 wprowadza rozwiązania chroniące klientów dostawców usług w zakresie kryptoaktywów ustanawiając szereg wymogów, w szczególności w zakresie świadczenia doradztwa w zakresie kryptoaktywów poprzez konieczność przeprowadzania oceny wiedzy i kompetencji klienta, jak również obowiązek wykonywania zleceń zgodnie z najlepszym interesem klientów, a także wyodrębniania środków pieniężnych klientów przez dostawców usług w zakresie kryptoaktywów. W związku z powyższym dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów będą musieli wdrożyć w swojej działalności nowe rozwiązania służące przede wszystkim zwiększeniu ochrony klientów. Pozytywny wpływ na bezpieczeństwo inwestorów powinien przełożyć się na zwiększenie zainteresowania finansowaniem poza bankowym.

Konsekwencją stosowania rozporządzenia 2023/1114 oraz wejścia w życie projektowanej ustawy będzie objęcie nadzorem działalności na rynku kryptoaktywów. Działalność na tym rynku będzie reglamentowana i będzie się wiązała z należytym przygotowaniem organizacyjnym, technicznym i ostrożnościowym, a wszystkie podmioty chcące działać w tym sektorze rynku finansowego będą musiały posiadać odpowiednie zezwolenie, jak również spełniać określone wymogi, w tym ostrożnościowe.

Jednocześnie uzyskanie zezwolenia w zakresie działalności na rynku kryptoaktywów pozwoli tym podmiotom na zwiększenie skali prowadzonej działalności poprzez możliwość transgranicznego świadczenia usług na terytorium wszystkich państw UE. Dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów, jak również emitenci tokenów powiązanych z aktywami i tokenów będących e-pieniędzem będą w konsekwencji zobowiązani do wdrożenia w swojej działalności szeregu wymogów, których koszty będą zależne od skali ich działalności, a także poziomu zainteresowania ich usługami oraz emitowanymi kryptoaktywami ze strony inwestorów. Skala działalności tych podmiotów (która obecnie nie jest znana) będzie determinowała przy tym skalę kosztów dostosowawczych obejmującą chociażby: stworzenie nowych komórek organizacyjnych, utworzenie stosownej infrastruktury informatycznej oraz wdrożenie rozwiązań pozwalających na wypełnienie wymogów ostrożnościowych. Podobne koszty

adaptacyjne, niemożliwe na tym etapie do oszacowania z powodów wskazanych powyżej, będą musiały ponieść podmioty obecnie już nadzorowane, które zechcą podjąć nową aktywność na rynku kryptoaktywów, czy to poprzez świadczenie usług w zakresie kryptoaktywów jako dostawca takich usług, czy też poprzez emisję w drodze oferty publicznej tokenów powiązanych z aktywami lub tokenów będących e-pieniędzem. W przypadku wszystkich wymienionych grup podmiotów nadzorowanych w związku z rozporządzeniem 2023/1114 oraz ustawą, działalność na rynku kryptoaktywów będzie wiązać się z obciążeniami z tytułu kosztów nadzoru. Wysokość tych obciążeń będzie natomiast zdeterminowana zakresem i skalą podjętej działalności.

Objęcie nadzorem KNF działalności podmiotów świadczących usługi bezgotówkowej wymiany walut. Działalność gospodarcza w zakresie usług takiej wymiany (tj. obecna działalność internetowych kantorów walutowych), będzie mogła być wykonywana wyłącznie przez dostawcę usług płatniczych, za pośrednictwem rachunków płatniczych. Zasadniczym celem proponowanych przepisów jest zagwarantowanie bezpieczeństwa środków finansowych powierzanych kantorom internetowym przez ich klientów. Przepisy te gwarantują tym samym swobodne dysponowanie tymi środkami przez klienta, niwelując również ryzyko przywłaszczenia lub wykorzystania ich środków przez podmiot, którego działalność do tej pory nie była nadzorowana.

Projekt nie zawiera przepisów regulacyjnych lub przepisów określających wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334).

Nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektowanej ustawy środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

Projektowane przepisy są zgodne z zasadami proporcjonalności, uzasadnionego i niedyskryminującego charakteru. Przepisy projektu ustawy są uzasadnione nadrzędnymi względami interesu ogólnego i tym samym nie wykraczają poza to, co niezbędne.

Projekt ustawy nie wywiera wpływu na obszar danych osobowych. W związku z tym nie przeprowadzono oceny skutków ochrony danych osobowych, o której mowa w art. 35 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE

(ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.).

Projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych, określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Projekt ustawy nie zawiera wymogów nakładanych na usługodawców podlegających notyfikacji, o której mowa w art. 15 ust. 7 lub art. 39 ust. 5 dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym (Dz. Urz. UE L 376 z 27.12.2006, str. 36).

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, celem uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia projektu.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.